

Važnost
upravnog
sudovanja
STR. 6 -7

10. obljetnica
Studija
Povijesti
STR. 17

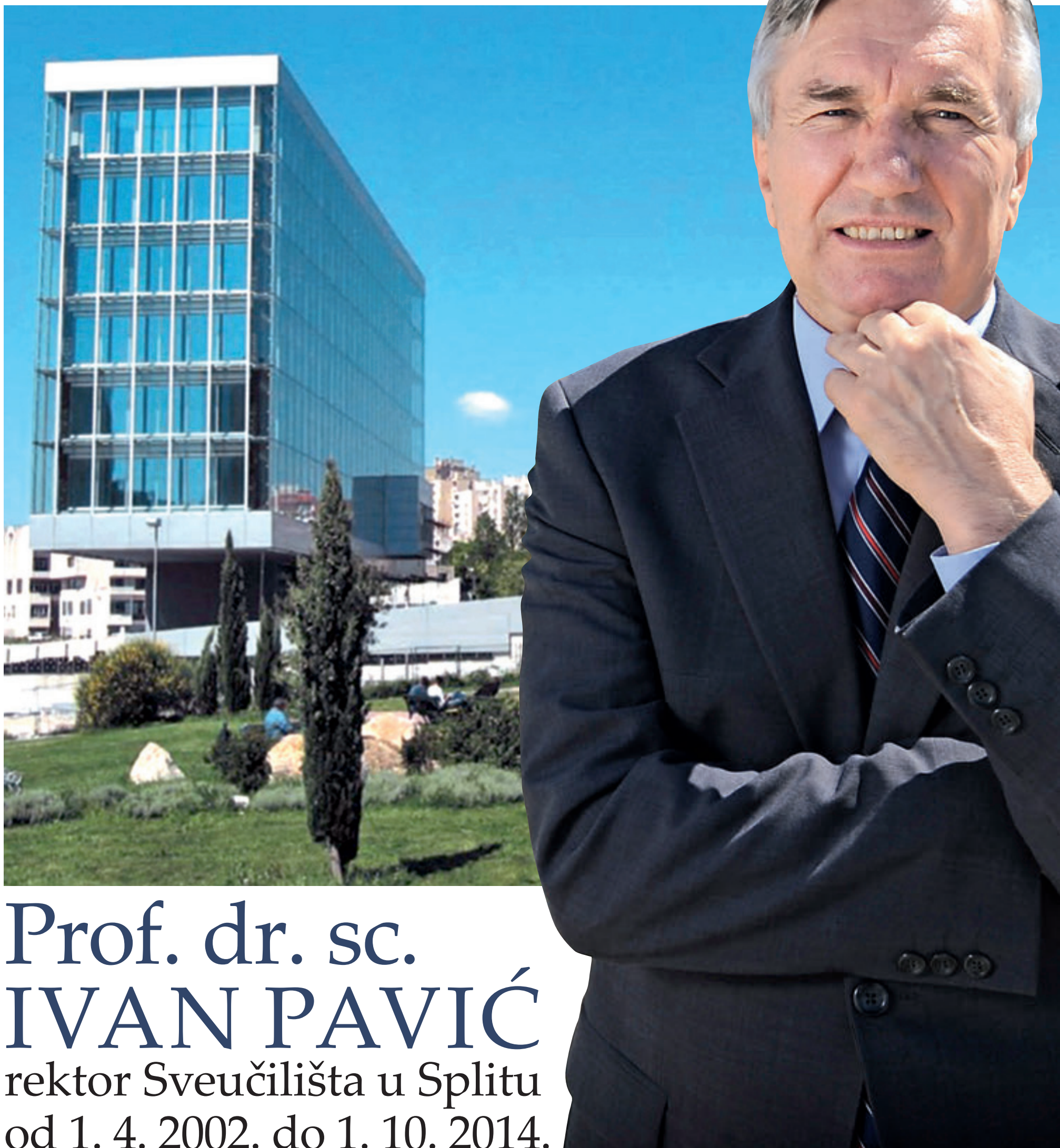

Viceprvak
svijeta
u karateu
STR. 24

god VI.
broj 58.
29. rujna
A.D. 2014.
www.unist.hr

universitas

list Sveučilišta u Splitu

Prof. dr. sc.
IVAN PAVIĆ
rektor Sveučilišta u Splitu
od 1. 4. 2002. do 1. 10. 2014.

sveučilišni život

Novo vodstvo Studentskog zbora

Nova predsjednica SZ
Marina Crnjac

Na sjednici Studentskog zbora Sveučilišta u Splitu, održanoj 19. rujna, prisutni članovi jednoglasno su za svoju novu predsjednicu izabrali **Marinu Crnjac**, studenticu Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Samom postupku izbora prethodio je kratki govor dosadašnjeg predsjednika **Marija Podruga**, koji je u svom obraćanju zahvalio svim članovima Studentskog zbora, istaknuvši upravo **Marinu Crnjac**, dosadašnju potpredsjednicu Studentskog zbora, kao osobu s kojom je imao najbolju suradnju. Nakon završetka glasanja, novoizabrana predsjednica je zahvalila na ukazanom povjerenju te poručila svim pri-

sutnim članovima kako se nada otvorenoj i jasnoj komunikaciji među članovima Zbora, timskom radu i ravnopravnom odlučivanju, uzvrativši pritom komplimente **Mariju Podrugu** koji je, prema njezinim riječima, sve studentske probleme rješavao na najjednostavniji mogući način i u najkraćem vremenskom roku. Za potpredsjednika izabran je **Duje Maretić**, student Pravnog fakulteta u Splitu. Koordinator odbora koji djeluju pri Studentskom zboru za sada ostaju isti, dok će se o trećem članu predsjedništva odlučivati na sljedećoj sjednici. Na samom kraju sjednice, **Mario Podrug** još jednom je srdačno zahvalio svim kolegama, podijelivši im pritom i prigodne zahvalnice za suradnju i pomoć u ostvarenju zajedničkog cilja svih studentskih predstavnika, a to je poboljšanje studentskog standarda te kvalitete studiranja i studentskog života. Poželio je svim prisutnima puno sreće u daljnjem radu te je iskazao zadovoljstvo dobrim odnosima i kolegijalnošću unutar samog Studentskog zbora.

SONJA CARIĆ

Sveučilište u Splitu, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, objavljuje NATJEČAJ Za izbor:

1. jednog višeg stručnog suradnika za rad na projektu "Prototip sustava za potrage i spašavanja temeljen na obradi slika" na određeno vrijeme;
2. dva stručna suradnika za rad na projektu "Istraživanje i razvoj vodikovog energetskog sustava u sprezi s obnovljivim izvorima energije" na određeno vrijeme;
3. jednog stručnog suradnika za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika, na određeno vrijeme;
4. jednog doktoranda na radno mjesto stručnog suradnika za rad na projektu "Inovativno, pametno poduzeće - INSENT" na određeno radno vrijeme;
5. jednog doktoranda na radno mjesto stručnog suradnika na projektu "Upravljanje vodom i toplinom i trajnost membranskih gorivnih članaka" na određeno vrijeme;
6. jednog višeg laboranta za rad na projektu "Istraživanje i razvoj vodikovog energetskog sustava u sprezi s obnovljivim izvorima energije" na određeno radno vrijeme.

Uvjet:

- inženjer strojarstva

Uz prijavu na natječaj kandidati pod točkom 6. su dužni priložiti:

- životopis,
- rodni list,
- domovnicu,
- preslik radne knjižice,
- dokaz o stečenoj stručnoj spremi,
- izvornik uvjerenja kojim se dokazuje da se protiv kandidata ne vodi kazneni postupak.

Natječaj traje 8 dana od dana objave.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 116/03. Sve informacije mogu se dobiti u Službi za upravno-pravne poslove Fakulteta.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32., 21000 Split.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Ljetna škola ljudskih prava

PIŠE: JURAJ FILIPOVIĆ

U organizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, od 1. do 6. rujna tradicionalno je održana Ljetna škola ljudskih prava u Novom Vinodolskom. Ove je godine Ljetna škola imala međunarodni karakter budući da su njezini polaznici bili i studenti s pravnih fakulteta iz Mostara i Podgorice.

Sudjelovalo je oko 30-ak studenata, a ovogodišnji zadatak je bio proučavanje i detaljno izučavanje *Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda*, dokumenta koji predstavlja jednu od najvažnijih europskih pravnih

stečevina, te je jedan od osnovnih dokumenata zemalja Vijeća Europe. U njoj su sadržana osnovna i fundamentalna prava poput zabrane mučenja, slobode govora, vjeroispovijesti, prava na život... Predavači su bili vrhunski pravni stručnjaci, od akademskih pravnika teoretičara do visoko pozicioniranih pravnika praktičara.

Dekan Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci prof. dr. sc. Eduard Kunštek je na zanimljiv način studentima iznio pojam i sadržaj prava, usporedivši njegovu društvenu važnost sa zdravstvenom djelatnošću budući da se pravnicima ljudi obraćaju onda kada

imaju "životan" problem. Istaknuo je važnost ljudskih prava i njihovo često kršenje u Hrvatskoj te upozorio na potrebu jačanja efikasnosti građanskih, kaznenih i upravnih postupaka kako bi Ustavni sud imao što manje posla i ostvarivao svoju primarnu svrhu. Osim toga, dekan se osvrnuo i na etički i vrijednosni aspekt prava.

Teorija i praksa zaštite ljudskih prava

Štefica Stažnik, zastupnica Vlade RH pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, studentima je dočarala tijek postupka pred

Europskim sudom, te kako je on ustanovljen i hijerarhijski strukturiran. Predsjednik Hrvatskog helsinškog odbora Ivan Zvonimir Čičak upozorio je da pravog borca za ljudska prava ne bi trebala zanimati teorija, nego praksa u zaštiti ljudskih prava. Polaznicima je naglasio da u sebi trebaju odvojiti ono što je strogo pozitivistički ili dogmatski od onoga što je moralno. Vrlo zanimljivo predavanje bilo je ono Luciane Goisis sa Sveučilišta u Sassariju iz Italije, na temu Istanbulske konvencije i talijanskog zakonodavstva. Fokus predavanja bio je na zaštiti prava žena, a profesorica je istaknula potrebu zaštite žena od različitih pojava nasilja u suvremenom svijetu.

Od ostalih predavača na Ljetnoj školi sudjelovali su prof. dr. sc. Jasna Crnić Grotić, mr. sc. Davora Lukanović Ivanišević, prof. dr. sc. Željko Bartulović, prof. dr. sc. Miomir Matulović, prof. dr. sc. Francesco Tagliarini, dr. sc. Maša Marochini, dr. sc. Sanja Grbić, prof. dr. sc. Petar Vejić i prof. dr. sc. Berislav Pavišić.

Natječaj za maskotu ESI 2016.

Prošlo je 27 godina od održavanja zagrebačke Univerzijade, a mnogima je i danas u pozitivnom sjećanju ostala popularna maskota "Zagi". S novim Igrama dolazi i nova maskota. Uoči održavanja Europskih sveučilišnih igara, koje će se 2016. godine održati u Zagrebu i Rijeci, otvoren je javni natječaj u kojemu mogu sudjelovati svi zainteresirani građani. Natječajem, koji je za prijave otvoren do 1. studenoga 2014. godine, odabrat će se izgled i karakter maskote nadolazećih Igara, koje će se održati

pod motom "Srce vjeruje, um ostvaruje". Cilj natječaja je odabir i izrada službene maskote ESI 2016., najvećega višesportskog događaja u povijesti Hrvatske, koji će okupiti više od 5000 studenata sportaša s više od 350 sveučilišta iz svih krajeva Europe, a koji će se natjecati u čak 21 sportu.

Pozivam sve naše sugrađane da se prijave na natječaj, ponude vlastite ideje i svojim rješenjem ostave trajni trag u nadolazećim Europskim sveučilišnim igrama. Vjerujemo kako će izabrana maskota postati prepoznatljiv i

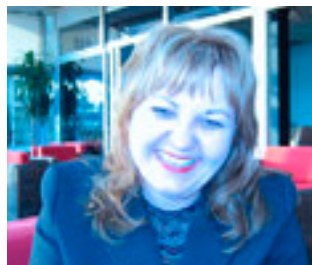
trajan simbol natjecanja te se uvući u srca javnosti kao što je to bio slučaj s popularnim "Zagijem" – naglasio je Haris Pavletić, predstavnik Organizacijskog odbora Igara.

Uz veliku simboličnu vrijednost, sam natječaj je i nagradnoga karaktera, pa će tako prva tri rada biti i novčano nagrađena. Prvonagrađeni će primiti nagradu u iznosu od 10 tisuća kuna. Posebno je zanimljivo to što će posljednju riječ u završnom izboru maskote imati upravo građani. Naime, kako je objasnio Zrinko Čustonja, predsjednik Hr-

vatskog akademskog sportskog saveza, nakon prvoga kruga natjecanja, koje je otvoreno do 1. studenoga, i primitika svih prijava, deveteročlani stručni žiri izabrat će tri najbolja rješenja. Sva tri rješenja bit će predstavljena javnosti, a pobjednika će izabrati građani glasovanjem na internetskoj stranici Igara. Pravila i proces prijave na natječaj, kao i specifikacija svih elemenata koji trebaju biti priloženi uz prijavu, utvrđeni su općim uvjetima koji su dostupni na adresama www.eug2016.com i www.studentskisport.com.

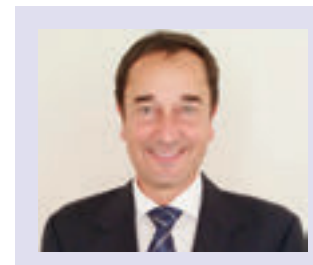
Dr. sc. Tomislav Kilić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika.

Dr. sc. Anči Leburic izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno zvanje za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija, grana sociološka metodologija.

Dr. sc. Bože Terzić izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno zvanje za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika.

Dr. sc. Nikola Račić, izvanredni profesor, izabran je za dekana Pomorskog fakulteta na vrijeme od dvije akademske godine 2014./2015. i 2015./2016.

impressum ♦ universitas ♦ list Sveučilišta u Splitu ♦ **urednički kolegij ♦** Franka Babić ♦ Petar Bačić ♦ Aleksandra Banić ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Suzana Kačić - Bartulović ♦ Snježana Knezić ♦ Jelena Matešić ♦ Sandro Nižetić ♦ Ivan Perković (Zagreb) ♦ Marija Plazonić Šolić ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Petra Šimundić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Ivana Vuka ♦ **fotografije ♦** cprop ♦ **art direktor ♦** Žarko Tičinović ♦ **glavni urednik** Duško Čizmić Marović ♦ **izdavač ♦** Sveučilište u Splitu ♦ **za izdavača ♦** prof. dr. sc. Ivan Pavić, rektor ♦ **adresa redakcije ♦** Livanjska 5/IV ♦ tel. 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/universitas

Zadnja sjednica Senata u mandatu rektora Ivana Pavića

Stota sjednica Senata, održana 18. rujna, bila je zadnja u rektorskom mandatu prof. dr. sc. Ivana Pavića, jer će od 1. listopada 2014. Senatu predsjedati novoizabrani rektor prof. dr. sc. Šimun Anđelinović.

Riječi zahvale rektoru Ivanu Paviću uputili su članovi Senata te nova uprava na čelu sa Šimunom Anđelinovićem. "Lijepo je slušati riječi zahvalnosti za ono što sam učinio za Splitsko sveučilište, makar mi se čini da sam samo obavljao svoju dužnost. Nadam se da će nova uprava napraviti daljnje pomake u uzlaznoj putanji Sveučilišta", uzvratilo je rektor Pavić, istaknuvši kako je posebno ponosan na tisuću novozaposlenih ljudi, na velik broj novih studijskih programa te izgrađene objekte na Kampusu. "Jednako me veseli da je na moju inicijativu preko 3000 mladih znanstvenika u Hrvatskoj riješilo stambeni problem te da sam ukinuto Veleučilište uspio pretvoriti u stabilnu sastavnicu s vlastitim programima, prostorom i nastavnicima", zaključio je rektor Pavić, zahvalivši se na uspješnoj suradnji ministrima, čelnicima Grada i

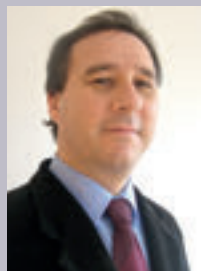
Županije, prorektorima, članovima Senata, dekanima, osoblju Rektorata i svim suradnicima.

Rektor Pavić posebno se zahvalio prorektorici Branki Ramljak, prorektorima Dragani Bolanči, Tomislavu Kiliću i Roku Andričeviću, zamjeniku ministra MZOŠ-a - koji je zbog službenih obveza bio spriječen sudjelovati - dekanima čiji su mandati istekli - Alenu Harapinu, Jozi Čizmiću i Borisu Malešu - Mariju Podrugu, predsjedniku Studentskog zbora na odlasku.

Na prijedlog Ekonomskog fakulteta kao nositelja zahtjeva, te Filozofskog i Pravnog fakulteta, Senat je počasni doktorat Sveučilišta u Splitu dodijelio nobelovcu Josephu E. Stiglitzu jednom od svjetski najznačajnijih makroekonomskih autoriteta, obnašatelju niza javnih dužnosti svjetskog ugleda i utjecaja te intelektualcu najvišega ranga.

MARKO ROSIĆ NOVI PROREKTOR ZA LOGISTIKU, INFORMACIJSKU INFRASTRUKTURU I OPTIMIZACIJU

Rođen u Augsburgu (SRNJ) 1970., Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Splitu diplomirao je 1996., a doktorat tehničkih znanosti obranio na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu 2004. Od 1996. do 2014. na PMF-u u Splitu prošao je sve akademske stupnjeve od mladog asistenta, preko asistenta i docenta do izvanrednog i redovnog profesora. Na Fakultetu je obavljao funkcije prodekana za nastavu, prodekana za razvoj i financije te dekana. Autor je više od 40 znanstvenih radova, recenzent međunarodnih časopisa i konferencija, član uredničkih odbora međunarodnih znanstvenih časopisa IJKL i IMLO od njihova osnivanja. Član je znanstvenih i programskih odbora na međunarodnim znanstvenim konferencijama, urednik zbornika sa znanstvenih skupova. Uveo je nekoliko novih kolegija u planove i programe više studijskih programa Sveučilišta u Splitu. Mentorirao je većem broju studenata. Sudjeluje u IPA, SP6, tehnološkim i drugim projektima. Vanjski je suradnik doktorskog studija FESB-a, Filozofskog fakulteta te Fakulteta prirodoslovno-matematičkih studija Sveučilišta u Mostaru. Koordinator je CEEPUS-a, član povjerenstava Sveučilišta u Splitu i MZOŠ-a, sudionik u izradi HNOS-a. Nositelj je srebrne plakete „Josip Lončar“ zagrebačkog FER-a za doktorsku disertaciju 2004. te plakete FPMOZ u Mostaru za osobit doprinos razvoju Fakulteta 2012. Oženjen je i otac je dvoje djece.

preuzeto od infozone

SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET

raspisuje

NATJEČAJ ZA IZBOR

I. u znanstveno-nastavno i suradničko zvanje

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu izvanrednog profesora za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana anatomija u Katedri za anatomiju
2. jednog suradnika u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta ili višeg asistenta (poslijedoktoranda) na određeno vrijeme (zamjena za porodni dopust) za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana anatomija u Katedri za anatomiju

II. u stručno zvanje - pet (5) suradnika u stručnom zvanju i na radnom mjestu stručnog suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja na određeno vrijeme od dvije godine, po jedan stručni suradnik na svakom od sljedećih projekata:

1. "Cjelogenomska analiza Hashimotovog tiroiditisa"
2. "Uloga receptora autofagije u selektivnom uklanjanju mitohondrija – AutoMito"
3. "Genetske mreže i putevi u izoliranoj ljudskoj populaciji"
4. „Liječenje neuropatske boli stimulacijom spinalnog ganglija – NeurMod“
5. „Otkrivanje novih genskih lokusa uključenih u regulaciju funkcije štitne i doštitne žlijezde“.

Obvezni uvjet:

– za radno mjesto na projektu pod toč. 1. - završen sveučilišni diplomski studij matematike, fizike, računarstva ili informacijske i komunikacijske tehnologije (usmjerenje obradba informacija ili telekomunikacije i informatika)

– za radno mjesto na projektu pod toč. 2. i 3. - završen sveučilišni diplomski studij ili integrirani studij iz područja prirodnih znanosti ili biomedicine i zdravstva

– za radno mjesto na projektu pod toč. 4. - završen sveučilišni integrirani studij medicine ili diplomski studij biologije (usmjerenje molekularna biologija), molekularne biotehnologije ili drugi srodni studij iz područja prirodnih znanosti, biomedicine i zdravstva te biotehničkih znanosti

- za radno mjesto na projektu pod toč. 5. - završen sveučilišni diplomski studij matematike, fizike, računarstva, informacijske i komunikacijske tehnologije (usmjerenje obradba informacija ili telekomunikacije i informatika) ili biologije (usmjerenje molekularna biologija).

Uz navedene uvjete za sva radna mjesta pristupnici trebaju, kao obvezni uvjet, ispunjavati i uvjete za upis na odgovarajući doktorski studij.

Dodatni kriteriji za sva radna mjesta su dosadašnja priznanja, nagrade i sl. za izvrsnost u studiranju i istraživački rad, te sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu, objavljeni radovi, osobna izlaganja na znanstvenim konferencijama. Posebni dodatni kriteriji za pojedina radna mjesta po projektu, kako slijedi:

– pod toč. 1. - interes za znanstveno-istraživački rad u području statističke genetike, odnosno, analize genoma te dobro vladanje osnovama statistike i računalstva

– pod toč. 2. - iskustvo u području staničnog signaliziranja i proteinske biologije; znanja o osnovnim molekularno-biološkim i biokemijskim metodama te sposobnost njihove primjene u proučavanju novih i do sad nepoznatih proteina; sposobnost samostalnog vođenja dijela projekta, visoka motiviranost i spremnost za rad u međunarodnom timu, izvrsno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu

– pod toč. 4. – obvezno priložiti motivacijsko pismo u kojem je potrebno navesti razloge prijave na natječaj i područje znanstvenog interesa

– pod toč. 5. - interes za znanstveno-istraživački rad u području cjelogenomskih analiza kao i analiza interakcije genskih varijanti i čimbenika okoliša te međusobne interakcije različitih čimbenika okoliša; dobro poznavanje osnova programiranja i statističke metode.

Uz prijavu na natječaj potrebno je priložiti: životopis, diplomu ili uvjerenje o završenom studiju, dokaze o udovoljavanju obveznim uvjetima i dodatnim kriterijima.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (veljača 2014.).

Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<a>http://www.mefst.hr/kadrove).

Na oglašena radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola.

Rok natječaja je 30 dana od dana objave u "Narodnim novinama", tj. od 26. rujna 2014.

Prijave se podnose poštom na adresu: Sveučilište u Splitu, Medicinski fakultet, Soltanska 2, 21000 Split

Tečaj znakovnog u Zoni

Do 5. listopada su na www.dodir.hr otvorene prijave za besplatni Tečaj hrvatskoga znakovnog jezika koji Hrvatski savez gluhoslijepih osoba "Dodir" održava u Info zoni od 2008. godine.

Svake godine više od 40 mladih educira se o potrebama gluhih osoba te se kroz predavački i praktični dio uče komunicirati na znakovnom jeziku i na taj na-

Znakovni jezik u infozoni

čin pridonose i svojoj većoj zapošljivosti. Tečaj prati akademsku godinu, ukupno traje dvije godine, odnosno četiri semestra, i održava se jednom tjedno u trajanju dva školska sata.

Polaznici ne plaćaju sudjelovanje na tečaju, no moraju kupiti udžbenike s DVD-om (cijena prve knjige je 150 kuna) te 50 kuna platiti knjižicu u kojoj se ovjeravaju semestri. **I.Z.**

Razglednice iz splitske kulture

U Info zoni je od 24. do 26. rujna održan ciklus multimedijalnih, dinamičnih i atraktivnih predavanja pod nazivom **Razglednice iz splitske kulture** kojima se, prije svega mlade, željelo upoznati s važnim momentima kulture grada Splita i njihovim utjecajima na današnje vrijeme.

Tema prvog predavanja bila je **Crveni Peristil, drugog Vedute grada, početak turizma**

i konzervatorske djelatnosti u Splitu, a trećeg Arhitektura 20. stoljeća u Splitu. Predavala je **Anja Ivić**, apsolventica povijesti umjetnosti zagrebačkog Filozofskog fakulteta.

Crveni Peristil, zaštita Palače i širenje grada

Tema Crvenog Peristila je obrađena kroz analizu povijesnih okolnosti tog prvog umjetničkog performansa na našim

prostorima kao polazišne, i njegova utjecaja na druge performanse kao ishodišne točke predavanja. Drugo je predavanje donijelo povijest ideja o zaštiti Palače rođenih od sredine 18. i 19. stoljeća.

U to doba je počela i popularizacija Dioklecijanove palače u stranim publikacijama putnika i pustolova te stručnih konzervatorskih djelatnika, a te ideje imale su odraz na gradi-

teljsko djelovanje Marmonta i Antuna Bajamontija te konzervatorsko djelovanje Vicka Andrića kao i postupno mijenjanje veduta grada.

Fokus trećeg predavanja bili su obnova, modernističke interpolacije i arhitektura unutar i izvan Dioklecijanove palače te arhitektura koja je proširila grad u svim smjerovima izvan Palače - primjerice nebotički Koteks, Kineski zid i Split 3.

Upoznajte Park znanosti

Teoriju je najlakše usvojiti kada je se demonstrira u praksi – a hrvatski su učenici, prema OECD-ovu PISA istraživanju iz 2012., upravo u praktičnoj primjeni naučene „teorije“ daleko ispod prosjeka. Osnove matematike i fizike su učili u školi svi, ali koliko učenika (i studenata) je, osim što je nabubetalu formulu, stvarno i razumjelo što znači primjerice valna priroda zvuka, očuvanje količine gibanja ili Pitagorin poučak?

Odgovore na ta pitanja, te dublje razumijevanje svijeta oko nas mogao bi im pružiti zanimljivi projekt **Park znanosti**, koji je pokrenuo **Luka Veverec** iz svog vrta u Orosavlju.

Putovanje nakon prestanka radnog odnosa – radio sam u struci kao diplomirani inženjer građevine – pokazalo se ključnim za ideju kao i pokretanje projekta. Nakon posjeta jednom svjetskom znanstvenom parku oduševio me

način prenošenja znanja na zabavan, interaktivan, nadasve zanimljiv način. Nakon povratka, počeo sam svakodnevno proučavati slične stvari – vratio sam se u osnovne, srednjoškolske i fakultetske knjige fizike i sam sebi obećao da ću makar za sebe i svoje najdraže napraviti bar jedan eksponat, kako bi i njima pružio priliku da uživaju u tome – objašnjava Luka.

Do sada je osmišljeno 20 eksponata različite kompleksnosti, od čega ih je 14 prezentirano na web-stranici projekta.

Većina uređaja je sigurna za samostalno korištenje i prilikom izrade eksponata vodilo se računa o zaštiti kod korištenja, no za određene eksponate potrebno je osigurati nadzor kod korištenja – kaže Luka, i dodaje da je uz svaki od eksponata predviđen info stup s pripadajućom dizajniranom opismom pričom na kojoj je objašnjeno kako i zašto pojedini

uređaj funkcionira. Naglasio je da je održavanje eksponata isto kao i kod sprava koje se koriste na dječjim igralištima.

Glazbena ograda je jedinstvena u svijetu

– Cilj projekta je oplemeniti površine: parkove, trgovce, šetnice, škole, vrtiće, kao i obogatiti turističku ponudu zajednice interaktivnim znanstvenim i edukativnim sadržajem namijenjenim svim dobnim skupinama. Na taj način približiti, zainteresirati sve, a posebice najmlađe na traženje odgovora kako i zašto pojedini eksponat funkcionira – ističe Luka. – Kako svaki i najmanji grad ili općina imaju dječja igrališta, ne vidim razloga da se ona ne oplemene i upotpune ovim zabavno-edukativnim sadržajem – zaključuje on.

– Odaziv potencijalnih investitora u Hrvatskoj je zadovoljavajući i nadam se skoroj realizaciji i postavi eksponata.

Također su ostvareni i kontakti s gradovima iz zemalja EU-a i za sada je primljeno dvadesetak upita – kaže Luka.

Dodaje da ovakvi projekti nisu nepoznanica u svijetu, no ponosno ističe da je *Glazbena ograda* jedinstvena u svijetu. To je eksponat koji se sastoji od 30 precizno izvedenih melodijskih cijevi, te lupkajući svaku cijev jednom - korisnik u hodu odsvira **Bethowenovu Odu radosti** - EU himnu.

U trajnoj pripremi su novi, zanimljivi eksponati, a sve do sada prezentirane eksponate – *Glazbena ograda*, *Zvučna zrcala*, *Labirint ogledala*, *Spirala adaptacije*, *Impulsno njihalo*, *Ljudski sunčani sat*, *Diskovi inercije*, *Šetnja sunčevim sustavom*, *Prugasto ogledalo*, *Periskop*, *Divovski ksilofon*, *Tekući Pitagora*, *Crtić vrtnice* te *Drvena harmonika* potražite na web i Facebook stranici projekta.

Sporazum o suradnji Hajduka i Kineziološkog fakulteta

RAZGOVARAO:
MATIJA PERIŠIĆ

Hajduk kao prvi u nizu splitskih klubova i Kineziološki fakultet u Splitu postali su partneri na temelju sklopljenog ugovora o znanstveno-stručnoj suradnji. Model znanstveno-stručne suradnje sportskih klubova i Kineziološkog fakulteta u praksi je prvi put formaliziran potpisivanjem sporazuma o suradnji između Kineziološkog fakulteta u Splitu i HNK Hajduk 22. rujna na press konferenciji za medije održanoj u Bijelom salonu na Poljudu. Tim smo povodom razgovarali s novizabranim prodekanom za poslovnu politiku i financije Kineziološkog fakulteta doc. dr. sc. Draženom Čularem.

Koliko je projekt pripreman?

Model znanstveno-stručne suradnje Fakulteta i Sportskih klubova pripreman je više od tri mjeseca, a prezentiran je u obliku potpisivanja sporazuma o znanstveno-stručnoj suradnji i

dvaju aneksa ugovora u područjima sportske dijagnostike, stručno-pedagoške prakse i korištenje resursa za potrebe nastave i studenata, te unaprjeđenja sportskih rezultata HNK Hajduk.

Tko je sve nazočio potpisivanju?

Hajduka su predstavlja-

li predsjednik Marin Brbić, sportski direktor Goran Vučević i kondicijski trener Boris Peyrek, dok su splitski KIF predstavljali dekan prof. dr. sc. Boris Maleš (novi prorektor Sveučilišta), nova dekanica prof. dr. sc. Đurđica Miletić i moja malenkost.

Projekt je razmatran na Nadzornom odboru Hajduka gdje je dobio punu podršku predsjednice, prorektorice Branke Ramljak.

O važnosti suradnje i "spajanju" resursa KIF-a (teorija, stručna znanja i znanost), te sportskih klubova (praktični rad, sport-

ski objekti, mogućnost zapošljavanja studenata) govorili su i ostali uzvanici prije nego su dekan Maleš i predsjednik Brbić razmijenili darove i potpisivanjem ugovora najavili Projekt "Nastavnih baza" nove Uprave Sveučilišta u Splitu na čelu s prof. dr. sc. Šimunom An-

delinovićem.

Na koja se područja suradnje odnosi potpisani ugovor?

Temeljnim sporazumom se pored potpisanih dvaju aneksa ugovora predviđa suradnja i na sljedećim područjima:

Edukaciji i obrazovanju članova HNK Hajduk na programima u organizaciji Kineziološkog fakulteta, stručnom osposobljavanju i usavršavanju trenerskog i drugog stručnog kadra HNK Hajduk, uključivanju stručnih djelatnika HNK Hajduk u provedbu edukacijskih programa Kineziološkog fakulteta, uključivanje studenata i djelatnika fakulteta u stručni rad u HNK Hajduk, istraživačko-razvojni i stručnom radu u području znanosti u sportu s naglaskom na područje nogometa.

Nadamo se da će potpisani sporazum, u okvirima kineziološke struke, predstavljati pozitivan primjer povezivanja sastavnica Sveučilišta u Splitu i institucija tržišta rada.

22. međunarodna znanstvena konferencija SoftCOM 2014

U hotelu Radisson Blu Resort u Splitu, od 17. do 19. rujna, 22. po redu međunarodna znanstvena konferencija o softveru, telekomunikacijama i računalnim mrežama SoftCOM 2014 okupila je znanstvenike i stručnjake iz cijelog svijeta. I ove godine tehnički sponzor konferencije je najutjecajnija svjetska udruga za promicanje znanstvenog i stručnog rada na području elektrotehnike i računarstva - IEEE.

Pored znanstvenog dijela konferencije, održava se i stručna radionica posvećena temama iz područja informacijske i komunikacijske tehnologije te Gospodarski forum. U okviru cjelovitog programa održat će se ukupno 138 prezentacija znanstvenih i stručnih radova.

Na svečanom otvorenju sudionike konferencije i uzva-

nike pozdravio je u ime organizatora izv. prof. dr. sc. **Srđan Podrug**, dekan Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje. Skup su također pozdravili: prof. dr. sc. **Tomislav Kilić**, prorektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. **Ivana Podnar Žarko**, predsjednica Hrvatske sekcije IEEE Communications Society, **Igor Baković**, savjetnik gradonačelnika Grada Splita za znanost i kulturu, **Vicencije Biuk**, zamjenik pročelnika upravnog odjela za gospodarstvo, razvitak i EU integracije, **mr. sc. Gordana Kovačević**, predsjednica kompanije Ericsson Nikola Tesla, **Mario Weber**, ravnatelj regulatorne agencije HAKOM i **dr. sc. Siniša Krajnović**, dopredsjednik i voditelj jedinice Development Unit Radio tvrtke Ericsson, Švedska.

(www.fesb.hr)

Natječaj za mobilnost studenata u svrhu stručne prakse - Erasmus+

Sveučilište u Splitu objavljuje Natječaj za mobilnost studenata u svrhu stručne prakse u okviru programa Erasmus+ u akademskoj godini 2014./2015. Rok za prijavu je 1. prosinca 2014. Tim je povodom Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Splitu organizirao Info dan 5. rujna

u Multifunkcionalnoj dvorani Sjevernog tornja Sveučilišne knjižnice. Bilo je govora o novostima programa Erasmus+, o tome kako se kvalitetno prijaviti na Natječaj te na koja inozemna sveučilišta je moguće otići. Na kraju Info dana su bivši Erasmus studenti podijelili svoja iskustva.

Izložba UMAS-a

Umjetnička akademija Sveučilišta u Splitu i Multimedijalni kulturni centar Split priredili su izložbu diplomskih radova studenata Slikar-

skog odsjeka Likovnog odjela Umjetničke akademije. Izložba je bila otvorena od 5. do 13. rujna u Multimedijalnom kulturnom centru (Dom mladih).

Radionica za znanstvenike, istraživače i poduzetnike

Praktična radionica o strateškom upravljanju intelektualnim vlasništvom održat će se 2. listopada 2014. godine u multimedijalnoj dvorani na drugom katu sjevernog tornja Sveučilišne knjižnice u Splitu. Radionici organiziraju Europski IPR Helpdesk, Europski patentni ured (EPO) i Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu. Polaznici će također moći doznati i više o komercijalizaciji intelektualnog vlasništva, važnosti nematerijalne imovine za poslovanje tvrtke, otvorenim inovacijama, Europskom patentnom uredu i postupku

ispitivanja patentnih prijava. Stvaranje vrijednosti kroz sveobuhvatno upravljanje i eksploataciju intelektualnog vlasništva jedan je od prioriteta modernog poslovanja, istraživanja i razvoja. Sudjelovanje na radionici namijenjenoj znanstvenicima, istraživačima i poduzetnicima je besplatno, a broj mjesta ograničen. Nakon završetka događanja, sudionicima će se podijeliti certifikati o sudjelovanju od Europskog IPR Helpdeska. Program događanja i obrazac za registraciju može se pronaći na internet-skim stranicama Europskog IPR Helpdeska.

upravni dani

Nema dobrog javnog bez kvalitetnog upravnog

OSMI HRVATSKO-FRANCUSKI UPRAVNOPRAVNI DANI U SPLITU

U Splitu su 22. i 23. rujna 2014. održani Hrvatsko-francuski upravnopravni dani, na kojima se svake godine redovito okupljaju najvrjedniji francuski i hrvatski pravni eksperti, prije svega iz područja upravnog prava. Organizatori su Sveučilište u Splitu i Pravni fakultet u Splitu, koji zahvaljujući profesoru Marcu Gjidari već osmu godinu zaredom organiziraju ovaj skup. Marc Gjidara je profesor emeritus Pravnog fakulteta Sveučilišta Paris II (Université Panthéon – Assas) i dekan sastavnice toga Sveučilišta do odlaska u mirovinu, Instituta za pravo i ekonomiju u Melunu. Počasni je doktor Sveučilišta u Splitu (2009.). Autor je niza fundamentalnih studija, monografija, sinteza, sveučilišnih udžbenika i drugih znanstvenih i stručnih tekstova. Istaknuti je član niza francuskih javnih i stručnih udruženja. Odlikovan je odličjem Reda „Danice hrvatske“ s likom Marka Marulića (1995), odličjem Časnika reda akademskih palmi 2004., te zlatnom medaljom Nacionalne obrane 2007. Osnivač je, suosnivač ili zapaženi član niza hrvatskih, odnosno mješovitih francusko-hrvatskih kulturnih društava sa sjedištem u Francuskoj pri Sorboni. Na brojne je načine podupirao i hrvatsku akademsku zajednicu. Osposobio je više od 150 mladih frankofonih Hrvata za rad u ministarstvima vanjskih poslova i europskih integracija u Hrvatskoj, veleposlanstvima frankofonskih zemalja u Hrvatskoj i hrvatskim veleposlanstvima u frankofonskim zemljama, predstavnik Sveučilišta Paris – II kao strani član Povjerenstva za vrednovanje Pravnih fakulteta u Hrvatskoj (studeni – prosinac 2008.). Osmislio je nekoliko Tempus programa Europske unije i surađivao na drugim znanstvenim projektima s domaćim istraživačima. Inicijator je suradnje Sveučilišta Paris II s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Splitu s perspektivom razvoja zajedničkog rada na razvijanju diplomskih i poslijediplomskih studija, znanstvenih istraživanja i jačanje suradnje s trećim sveučilištima. Kao prvi predsjednik Centra za istraživanje 'Robert Schuman' zaslužan je što se spomenuti Centar danas nalazi u Splitu.

PIŠE: MARC GJIDARA

Podsjetimo na početku što znači „suditi“, a da pritom ne zaboravimo etiku koja se odnosi na ovu bitnu funkciju u istinitoj pravnoj državi. Suditi, za one čije je to zvanje, to znači biti u službi pravne države, sasvim nepristrano i neovisno, izbjegavajući i vlastite predrasude. Pravnu državu ne treba poistovjetiti s političkom voljom vlade (neizbježno prolaznom) i još manje s voljom vladajuće stranke, pa čak ni s djelovanjem parlamentarne većine, u mjeri u kojoj se pravo ne svodi na zakon, koji ponekad može biti nepravedan; a upravo tada sudac oblikuje načela, čak i nepisana, izražavajući društvenu svijest naroda.

Kao ključni pravni koncept modernih društava, pravna država se proširila na europskom kontinentu nakon raspada dva totalitarizma utemeljena na jednopartijskom sustavu, koja je Europa doživjela i jednako tako osudila u razmaku od pola stoljeća, ali nejednakog trajanja.

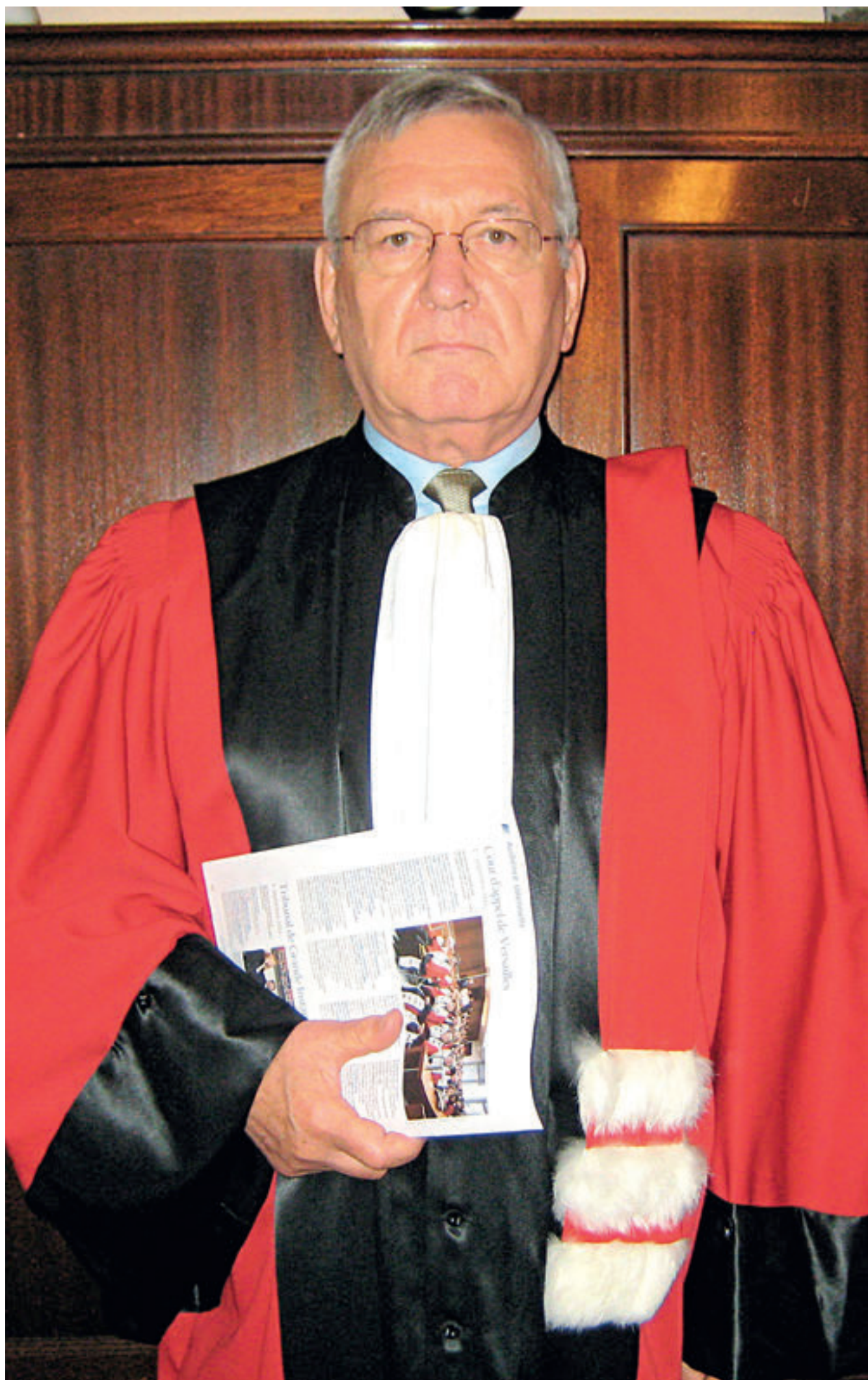
Europsko pravo i nacionalna prava

Danas u Hrvatskoj kao i u Francuskoj, rješavanje spora znači primjenjivanje nacional-

nih pravila, ali i europskih pravnih normi u sve većoj mjeri. Kao regulator društvenih odnosa, sudac osigurava prvenstvo prava i pravednosti, rješavajući sporove između pojedinaca, između njih i uprave, ograničavajući moguća odstupanja političke vlasti. Ako suveren, tj. narod kada se slobodno izražava, ne može biti cenzuriran, država, vlada i uprava općenito podliježu volji suca (nacionalnog ili europskog).

Da bi pravna država postala stvarnost, sudac, posebice kada kontrolira upravu, mora imati statut koji je primjeren njegovu zadatku i dostatne ovlasti kako bi mogao nametnuti izvršenje svojih odluka. Usput, treba podsjetiti da nacionalni suci, uključujući i upravne suce, vršeći kontrolu, moraju uključiti odredbe međunarodnih sporazuma. U primjeni europskih normi naročito, moraju lojalno surađivati s dva europska suda, s onim u Luksemburgu koji osigurava ujednačenu primjenu prava Europske unije, i s onim u Strasbourgu koji je jamac poštovanja na unutarnjem planu Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ne samo europski tekstovi, već i bogata europska sudska praksa moraju voditi hrvatske pravnike koji dijele isto zvanje

Otkad je Hrvatska pristupila Europskoj uniji, obvezujući se da će poštovati angažmane u području prava, ova zemlja ne može biti zadovoljna osrednjom upravom i pravosuđem

upravljanja nog sudovanja

u službi prava, bilo da su profesori, suci ili odvjetnici. Hrvatska je već „dobra klijentica“ Suda u Strasbourgu, ali sudska praksa Suda Europske unije je i sama iznimno bogata i obvezujuća. Dovoljno je spomenuti njegove dvije nedavne odluke, od 23. veljače 2013. (predmet Stefano Melloni c/ Ministerio fiscal i predmet Akerberg Fransson), koje pokazuju da odredbe Povelje o temeljnim pravima Europske unije, imaju prednost nad unutarnjim pravilima u stvarima koje u potpunosti uređuje pravo Unije. No, u svim ostalim područjima, nacionalno pravo ne može dovesti u pitanje načela prednosti, jedinstva i učinkovitosti europskog prava. I sada je jasno da europsko pravo stavlja pritisak na nacionalna prava.

Štititi prava građana od samovolje uprave

U području kojim se mi bavimo - učinkovitost upravnog sudovanja i izvršavanje njegovih odluka - suci moraju imati odgovarajuće ovlasti kako bi se poštovala donesene presude. Jer ako se pojedinac koji je u sporu s upravom obraća sucu, to nije samo zato da bi od njega čuo „pravorijek“, već i zato da riješi konkretan problem koji pojedinac ima u odnosu s upravom. To je ne samo pravna obveza već i društveni zahtjev. Pravo na suđenje u razumnom roku, pravo na pristup sudu, pravo na izvršenje sudskih odluka, dio su pojma pravičnog suđenja kako ga osmišljava sud u Strasbourgu od odluka Golder iz 1975. i Hornsby iz 1997. To podrazumijeva kontinuiranu prilagodbu postupovnih pravila i metoda rada nacionalnih sudaca.

Bit same demokracije, danas, je da se prava građana učinkovito štite od svake samovolje uprave. Nema dobrog javnog upravljanja bez kvalitetnog upravnog sudovanja. Učinkovitost javnog djelovanja i poštovanje prava međusobno se nadopunjuju, a ne isključuju.

Vratimo se na početne napomene o pravnoj državi, a jasno je da je ona djelotvorna samo ako se uprava (na svim razinama) učinkovito kontrolira i pod uvjetom da sve presude kojima se osuđuje uprava ne ostanu mrtvo slovo na papiru. Odluke upravnog suca koje izvršava uprava predstavljaju izazove ne samo za suca koji se mora potruditi pronaći odgovarajuće pravne lijekove, nego i za upravu koja podliježe ovom osnovnom postulatu demokracije, prema kojem društvo ima pravo zatražiti od svakog javnog službenika da opravda način na koji obnaša svoju funkciju. Jer kada javna vlast daje prednost politikantskim razmatranjima ili upravnoj oportunistici nad poštovanjem pravne države, tada se pojedinac može osjećati samo izdanim ili progonjenim. Uprava ne smije zanemariti sudske odluke, niti zakonodavac smije proturječiti sudskoj odluci, jer ti-

me ne samo da krši načelo dionosti vlasti upisano u ustave, kao i načelo zabrane retroaktivnosti zakona, već time krši Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezin članak 6. stavak 1. koji se odnosi na pravično suđenje, kao i njezin članak 13. o pravu na suca i na djelotvoran pravni lijek. Sud u Strasbourgu oštro osuđuje stav koji se odnosi na korištenje zakona i parlamenta kako bi se osporila sudska odluka (presuda od 28. listopada 1999., Zielinski).

Nedostajuća pravna sigurnost

Otkad je Hrvatska jasno iskazala volju za napuštanje bivšeg totalitarnog sustava, a naročito od kad je pristupila Europskoj uniji obvezujući se da će poštovati angažmane u području prava, ova zemlja ne može biti zadovoljna osrednjom upravom i pravosuđem. Johannes Hahn, europski povjerenik za regionalni razvoj, podsjetio je da Hrvatskoj još uvijek nedostaje kompetentnih zaposlenika u upravi. U nekoliko izvješća Europske komisije ističe se zaostajanje u modernizaciji uprave i pravosuđa. Jasno je da hrvatski zakonodavac ne napreduje i da neće biti u mogućnosti pružiti zemlji učinkovite zakone, niti će moći prenijeti europske pravne norme, sve dok se ne oslobodi određene intelektualne i mentalne ovisnosti o prevladanoj prošlosti. Rješenja aktualnih problema nije više moguće nastaviti tražiti u sustavu i idejama iz prošlosti te izrađujući zakone u duhu i jeziku bivšeg režima. Danas se mora napraviti korjenit odmak, kako bi se mogla osigurati pravna sigurnost koja toliko nedostaje građanima i o kojoj ovisi razvoj institucija i gospodarstva zemlje. Vrijeme je da dvadeset pet godina nakon proglašenja neovisnosti, Hrvatska – što je i željela iz početka - djeluje kao europska zemlja, te da ne ide bezvoljno prema Europi i njezinim vrijednostima, koje se ne mogu prenijeti „à la carte“ već u cijelosti. Svi europski građani imaju pravo na nešto više od aproksimativne demokracije i ne mogu se zadovoljiti fantomskom i „skepanom“ pravnom državom čiji vanjski izgled ne može prikriti prazninu.

Ako u određenoj zemlji javno mnijenje pokazuje samo ograničeno povjerenje u građansko parnično i kazneno pravosuđe, tada ne bi trebalo da još i upravno sudovanje izgleda kao „papirnati tigar“. Budući da je, odnedavno u Hrvatskoj, upravno sudovanje preuzelo lokalno pravosuđe, to znači da će se sve više brinuti o svakodnevnom životu građana, koji se ne bi trebali razočarati u svojim legitimnim očekivanjima. No, problem izvršenja sudskih odluka veže se za pravne postupke kao i za svijest ljudi koji su odgovor-

ni za funkcioniranje uprave, države i društva. Česta je situacija da „nestajanje“ individualne odgovornosti državnih službenika u gotovo kolektivnoj neodgovornost struktura vlasti, predstavlja najsnažniju prepreku učinkovitosti pravne države, a prema tome i djelotvornom izvršenju sudskih odluka donesenih protiv uprave. Dakle, vladavina pravde i prava prolazi kroz ponovno otkrivanje pravne i moralne odgovornosti svakog pojedinca.

Francusko-hrvatski pravni pojmovnik

Budući da oživljavanje političke prošlosti i referencije na pravnu prošlost nisu kompatibilni s europskim načelima koje se Hrvatska obvezala poštovati, trebamo potražiti putove i načine modernizacije uprave i njenog suca podalje od ideoloških arhaizama. Upravo obnavljajući pravnu znanost i nje-

“
Prevođenje prava s jednog na drugi jezik osjetljiv je zadatak koji zahtijeva dobro poznavanje ne samo jezika već i odgovarajućih pravnih sustava. Upravno-pravni francusko-hrvatski pojmovnik je u pripremi

no učenje, otvarajući se prema Europi prava, uspostavljanjem brojnih kontakata i razmjena s europskim pravnicima, hrvatski pravnici mogu pridonijeti ispravljanju nedostataka pravnog sustava još uvijek previše obilježenog utjecajima iz prošlosti. Institucije u upravnom poretku treba učiniti razumljivijima i uvjerljivijima samim građanima. Hrvatsko-francuski upravno-pravni dani predstavljaju idealan okvir za razmjene među pravnicima. Splitsko Sveučilište - u suradnji s najboljim pravnim Sveučilištem u Francuskoj, Paris-II (Panthéon-Assas) i uz sudjelovanje prestižne institucije kao što je francuski Državni savjet - je uvelike pridonio uspjehu ovih susreta i njihovoj održivosti. Kako bi se dodatno unaprijedile ove razmjene, te olakšale usporedbe i prevladale teškoće koje predstavljaju razlike u pravnom rječniku, Pravni fakultet u Splitu odlučio je izraditi francusko-hrvatski pravni pojmovnik koji bi sazeo uobičajenu terminologiju francuskog i hrvatskog

upravnog prava. Oni koji prate europsko djelovanje, koji sudjeluju u životu Europske unije i u djelovanju njezinih institucija na ovaj ili onaj način, bilo u Europskom parlamentu ili kroz odluke Suda u Luksemburgu i europske propise, poznaju poteškoće s kojima se susreću profesionalni prevoditelji pri pisanom i usmenom prevođenju. Prevođenje prava s jednog na drugi jezik osjetljiv je zadatak koji zahtijeva dobro poznavanje ne samo jezika već i odgovarajućih pravnih sustava. Upravno-pravni francusko-hrvatski pojmovnik koji je u pripremi, olakšat će razumijevanje institucija, ne samo onih u ove dvije zemlje, već i onih u Europskoj uniji, čije je pravo od samog početka obilježeno pravnim utjecajem država osnivačica, u prvom redu Francuske. Ovaj pojmovnik će možda predstavljati prvi korak prema mogućem i željenom osnivanju specijaliziranog studija pravne lingvistike na Sveučilištu u Splitu, a za kojim se osjeća potreba u pravnim kao i profesionalnim krugovima. Prevođenje prava i pravo prevođenja to su danas dvije zahtjevne discipline koje više ne trpe amaterizam.

Povlašteno mjesto susreta pravnih profesionalaca

Svima koji se bave problematikom vezanom uz organizaciju i funkcioniranje uprave i upravnog sudstva u Hrvatskoj, Hrvatsko-francuski upravno-pravni dani su iznimno koristan skup. To se odnosi na službenike u državnoj i lokalnoj upravi, nastavnike i njihove studente, suce i odvjetnike, budući da potonji također imaju važnu ulogu u upravnom postupku i u obnavljanju upravnih praksi i pravila. Ako se jamstvo pravne države očituje preko sudaca, ono se također očituje i preko odvjetnika branitelja pojedinačnih prava. Kao pomoćnici pravosuđa, odvjetnici svojim argumentima pridonose unapređenju prava i pravne sigurnosti. Oni mogu na koristan način pridonijeti iscertavanju istančane i osjetljive granice između poštivanja prava i sloboda pojedinaca i zahtjeva za pravilnim funkcioniranjem uprave. Njihova uloga je neprijeporna kada je riječ o izražavanju potrebe za transparentnošću uprave prema građanima, ili kada je riječ o predlaganju promjena sucima ili o zahtjevnijoj i manje rutinskoj primjeni zakona, koji su često nesavršeni, te kada se radi o osiguravanju poštivanja procedura, jer su odvjetnici nezaoobilazni jamci i sudionici pravičnog suđenja. To podrazumijeva dobro poznavanje organizacije i djelovanja javne uprave, uključujući i njene europske razmjere. Upravno-pravni dani u Splitu su zaista povlašteno mjesto susreta svih profesionalaca koji se bave pravom.

IZVRŠENJE UPRAVNIH I UPRAVNOSUDSKIH ODLUKA
Hrvatsko-francuski upravno-pravni dani
8. godina/8ème année – Split, 22. i 23. rujna/sep-
tembre 2014.

Pokroviteljstvo: Vlada Republike Hrvatske
Organizatori Ministarstvo uprave RH, Ministarstvo pravosuđa RH, Pravni fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu, Sveučilište Panthéon Assas, Pariz II, Državni savjet Francuske, Visoki upravni sud RH, Centar za europsku dokumentaciju i istraživanja R. Schuman (Split)

Uz potporu Ustavnog suda RHZ, Veleposlanstva Francuske Republike u Hrvatskoj, Splitsko-dalmatinske županije, Grada Splita, Hrvatske odvjetničke komore

Organizacijski odbor: Profesor emeritus Marc Gjida-ra, Prof. dr. sc. Damir Aviani, Dr. sc. Neven Šimac, Prof. dr. sc. Dragan Bolanča, Doc. dr. sc. Bosiljka Britvić Vemta, Prof. dr. sc. Jozo Čizmić, Dr. sc. Zoran Pičuljan

Prvi dan:
PROBLEMI I SREDSTVA PRAVNE ZAŠTITE U IZVRŠENJU UPRAVNIH I UPRAVNOSUDSKIH ODLUKA

Tema 1: Izvršenje upravnosudskih odluka: europski aspekti (mn)

Jérôme MICHEL, Državni savjet RF : Europski kriteriji djelotvornog upravnog sudovanja

Marko ŠIKIĆ, Lana OFAK - Zagreb: Pravo na izvršenje upravnosudskih odluka kao jamstvo (garancija) pravednog sudskog spora (postupka)

Benoît DELAUNAY, Paris-2: Pravo na suca i pravo na djelotvoran pravni lijek prema Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (čl. 13)

Damir AVIANI, Split, Izvršenje odluka Europskog suda za zaštitu ljudskih prava

Boris LJUBANOVIĆ, Osijek, Bosiljka BRITVIĆ VEMTA, Split, Suradnja između nacionalnih upravnih sudova, Suda Europske unije i Europskog suda za zaštitu ljudskih prava u izvršavanju upravnosudskih odluka nakon Lisabonskog ugovora

Mario JELUŠIĆ, Duška ŠARIN, Ustavni sud RH: Vladavina prava i uloga Ustavnoga suda Republike Hrvatske u izvršavanju upravnih i upravnosudskih odluka

Tema 2: Izvršenje upravnih akata i upravnosudskih odluka: komparativni pristup (mn)

Daniel GILTARD, Počasni Državni savjetnik : Ovlast prosuđivanja u djelovanju uprave i u nadzoru upravnog suca nad njom

Frane STANIČIĆ, Zagreb: Učinak vođenja upravnog spora na izvršnost upravnih odluka: privremene mjere i odgovorni učinak tužbe

Jean MASSOT, Počasni Državni savjetnik : Od odgode u izvršenju do hitnog postupka

Alen RAJKO, Rijeka, Razlozi neizvršenja odluka upravnog suca i sredstva pravne zaštite u slučaju neizvršenja

Marc GJIDARA, Paris-2, Razlozi neizvršenja odluka upravnog suca i sredstva pravne zaštite u slučaju neizvršenja

Arsen BAČIĆ, Petar BAČIĆ, Split Sudovi i demokracija – produkcija i reprodukcija konflikata

Daniel CHABANOL, Počasni Državni savjetnik : Rokovi sudaca, rokovi javne uprave i društva
Drugi dan: **PRAKTIČNI SLUČAJEVI I KOMPARATIVNA PROUČAVANJA: IZVRŠENJE UPRAVNIH I UPRAVNOSUDSKIH ODLUKA**

Tema 3: Izvršenje sudskih odluka: proučavanje praktičnih slučajeva (mn)

Dario ĐERĐA, Rijeka, Izvršenje upravnosudskih odluka u hrvatskom i usporednom upravnom pravu

Jean-Michel LEMOYNE de FORGES, Paris-2, Prizivni sud u Parizu: Izvršenje presuda u sporovima o zakonitosti; proučavanje praktičnog slučaja

Božidar HORVAT, Osijek Upravni spor od podnošenja tužbe do izvršenja-sporna pitanja u praksi

Bruno ODENT, Odvjetnik pri Državnom savjetu i Kasijskom sudu : Uloga odvjetnika u upravnom sporu; proučavanje praktičnog slučaja u sporu pune jurisdikcije

Mrvoje JELIĆ, Kornelija MIŠE BOBINAC, PricewaterhouseCoopers savjetovanje d.o.o: Rješavanje sporova iz područja poreznog prava na upravnim sudovima i njihov doprinos pravnoj sigurnosti

sveučilišni život

WikiProjectMedicine - Wikipedia i Cochrane zajedno prema pouzdanim dokazima

PIŠE **TINA POKLEPOVIĆ-PERIČIĆ**

U organizaciji inicijative Students for Best Evidence (www.s4be.org), od 15. do 19. rujna, održan je tzv. WikiWeek, uzbudljiv tjedan ponajprije namijenjen studentima, s uvidom u blogove zanimljivih autora, predavanja, prezentacije i online tečajeve. Svoj vrhunac tjedan je doživio 16. rujna uključivanjem uživo u tzv. *WikiEditathon* - svojevrsni online maraton u obnavljanju informacija na Wikipediji, pokrenut iz UK-ova Cochrane Centra u Oxfordu.

Jedinstvena prilika za suradnju

Naime, Cochrane kolaboracija i Wikipedia u veljači 2014. godine udružili su snage u projektu pod nazivom *WikiProjectMedicine* čiji je cilj poboljšanje medicinskih članaka na Wikipediji informacijama temeljenima na dokazima.

Wikipedia ili slobodna enciklopedija višejezična je online enciklopedija slobodnoga sadržaja, namijenjena općem čitateljstvu, i šestaje najposjećenija web-stranica na svijetu. Tijekom dvanaest godina od svog osnutka Wikipedia je narasla u jednu od najraširenijih mrežnih stranica koja mjesečno bi-

članci vezani za medicinu posjećuju se više od 180 milijuna puta na mjesec, što Wikipediju svrstava u najčešće korišten izvor medicinskih informacija na mreži

lježi više od 500 milijuna posjeta, a članci vezani za medicinu posjećuju se više od 180 milijuna puta na mjesec, što Wikipediju svrstava u najčešće korišten izvor medicinskih informacija na mreži.

Kako bi poboljšali pouzdanost medicinskih sadržaja na Wikipediji, skupina urednika odlučila se 2004. g. za pokretanje specijaliziranoga projekta pod nazivom *WikiProjectMedicine*, u koji su uključili liječnike, znanstvenike, medicinske sestre, studente medicine, kao i pacijente. Prema hijerarhijskoj snazi dokaza, prednost imaju neovisno provedeni, recenzirani, objavljeni sustavni pregledni radovi kvalitativno procijenjenih randomiziranih kontroliranih pokusa. Projekt je doveo do poboljšanja kvalitete objavljenih tekstova na Wikipediji. Ipak, samo je manje od jedan posto svih članaka prošlo uobičajenu recenziju, što pruža jedinstvenu priliku za suradnju s Cochrane kolaboracijom, u smislu ekspertize

i zajedničkog rada na poboljšanju kvalitete sadržaja o zdravstvu slobodno dostupnima na internetu. Upravo je Cochrane kolaboracija sa svojim sustavnim pregledima u posljednjih 20 godina odigrala važnu ulogu ustvaranju i širenju visokokvalitetnih dokaza iz područja medicine.

Istodobno, Cochraneova vizija svijeta o boljem zdravstvu za sve ljude i u isto vrijeme u Wikipediji je pronašla ostvarenje jer omogućuje širenje dokaza iz Cochrane sustavnih pregleda na način lako dostupan korisnicima diljem svijeta.

Uključenje studenata

Budući da je Wikipedia glavni izvor podataka za studente, organizacija S4BE želi uključiti upravo studente u ovo partnerstvo. Zato su, kako bi obilježili ovaj hvaljevrijedan projekt, ali i kako bi potaknuli studente diljem svijeta na uključivanje u projekt, pokrenuli Wiki Week, tijekom kojeg se raspravljalo o tome zašto su stu-

denti zainteresirani za Wikipediju, što je zapravo *WikiProjectMedicine*, kako se uređuju tekstovi u Wikipediji, partnerstvu Wikipedije i Cochrane kolaboracije i još puno toga. Iskustveni autori članaka u Wikipediji pridružili su se kako bi pomogli studentima koji su novi na Wikipediji, obavljene su grupne radionice čiji je cilj bio odabir zanimljivih i novih Cochrane sustavnih preglednih radova, kao i brojne druge aktivnosti.

WikiProjekt Medicina jesto je na kojem ljudi zainteresirani za medicinski i zdravstveni sadržaj mogu na mnogo načina ostvariti suradnju, pomoći u poboljšanju postojećih medicinskih članaka, pribavljanju izostavljenih informacija, dodavanju pouzdanih referenci, slika, procjeni kvalitete i autentičnosti objava. Nadalje, ulažu se veliki naponi kako bi se najprije poboljšali najvažniji članci na engleskom jeziku te kako bi se isti zatim preveli na što je moguće više jezika.

Partnerstvo Wikipedije i Cochrane kolaboracije tek je počelo i treba sustavnu potporu. Zato su dobrodošli svi, napose studenti, koji žele pridonijeti viziji Wiki projekta Medicina, a ta je da svijet ima koristi od besplatnih, ali jasnih, čitkih, provjerenih i točnih tekstova.

Stručna ekskurzija studenata KTF-a

PIŠE **IVKA KLARIĆ**

Krajem ljetnog semestra studenti i nastavnici Kemijsko-tehnološkog fakulteta bili su na stručnoj ekskurziji, odnosno terenskoj nastavi. Organizatori su bili Pero Dabić i Ivka Klarić u sklopu predmeta Tehnološki procesi anorganske industrije i Tehnološki procesi organske industrije, a posjećeno je nekoliko tvornica na području sjeverne Hrvatske.

Prva na redu bila je Inina Rafinerija nafte u Sisku gdje su nas tehnolozi upoznali s radom postrojenja u primarnoj i sekundarnoj preradi nafte. U Sisku smo posjetili i tvornicu "Applied Ceramics" koja proizvodi specijalne materijale i dijelove za poluvodičku industriju (nekoliko tisuća različi-

tih proizvoda od kvarca, silicija i tehničke keramike) i to uglavnom za izvoz. Vlasnik tvornice Darko Matt Sertić, koji nas je cijelo vrijeme trajanja obilaska pratio, uputio je direktan poziv studentima da se prijave za obavljanje stručne prakse u ovoj tvornici. Stručna praksa ulazna je provjera zainteresiranosti i spremnosti kandidata za rad, ali naravno i „ulaznica“ u "Applied Ceramics".

Ulaganje u nove tehnologije

Drugi dan naše terenske nastave obišli smo tvornicu "Petrokemija Kutina" d.d. koja je u sustavu kutinske petrokemijske industrije. U tvornici se proizvode mineralna gnojiva i bazne kemikalije (amonijak, sumporna kiselina i sintezni plin).

Nakon Kutine naše sljedeće odredište bio je Lipik odnosno tvornicu stakla "Lipik Glas". Tvornica proizvodi stakla (vjetrobrijska, bočna, stražnja itd.) za automobilsku industriju (Bentley Motors, Aston Martin, McLaren, Ferrari, Lamborghini), prozore i vjetrobrijske tračnice vozila (britanski Bombardier Transportation, talijanski AnsaldoBreda), kaljena i laminirana stakla za željezničku industriju, također i stakla za brodove i jahte kao jedini proizvođač savijenih stakala u Hrvatskoj.

Obišli smo i Podravku u Koprivnici, te Gumiimpex-GRP u Varaždinu koji u svom sastavu ima dvije tvornice sa suvremenim strojevima

koji se upotrebljavaju u proizvodnji obnovljenih guma. U Hrvatskoj se obnavlja samo 30% automobilskih i drugih guma, a u bogatim i razvijenim EU zemljama oko 80%. Tvornica sustavno ulaže u nove tehnologije i znanje, uz uvažavanje načela očuvanja prirodnih resursa i zaštite okoliša. To ih je potaklo da 2005. godine otvore pogon za reciklažu gume i izradu proizvoda od reciklirane gume, prvi takve vrste u Hrvatskoj.

Ekskurzija je završena posjetom tvornici "Chromos boje i lakovi" u Zagrebu, gdje smo obišli skladište sirovina, proizvodne pogone i laboratorije. Ovim putem zahvaljujemo dekanu Fakulteta prof. dr. sc. Zoranu Grubaču što je odvojio financijska sredstva za ovu nastavu.

SVEUČILIŠTE U SPLITU PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET raspisuje NATJEČAJ za izbor:

1. dva nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija (bez zasnivanja radnog odnosa);
2. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto docenta, za znanstveno područje društvenih znanosti, polje psihologija, za potrebe održavanja nastave iz predmeta Psihologija odgoja i obrazovanja I i II, Pozitivna psihologija, Psihologija samopouzdanja i pozitivnog mišljenja, Interakcija čovjeka i računal: Osnove i principi, Interakcija čovjeka i računal: Dizajn interakcija;
3. jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto asistenta, za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo na određeno vrijeme;
4. jednog suradnika u suradničko zvanje i radno mjesto asistenta, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija, na određeno vrijeme do povratka zaposlenice s roditeljnog dopusta;
5. jednog doktoranda u stručno zvanje i na radno mjesto stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika, na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produžetka za još dvije godine za rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost: "Formacija i destrukcija domena u vodenim otopinama";
6. jednog doktoranda u stručno zvanje i na radno mjesto stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje fizika, na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produžetka za još dvije godine za rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost
7. dva suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija (bez zasnivanja radnog odnosa);
8. jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta, za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika (bez zasnivanja radnog odnosa);
9. jednog suradnika u naslovno suradničko zvanje asistenta, za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije (bez zasnivanja radnog odnosa). Pristupnici moraju ispunjavati opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13), a pristupnici pod točkom 1. i 2. i uvijete iz Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti.

Pristupnici pod točkom 1. i 2. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina), dokaze o ispunjavanju propisanih uvjeta, bibliografiju te podatke o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti (životopis te bibliografiju s podacima o znanstvenoj, nastavnoj i stručnoj djelatnosti, potrebno je dostaviti i na CD-u). Pristupnici pod točkom 3., 4., 7., 8. i 9. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina).

Za pristupnike pod točkom 3. koji ispunjavaju uvjete, provesti će se provjera znanja i sposobnosti bitnih za obavljanja poslova radnog mjesta, putem testiranja ili intervjua. Ako kandidat ne pristupi provjeri, smatra se da je povukao prijavu na natječaj. Vrijeme i mjesto održavanja provjere, objavit će se na internetskoj stranici Fakulteta (www.pmfst.hr). Pristupnici pod točkom 5. i 6. moraju osim općih uvjet propisanih Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13) ispunjavati i niže navedene obvezne uvjete i dodatne kriterije.

Obvezni uvjeti:

- magistar/magistra fizike, usmjerenje biofizika (za točku 5.)
- ukupan prosjek ocjena na prethodnim razinama studija koji omogućava upis na doktorski studij Biofizike na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Splitu (za točku 5.)
- Dodatni kriteriji:
- dosadašnja priznanja, nagrade i sl. za izvrsnost u studiranju i istraživački rad;
- sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu, objavljeni radovi, osobna izlaganja na znanstvenim konferencijama.
- Pristupnici pod točkom 5. i 6. uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, prijepis ocjena s prosjekom, motivacijsko pismo, dokaz o državljanstvu, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (napredna razina) te dokaz o ispunjavanju obveznih uvjeta te dodatnih kriterija natječaja.

Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21 000 Split. Na natječaj se mogu prijaviti osobe oba spola. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Za Slavoniju i Posavinu zajedno

STUDENTI I

BRANITELJI

PIŠE: MAJA PEJKOVIĆ-KAČANSKI

Dirljivo je bilo gledati tisuće i tisuće splitskih studenata i njihovih "starijih kolega", hrvatskih branitelja pod čijom su dirigentskom palicom ujednačeno, kao jedan, donosili, sakupljali, kupovali, sortirali, prebacivali, pakirali, ukrcavali u tegljače materijalnu pomoć namijenjenu do tada nezapamćenim poplavama stradalom stanovništvu Slavonije i Bosanske Posavine. Tih, nije prenaplašeno kazati povijesnih dana, kad su poplave uništile brojne kuće i domove, cijela je Hrvatska bila jedno biće koje je progovorilo emocijama i solidarnošću. Splitski studenti posebno.

Božo Zadro, predsjednik Udruge veterana slavne 4. gardijske brigade Hrvatske vojske ističe kako su, nakon što su čuli za katastrofalne poplave na području Slavonije i Bosanske Posavine, članovi Udruge sa Zborom udruga gardijskih postrojbi Hrvatske i Specijalnom policijom odlučili organizirati akciju prikupljanja pomoći u podružnicama diljem Lijepe naše. Održali su sastanak s veteranima svih borbinih postrojbi sa splitskog područja i dogovorili dežurstva, dok su studenti organizirali volontere.

"Bez ikakve pompe jednostavno su krenule kolone ljudi s prepunim vrećicama pa je samo na splitskom području prikupljeno više od 300 tona hrane, napitaka, vode, higijenskih potrepština, odjeće, obuće, agregata, isušivača prostora", veli ponosno Božo Zadro, naglašavajući kako su tone i tone pomoći prošle kroz vrijedne ruke naših studenata.

600 mladih u koloni

Marijan Bašić skromno će reći kako se radilo zapravo o nastavku suradnje iz poznate akcije "Do-

Predsjednik udruge veterana 4. Gardijske brigade Božo Zadro ANTE ČIZMIĆ /CROPIX

Više od deset tisuća studenata diglo se u jednom danu i odazvalo akciji prikupljanja pomoći za stradale u Slavoniji i Bosanskoj Posavini

bro srce studenata Splita" čiji je upravo on inicijator. Akcija se organizira uoči Božića i Uskrsa kako bi se pomoglo najpotrebitijima. Kad su čuli za poplave, Marin Keršić kreirao je 'event' na Facebooku pod nazivom "Studenti Splita za Slavoniju". Bašić je pozvao

predstavnik Udruge i Zbora studenata novog Studentskog doma na kampusu, i već prvi dan diglo se više od deset tisuća studenata koji su pohrlili u menze i trgovine. Drugog dana akcije ukrcavali su tegljače, a Grad Split platio je 15 tegljača od po 20 tona. Više od 600

stotina mladih u koloni su u manje od sat vremena ukrkali više od 25 tona raznorazne pomoći. U prostorijama Udruge veterana 4. gardijske brigade HV-a na Splitu 3 bio je najveći sabirni centar.

"Nikad neću zaboraviti put u Žepče s predsjednikom

Udruge specijalne policije. Bio je to prvi tegljač pomoći koji je stigao Hrvatima u BiH. Zadržali su nas puna četiri sata na granici, a kad smo stigli, predsjednik Crvenog križa Žepče nije mogao vjerovati kako smo došli i što smo sve dovezli. Trebalo im je više od sat vremena da organiziraju volontere za iskrcaj koji su doslovce bili gladni i žedni. Zvali smo župnike u Maglaju i Doboju, javili da smo donijeli pomoć. Plakali su", otkriva nam Marijan Bašić.

Zajedništvo koje treba čitavoj zemlji

Ne zaboravlja istaknuti veliki angažman Grada Splita koji je platio prijevoz, ali i Splitsko-dalmatinske županije, gradova Sinja, Omiša, Makarske. I naravno, Torcida čiji su članovi prikupili više od dvadeset tona raznoraznih potrepština.

"Kad je došao jedan kolega iz postrojbe u naše prostorije na Splitu 3, inače veteran 4. gardijske brigade, i vidio mlade kako zdušno i srčano rade, potekle su mu suze. Prisjetio se 90-ih kad smo mi kao dvadesetogodišnjaci s puškom u ruci stvarali državu", sjeća se Zadro.

Akcija prikupljanja pomoći za stradale u poplavama trajala je tjedan dana, nakon kojih se mnogi studenti nisu htjeli "rastati". Zato su im veterani 4. gardijske ustupili prostorije na korištenje, svakog četvrtka. "Vidimo u njima snagu i bolje sutra ove zemlje. Studenti, Torcida, branitelji, predstavnici Grada, Županije, Sveučilišta, pokazali su Hrvatskoj jedinstvo i zajedništvo koje treba preslikati na čitavu zemlju", zaključuje Zadro.

Uskoro će se u podrumu ispod prostorija Udruge veterana 4. GBR, na poticaj branitelja, urediti dvorana u kojoj će se djeci slabijeg imovnog stanja i djeci branitelja davati repeticije te pokrenuti novi sadržaji i aktivnosti koje će koristiti djeci i studentima. A početkom akademske godine, na Trgu ispred prostorija 4. gardijske brigade organizirat će se fešta branitelja i studenata s besplatnim jelom i pićem.

Pod sloganom "Usudi se volontirati" u Splitu će se od 3. do 5. listopada 2014. održati Susret studenata volontera Republike Hrvatske. Studente volontere pozvala je Udruga "Studenti za studente Split (S4S)" osnovana 2008. godine. Od početka je, tvrde njezini članovi, najaktivnija studentska udruga na Splitskom sveučilištu.

"Mi smo ono što nam samo ime kaže. Skupina studenata koja se ne želi zadovoljiti pasivnim studentskim životom nego ulaže sve svoje slobodno vrijeme kako bi promijenila svijet oko sebe na bolje. Osvojili smo nagradu za najbolji amaterski film u projektu „Upali kameru za praktično obrazovanje“ 2010. godine, a osvojenu novčanu nagradu nismo potrošili na vlastite interese! Osnovali smo studentski portal koji ne donosi samo informacije o obrazovanju, stipendijama i menzi, već priče „običnih“ studenata, naših

‘Usudi se volontirati’

kolega s kojima svakodnevno provodimo vrijeme na predavanjima i vježbama. Udruga je također i dobitnica Rektorove nagrade za posebna postignuća odnosno humanitarni i volonterski rad za akademsku godinu 2012./2013., naglašavaju.

Susret "Usudi se volontirati" koji organizira Udruga S4S sufinanciraju Grad Split i Splitsko-dalmatinska županija. U projektu mogu

Susret studenata volontera Republike Hrvatske organizira Udruga S4S

sudjelovati mladi ako ispunjavaju dva uvjeta, moraju biti studenti i aktivno volontirati. Sudjelovanje je besplatno, sudionicima je osiguran smještaj i hrana. Cilj je povezati što veći broj različitih udruga.

Radionice i predavanja o volontiranju

Susret studenata volontera Republike Hrvatske započet će u pe-

tak 3. listopada poslijepodne okupljanjem u amfiteatru Multimedijanskog kulturnog centra u Splitu (MKC), međusobnim predstavljanjem te neformalnim druženjem. U subotu 4. listopada poslije doručka, okupit će se svi sudionici projekta na svečanom otvaranju Susreta u 10 h. Zatim će poslušati predavanje o volontiranju i o Zakonu o volontiranju koje će održati predstavnici Volonterskog centra Split kojim mogu nazočiti zainteresirani splitski studenti. Nakon ručka i pauze, od 16 sati slijedi volonterska akcija. Organizatori su planirali za 18.00 sati u MKC-u interaktivno edukativno predavanje o pisanju projekata, problemima s kojima se udruge susreću pri pisanju, vrsti natječaja

te prilagodbi dokumentacije za svaki pojedini natječaj na kojem će sudionici projekta moći razmijeniti iskustva, educirati se te stečeno znanje primijeniti u daljnjoj volonterskoj aktivnosti. Predavanje će održati predstavnik udruge MI. U nedjelju 5. listopada poslije doručka ponovno će se u MKC-u okupiti svi sudionici Susreta. Održat će kratka predavanja o svojim iskustvima u volontiranju i načinu na koji su pomogli zajednici. Na kraju Susreta, u 14 sati Dordana Barbarić, predsjednica Udruge MOST, održat će predavanje „Volontiranje – snaga zajednice“.

"Osim širenja pozitivne mladenačke energije, predstavljanja i širenja glasa o Vašoj udruzi i iskustvima te raznih volonterskih akcija, Susret će Vam pružiti nova poznanstva i potencijalne prijatelje", navodi se u pozivu Udruge S4S studentima volonterima. **M.P.K.**

UTT: priredio Roko Buličić

Suradnja znanosti i proizvodnje za očuvanje autohtonog sira iz mišine

Sir iz mišine specifični je autohtoni proizvod Dalmatinske zagore s velikom potencijalom plasmana na domaćem i stranom tržištu. U posljednje vrijeme poduzimaju se aktivnosti kako bi se sir iz mišine mogao zaštititi kao autohtoni proizvod oznakom izvornosti.

U sklopu projekta "Jadranska mreža za transfer tehnologije - TTAdria", na Veleučilištu „Marko Marulić“ u Kninu održan je otvoren dan o temi „Sir iz mišine – suradnja znanosti i proizvodnje u očuvanju i trženju autohtonog proizvoda“. Cilj ovogodišnjeg "Dana sira iz mišine" bio je upoznati proizvođače s mogućnosti-

ma plasiranja na tržište ovoga tradicionalnog proizvoda, izmjena dobre prakse i iskustava drugih država koje proizvode ovu vrstu sira te upo-

znati proizvođače s izvorima financiranja za nove projekte vezane za povećanje proizvodnih kapaciteta kao i razvoj novih proizvoda u suradnji sa znanstvenim institucijama.

Događanje je okupilo relevantne znanstvenike s ovog područja te proizvođače sira iz mišine iz Hrvatske i susjedne Bosne i Hercegovine te im približilo znanstvena dostignuća i iskustva ostvarena u suradnji s malim i srednjim poduzetnicima.

Gosti ovogodišnjeg događanja su profesori sa Sveučilišta Ondokuz Mayıs iz Turske, koji su predstavili tradicionalni turski Tulum sir.

Kako pretvoriti intelektualnu imovinu u inovaciju?

Sustavna strategija upravljanja intelektualnim vlasništvom u poslovanju kao i međunarodnim istraživačkim inicijativama, neophodna je za jačanje europske znanstvene i tehnološke baze, povećanje inovativnosti i osiguranje rasta.

Budući da nematerijalna imovina poprima sve veću važnost za poslovanje tvrtke, strategija upravljanja intelektualnim vlasništvom je prije nego potrebna za ostvarivanje bolje zaštite te komercijalne vrijednosti

istraživanja, ali i za održivi razvoj. To je naglašeno i u novom okvirnom programu Europske unije za financiranje istraživanja i inovacija - Obzor 2020.

Kako bi se znanstvenike, istraživače i poduzetnike upoznao s ovom problematikom, 2. listopada u Sveučilišnoj knjižnici Sveučilišta u Splitu, održat će se radionica u organizaciji Europskog IPR Helpdeska, Europskog patentnog ureda (EPO) i Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu. Radionica je za-

mišljena kao praktična i cjelovita obuka na kojoj će sudionici moći doznati više o središnjim konceptima i strategijama za pretvaranje intelektualne imovine u inovacije, otvorenim inovacijama te Europskom patentnom uredu i postupku ispitivanja patentnih prijava. Za više informacija i registraciju za sudjelovanje na događanju posjetite web-stranicu Europskog IPR Helpdeska na adresi: <http://www.iprhelpdesk.eu/node/2666>.

NIKOLA VULIĆ

Tri milijarde eura iz EU-a za mala i srednja poduzeća

Inovativni projekti malih i srednjih poduzeća često sa sobom nose rizike kao što su nemogućnost financiranja i dokazivanje izvedivosti. Kako bi se umanjili rizici, potaknule inovacije s velikim potencijalom te olakšala internacionalizacija poduzeća, Europska komisija je razvila SME instrument, alat u sklopu novog programa Europske unije za financiranje istraživanja i inovacija - Obzor 2020.

SME instrument nudi financijsku potporu međunarodno orijentiranim mikro, malim i srednjim poduzećima (eng. Small and medium enterprises, SME) s fokusom na razvoj inovativnih proizvoda i usluga od ideje do tržišta. Provodi se u tri faze kroz koje je moguće provesti studiju izvedivosti, demonstraciju te komercijalizaciju proizvoda uz osigurano nepovratno financiranje, mentorske usluge i inovacijsko savjetovanje.

Za razdoblje od 2014. do 2020. godine, malim i srednjim poduzećima će unutar

SME instrumenta biti na raspolaganju gotovo 3 milijarde eura. Projekte je moguće prijaviti u bilo kojem trenutku budući da je natječaj stalno otvoren, a evaluacije se provode kontinuirano. Za uspješan projekt potrebno je napisati kvalitetan projektni prijedlog koji će zadovoljiti sve evaluacijske kriterije i dobiti prolaznu ocjenu. Više o tome, poduzetnici su imali prilike saznati na edukativnoj prezentaciji „Kako napi-

sati projekt za Obzor 2020?“ koju je održao Nikola Balić iz Ureda za transfer tehnologije. Edukacija je održana u sklopu radionice „Razmjena dobre prakse inovativnih poduhvata“ koja je održana u Zagrebu 28. kolovoza 2014. godine u organizaciji Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO), Europske poduzetničke mreže te projekta FINNO.

NIKOLA VULIĆ

INOVACIJE kao temelj suradnje na budućim projektima

Informacijska i komunikacijska tehnologija (eng. ICT) danas je sveprisutna u projektima različitih ciljeva. ICT je temelj za inovacije i konkurentnost u širokom rasponu tržišta i sektora te omogućava znanstveni napredak u svim disciplinama. Inovacije u ICT-u značajna su komponenta novih tehnologija i njihovih primjena, dok Europska unija aktivno podupire kolaborativno istraživanje i inovacije te istraživanja srednjeg do visokog rizika.

U sklopu projekta "Jadranska mreža za transfer tehnologije - TTAdria", Europske poduzetničke mreže i 22. međunarodne znanstvene konferencije o softveru, telekomunikacijama i računalnim mrežama „SoftCOM 2014.“ 18. rujna održalo se događanje „Inovacije u ICT-u“ na kojem se okupilo više od 50 poduzetnika, istraživača, studenata i predstavnika institucija.

Sudionici su imali priliku čuti kako inovacijama upravlja tvrtke Ericsson Nikola Tesla, Poslovna inteligencija te hub:raum inkubator Deutsche Telekom, koje su redom naglasile važnost inovacija za održivost i konkurentnost poslovanja te poduzetništvo općenito. Uz istraživanje i razvoj novih tehnologija unutar samih tvrtki, aktivno se podržavaju start-

up inicijative te suradnja s akademskom zajednicom. U okviru događanja, predstavnici Europskog instituta za inovacije i tehnologije, Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) te Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu sudionici su prezentirali dostupne izvore financiranja inovativnih projekata. Također, za vrijeme događanja sudionici su imali priliku raspraviti o svojim idejama, proizvodima i uslugama s ostalim sudionicima te istražiti mogućnosti suradnje na budućim zajedničkim projektima.

Događanje „Inovacije u ICT-u“ jedno je u nizu događanja koje Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu organizira u suradnji s partnerima, i treće po redu događanje koje u suradnji s Fakultetom elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu organizira pri SoftCOM konferenciji. Aktivna komunikacija i suradnja istraživača i poduzetnika koja pridonosi primjenjivosti budućih istraživanja cilj je projekta TTAdria. Održano događanje pružilo je izvrsnu priliku za usporedbu podrške i upravljanja inovacijama prethodnih godina isada, dok je aktualnost programa događanje učinila zanimljivim akademskoj i poslovnoj zajednici.

Predstavljanje projekta razvojno-inovacijskog centra 'iNavis'

Regionalni sastanak partnera na projektu TTAdria održan je u šibenskoj gradskoj vijećnici na kojem je bilo riječi o potencijalima transfera tehnologija i znanja s posebnim naglaskom na utjecaj Sveučilišta u Splitu i Veleučilišta u Šibensko-kninskoj županiji na daljnji razvoj ove regije. Tijekom samog sastanka posebno je naglašen sve veći nedostatak stručnog radnog kadra u području proizvodnje i daljnje obrade lakih metala.

Predstavljen je projekt „Uređenje i opremanje Razvojno-inovacijskog centra (iNavis)“ u kojem Sveučilište u Splitu sudjeluje kao partner u aktivnostima prijenosa znanja i tehnologije. Projekt je odobren od Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU-a, u ukupnoj vrijednosti 1,27 milijuna eura na rok od 18 mjeseci.

Zaključeno je da treba nastaviti sa zajedničkim projektima, kao što su „TTAdria“ i upravo započeti projekt „iNavis“ te ojačati suradnju s Veleučilištem u Kninu u području biotehnologije.

LOPEC - EU projekt cjeloživotnoga logističkog obrazovanja

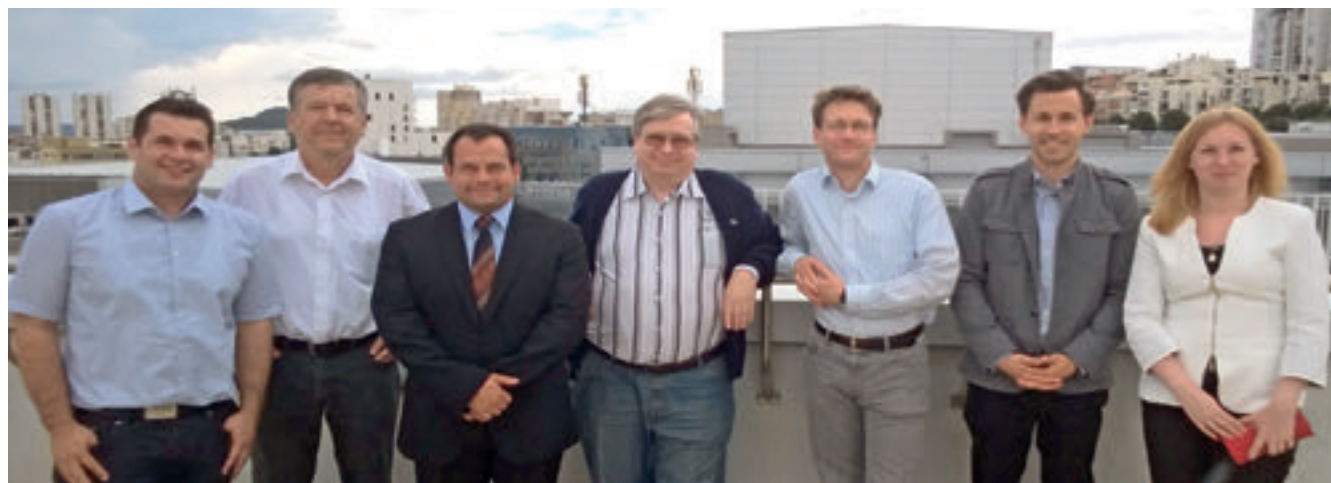
Piše:
PROF. IVICA VEŽA, FESB

Industrijski sektor je jedna od temeljnih vrijednosti europskoga gospodarstva. Njegov doprinos od gotovo 15% u ukupnom bruto domaćem proizvodu EU-a osigurava 34,8 milijuna radnih mjesta. No, suočavajući se s globalnom konkurencijom, industrijska poduzeća prisiljena su kontinuirano poboljšavati svoje proizvodne, logističke i poslovne procese, te strojeve i tehnologiju. Za provedbu modernih i „lean“ (hrv. „vitkih“) metoda unutar poduzeća presudno je biti u mogućnosti koristiti različite sposobnosti svih zaposlenika.

Cjeloživotno učenje

Novi izazovi za zaposlenike na svim razinama poduzeća su dizajniranje učinkovitijih procesa. Takvim sveobuhvatnim pristupom pridonosi se kontinuiranom poboljšanju svih procesa. Na razini logistike, za provedbu i upravljanje logističkim zadacima, posljednjih godina razvijeni su novi principi, pristupi i postupci. Međutim, poboljšavanje procesa trebali bi ostvariti sami radnici,

Novi izazovi za zaposlenike na svim razinama poduzeća su dizajniranje učinkovitijih procesa što bi trebali ostvariti sami radnici osposobljeni za primjenu inovativnih metoda, alata i tehnika

Dio projektnog tima na krovu splitskog FESB-a: Nikola Gjeldum, Ivica Veža, Joerg Bauer, Andreas Dalluege, Bastian Pelka, Andreas Jaeger i Adela Vitkowska

bez stalnih uputa od poslovođa i menadžmenta. U svrhu većeg zadovoljavanja zahtjeva kupaca kvalificirani radnici bi na operativnoj razini trebali mijenjati i prilagođavati logističke procese kroz primjenu inovativnih metoda, alata i tehnika.

U društvu znanja u kojem potreba za vještinama, kompetencijama i znanjem stalno raste i mijenja

se, cjeloživotno učenje je ključna strategija za prilagodbu ljudskih mogućnosti novim zahtjevima. A ujedno je i svojevrsna garancija za mogućnost zaposlenja.

Unaprjeđenje ljudskih sposobnosti

Europski projekt programa Leonardo da Vinci „Logistics Personal Excellence by continuous Self-

Assessment LOPEC“ (hrv. „Izvršnost logističkog osoblja uz pomoć kontinuirane samo-procjene“) ciljao je na razvoj i korištenje specijalizirane obuke za „lean“ logistiku i temeljna znanja namijenjene kvalificiranim radnicima na razini proizvodnog pogona. Zadatak je bio transferirati znanje potrebno za svladavanje današnjih izazova u logistici.

Stoga je unutar projekta LOPEC unaprjeđenje ljudskih sposobnosti postavljeno kao ključ za cjeloživotno kontinuirano učenje povećanjem razine zrelosti „osobne logističke izvršnosti“. Definirano je zajedničko Europsko viđenje „osobne logističke izvršnosti“ za kvalificirane radnike, što je osiguralo da je završni proizvod projekta otvoren svima. Kao rezultat

Značajke LOPEC-a

U projektu su sudjelovali **istraživački partneri** iz javnog i privatnog sektora s dobrim iskustvom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja: Sveučilište Reutlingen, Fraunhofer Austrija, Sveučilište u Splitu (Katedra za industrijsko inženjerstvo na FESB-u), Sveučilište u Dortmundu, Euro Fortis SA iz Rige i IBK-Management Solution GmbH. Projekt LOPEC **trajao je** od 1.10.2012. do 30.9.2014. a **vrijednost projekta** iznosila je 3.000.000 kuna. Rezultati istraživanja projekta LOPEC, odnosno moduli za cjeloživotno obrazovanje u području „lean“ logistike i menadžmenta, **primijenjeni su** i unutar dva hrvatska poduzeća: Brodotrogir d.d. i Dalstroj d.o.o.

projekt LOPEC nudi module za obuku za post-srednjoškolsko obrazovanje u području „lean“ logistike, te transparentnost po pitanju procjene osobne izvršnosti.

Dječaci ne čitaju

Dječaci postižu niže rezultate na testovima čitanja i projekt Dječaci čitaju - osmišljen je radi pismenosti kod dječaka i usmjeren na izobrazbu njihovih nastavnika

Piše: **ANTONIJA ŽAJA**

Europske obrazovne sustave tradicijski odlikuje usmjerenost na pokušaje osiguravanja jednakih prilika za sve učenike, pri čemu u posljednjim desetljećima prevladavaju istraživačke teme i obrazovne intervencije koje se provode s ciljem osiguravanja jednakih obrazovnih mogućnosti za djevojčice iz manjinskih skupina. Međutim, rezultati istraživanja upućuju da diljem Europe postoji potreba za poticanjem razvoja pismenosti kod dječaka. Primjer su rezultati posljednjeg PISA istraživanja u kojem je sudjelovalo 65 zemalja, a koji pokazuju da dječaci postižu niže rezultate na testovima čitanja.

Za dob 11-15 godina

Projekt 'Boys reading' usmjeren je na potrebe unaprjeđenja pismenosti kod dječaka. Projekt je usmje-

ren na izobrazbu nastavnika s ciljem razumijevanja potrebe šireg sagledavanja čitalačke kompetencije koja, uz kognitivne vještine, uključuje i motivaciju, samopojmanje i samoeфикаsnost pojedinca. U tu svrhu, kao središnji element projekta 'Boys reading' osmišljena je intervencija u školama s ciljem približavanja čitanja dječacima u dobi 11-15 godina. Nositelj projekta je Filozofski fakultet u Splitu, a u njemu sudjeluju partneri iz sedam europskih država. U Hrvatskoj će, uz suradnike s Filozofskog fakulteta u Splitu, u projektu sudjelovati PISA istraživanja u kojem je sudjelovalo 65 zemalja, a koji pokazuju da dječaci postižu niže rezultate na testovima čitanja.

Glavni ciljevi projekta

- Utvrditi postojeće primjere dobre prakse i metode poticanja čitanja dječaka adolescentske dobi.
- Provesti procjenu potre-

Ivana Batarelo Kokić

ba s ciljem utvrđivanja potreba nastavnika i dječaka u dobi 11-15 godina.

• Utvrditi ključne odrednice učinkovitog rješavanja potreba dječaka, a koje se temelji na dijalogu i zajedničkim naporima svih sudionika obrazovnog procesa, uključujući Vladu, nastavnike, roditelje i druge članove zajednice.

• Osmisliti smjernice za nastavnike o mogućim prilagodbama nastave s ciljem zadovoljavanja interesa, potreba i stilova učenja dječaka.

Voditeljica projekta Ivana Batarelo Kokić, prof., naglašava: čitalačka je pismenost važna za daljnje školovanje i životne izazove jer je utvrđeno da su učenici koji rado čitaju ustrajni u svome obrazovanju i da se uspješnije profesionalno i životno ostvaruju. Unaprjeđivanje čitalačke pismenosti u dječaka rane adolescentske dobi zadaća je koja zahtijeva dijalog i zajedničke napore svih sudionika u procesu obrazovanja. Svoj doprinos trebali bi priložiti tvorci obrazovnih politika, pedagozi, nastavnici, roditelji, učenici uspješni u čitanju i drugi članovi društva. Ipak, u ovom procesu prepoznaje se osobito važna uloga nastavnika.

O projektu

Prijavitelj: Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu

Partneri: sveučilišta i istraživački centri iz Austrije, Cipra, Grčke, Poljske, Portugala i Rumunjske

Voditelj projekta: dr. sc. Ivana Batarelo Kokić, izv. prof.

Suradnici na projektu:

dr. sc. Jadranka Nemeth-Jajić, izv. prof., dr. sc. Vesna Kostović-Vranješ, doc., dr. sc. Andreja Bubić, doc., dr. sc.

Tonča Jukić, doc., dr. sc. Ivanka Buzov, Snježana Dimzov, voditeljica knjižnice FF-a, Anita Mandarić Vukušić, asistentica

Financiranje: Erasmus Plus – strateška partnerstva

Sredstva: 240.000,00 eura

Trajanje:

24 mjeseca

SVEUČILIŠTE U SPLITU SVEUČILIŠNI ODJEL ZA STUDIJE MORA

RASPIŠUJE

NATJEČAJ

- za izbor jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje biotehničkih znanosti, polje poljoprivrede (agronomija), grana ribarstvo - za izbor jednog nastavnika u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana botanika

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11. i 94/13.).

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Pristupnici uz prijavu na natječaj trebaju priložiti: dokaze o ispunjavanju uvjeta, životopis, presliku diplome o stečenom akademskom stupnju, popis objavljenih znanstvenih i stručnih radova te prikaz znanstvene, nastavne i stručne djelatnosti. Nepotpune i nepravodobne prijave neće se razmatrati. Rok za podnošenje prijava na natječaj je 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama. Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta iz natječaja dostavljaju se na adresu:

Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za studije mora, Livanjska 5/III, 21 000 SPLIT

DVADESET ŠESTA KNJIGA MEDI

Znanstveni skup

Splitski epik Jerolim Kavanjin: O 300. obljetnici smrti

Pjesnik Jerolim Kavanjin (Split, 1643. – Split, 1714.) poznat je po jedinom sačuvanom djelu na hrvatskom, spjevu *Povijest vandelska bogatoga a nesrećna Epuluna i ubogoga a čestita Lazara*. Taj spjev, koji se obično navodi pod skraćenim naslovom *Bogatstvo i uboštvo*, najopsežnije je djelo starije hrvatske književnosti: ima više od 32.000 stiha. Kavanjinova »velopiesna« – kako ju sam autor imenuje u potpunom, vrlo dugom naslovu – odlikuje se golemim tematskim obu-

Organizatori: Književni krug Split, Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Organizacijski odbor: dr. sc. Bratislav Lučin, prof. dr. sc. Davor Dukić

hvatom i raznovrsnošću, a svojim poetičkim svojstvima izdvaja se kao osebujna tvorina hrvatskoga književnog baroka. Iako se Kavanjin smatra najznatnijim splitskim književnikom nakon Marka Marulića, *Bogatstvo i uboštvo* dosad je bilo objavljeno samo dva puta (1861. i 1913.) i prilično je slabo proučeno, što se može reći i za Kavanjinovu ostavštinu u cjelini. (Osim spjeva sačuvani su pjesnikova oporuka, pismo Petru Velikom te upute i savjeti baštinicima – sve na talijanskom.) Znanstveni skup, koji se organizira o tristotoj obljetnici pjesnikove smrti, potaknut je sviješću da Kavanjinov spjev upravo zbog svojega nesvakidašnjeg opsega, raznovrsna sadržaja te poetičkih i jezičnih osobitosti krije u sebi brojna značenja, od kojih mnoga još nisu ni načeta, dok se o spomenutim talijanskim tekstovima gotovo i nije pisalo. Skup je usmjeren poglavito na Kavanjinovo književno djelo (ili, u širem smislu, na njegovu pisanu ostavštinu), a nije mu svrha tematizirati kulturni i povijesni kontekst Kavanjinova stvaranja.

(KATALOŠKA UVODNA NAPOMENA)

ZNANSTVENI SKUPOV

Nedjelja, 21. rujna

Predstavljanje zbornika: Lucije Artorije Kast i legenda o kralju Arturu, uredili: Nenad Cambj i John Matthews, Matica hrvatska Podstrana i Književni krug Split, 2014.

Domaćin: Nenad Cambj
Govore: Željko Miletić, Dario Radović i Nenad Cambj

Predstavljanje knjige: Zbornik o životu i radu nadbiskupa Frane Franića u službi Crkve i naroda, Crkva u svijetu, Split, 2014.

Domaćin: Nenad Cambj
Govore: nadbiskup Marin Barišić, Marko Troglić, Josip Vrandečić i msgr. Drago Šimundža

Ponedjeljak, 22. rujna

Znanstveni skup SPLITSKI EPIK JEROLIM KAVANJIN: O

Pozdravna riječ: Nenad Cambj

Uvodno slovo: Zvonko Kusić, predsjednik HAZU

Uvodni esej: Mislav Ježić, Svijet u zrcalu Mediterana

čić i autorica

Utorak, 23. rujna

Međunarodni znanstveni skup VRATNICE ANDRIJE BUVINE U SPLITSKOJ KATEDRALI: 1214. – 2014.

Predstavljanje knjige: Božidar Šimunić, Rječnik bibinjskoga govora, Matica hrvatska, Zadar, 2014.

Domaćin: Ivan Mimica
Govore: Marijana Tomelić Čurlin, Josip Lisac i autor

Predstavljanje knjiga Frane Barasa, u izdanju Naklade Bošković, Split

IZLAGANJA

Miroslav Palameta (Split): Bogatstvo i uboštvo u povijesno-književnom kontekstu
Tomislav Bogdan (Zagreb): »Čestita nazvaće me naši puci« – još jednom o literarnosti Kavanjinove Povijesti vandelske
Tonko Maroević (Zagreb): »Skazovati razboj sreće«: pogled u XXII. pjevanje Kavanjinova spjeva
Davor Dukić (Zagreb): Aksiološko čitanje Kavanjinove Povijesti vandelske
Bonislav Kamenjašević (Zagreb): Znanost, didaktika, propedeutika: (re)prezentacija znanja i vještina u Povijesti vandelskoj Jerolima Kavanjina
Zlata Šundalić (Osijek): Molitva u Bogat-

stvu i uboštvo
Pavao Pavličić (Zagreb): Kavanjin i Gundulić
Amir Kapetanović (Zagreb): Jezične kreacije Jerolima Kavanjina
Marijana Tomelić Čurlin (Split): Fonološka i morfološka raščlamba jezika Kavanjinova spjeva Bogatstvo i uboštvo
Nataša Barta Paripović (Zagreb): Obiteljske strategije Jerolima Kavanjina na primjeru spisa Baštinicima
Viktorija Franić Tomić (Zagreb): Mjesto i značenje interpretacije Kavanjinova spjeva Bogatstvo i uboštvo književnog teoretičara Zorana Kravara

17. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP:

Komparativna povijest hrvatske književnosti

Predstavljanje šesnaestog zbornika: Matoš i Kamov: paradigme prijeloma,

uredile: Cvijeta Pavlović, Vinka Glunčić-Bužanić i Andrea Meyer-Fraatz, Književni krug Split, 2014.

Govore: Vinka Glunčić-Bužanić i Pavao Pavličić

Sudionici: Lada Čale Feldman, Lovro Škopljanać, Mirna Sindičić Sablj, Kristina Grgić, Perina Meić, Arianna Quarantotto, Jevgenij Paščenko, Andrea Meyer-Fraatz, Cvijeta Pavlović, Branislav Oblučar, Slaven Jurić, Francisco Javier Juez Gálvez, Daniela Kurucová, Pavao Pavličić, Fedora Ferluga-Petronio, Ivan Bošković, Ivan Trojan, Sintija Čuljat, Josip Užarević, Višnja Rogošić, Irena Paulus i Zoltán Medve

TERANA Split 21. – 27. rujna 2014.

I I PROMOCIJE KNJIGA

Davni dani dalmatinski, 2013.

Krijesnice hrvatskoga Jadrana, 2014.

Domaćin: Joško Belamarić
Govore: Ivo Šimunović, Joško Belamarić, Zoran Bošković i autor

Srijeda, 24. rujna

Nastavak međunarodnog znanstvenog skupa VRATNICE ANDRIJE BUVINE U SPLITSKOJ KATEDRALI: 1214. – 2014.

Predstavljanje knjige: Ivan Simonić, *Uspomene iz Perzije*, Gradska knjižnica »Juraj Šižgorić«, Šibenik, 2013.

Domaćin: Ivo Grabovac
Govore: Darko Gulin i Vilijam Lakić

Četvrtak, 25. rujna

17. međunarodni znanstveni skup

ni skup KOMPARATIVNA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI; Tema: Poema u hrvatskoj književnosti: problem kontinuiteta

Predstavljanje knjige: Zbornik o Ivi Frangešu, Hrvatski studiji, Zagreb, 2013.

Domaćin: Nenad Cambj
Govore: Tihomil Maštrović, Marinko Šišak, Ivan Bošković i Bratislav Lučin

Predstavljanje knjige: Ljerka Šimunković, *Burni život jednog Dalmatinca*, Dante Alighieri Split, 2013.

Domaćin: Joško Belamarić
Govore: Arsen Duplanić, Joško Belamarić i autorica

Petak, 26. rujna

Nastavak 17. međunarodnog znanstvenog skupa KOMPARATIVNA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Predstavljanje knjige: Radoslav Benčić, *Rječnik govora grada Hvara*, Muzej hvarske baštine, Hvar, 2014.

Domaćin: Bratislav Lučin
Govore: Sanja Vulić, Ljerka Šimunković, Nives Tomasović i autor

Subota, 27. rujna

Predstavljanje knjige: Alberto Fortis, *Ogled zapažanja o otocima Cresu i Lošinju*, prijevod Dubravko Balenović, priredio Josip Bratulić, Književni krug Split, 2014.

Domaćin: Nenad Cambj
Govore: Josip Bratulić, Tonko Maroević i Dubravko Balenović

Dodjela nagrada Dana hrvatske knjige, DHK Zagreb
Domaćin: Božidar Petrač
Zaključna riječ: Nenad Cambj

Međunarodni znanstveni skup

Vratnice Andrije Buvine u splitskoj katedrali: 1214. - 2014.

PROSLOV

Na dan sv. Jurja 1214. godine, u vrijeme jednog od najvažnijih razdoblja svoje povijesti, kada se Split razvijao u propulzivnu jadransku raskršnicu, katedrala svetog Dujma je dobila pozlaćene vratnice visoke 5,30 m, a široke 3,60 m, koje je izrezbario i oslikao Andrija Buvina, *pictor de Spaleta* – kako ga naziva jedan dokument. Na dva krila vratnica nižu se po sedam parova udubljenih četvornih polja s prizorima iz evanđelja, života i muke Kristove, od Blagovijesti do Uzašašća u nebo. Predlošci kojima se Buvina služio očigledno su bili nejedinstveni, pa se opravdano upozorava na konzervativnu bizantsku ikonografiju i na suvremene zapadnjačke sheme što ih je on mogao usvojiti posredstvom nadbiskupa Bernarda, rodom iz Perugije, koji je u Split donio mnoge dragocjene rukopise (Toma Arhidakon kaže: *habuit libros plurimos bonos et pretiosos*). Njegovi likovi – zaključila je povijesno-umjetnička kritika – ne govore individualnim gestama, nego su stilizirani tvrdim proporcijama, modelirani sumarno i linearno. Ipak, treba ponoviti tvrdnju Maksa Dvožaka da su Buvine vratnice u europskoj romaničkoj umjetnosti unikum i jedan od najvažnijih dokumenata za povijest srednjovjekovne plastike uopće.

Temeljna studija Ljube Karamana o Buvinim vratnicama i drvenim korskim klupama u istoj katedrali napisana je kao disertacija (obranjena u Beču 1920.), objavljena je davne 1942., a nakon nje im je posvećeno tek nekoliko tekstova, pa se može kazati kako je niz problema koji se nudi suvremenom čita-

nju njihova stila i sadržaja ostao širom otvoren, jednako kao interpretacija kulturno-povijesnog konteksta u kojemu se nastale.

Zbog svega toga, o 800. godišnjici njihova svečanog postavljanja na raskošno klesani portal nekadašnjeg Dioklecijanovog mauzoleja – srednjovjekovne katedrale, Književni krug Split i Institut za povijest umjetnosti – centar Cvito Fisković organiziraju međunarodni simpozij na kojemu će se obraditi Buvinino djelo u širem okviru početka 13. stoljeća, zlatnog doba umjetnosti na hrvatskoj obali.

U Splitu, rujna 2014.
JOŠKO BELAMARIĆ, GUIDO TIGLER

IZLAGANJA

Vladimir Peter Goss (Rijeka): Andrija Buvina i ranohrvatska umjetnost u drvu

Joško Belamarić (Split): Andrija Buvina – pictor de Spaleta, majstor ukorijenjen u povijesti i umjetnosti Splita i Dalmacije 1200-ih

Guido Tigler (Firenze): Je li Andrea Buvina bio i klesar ili pak samo slikar?

Judit Gál i Mirko Sardelić (Budimpešta - Zagreb): Nadbiskup Bernard (1200. – 1217.) između Mađarske i Splita

Branko Jozić (Split): Iluminirani kodeks 626 C iz Riznice splitske stolnice – zagonetke i gotetanja

Emanuela Elba (Bari): Slike po modelu. Život Isusa Krista u slikarstvu i u umjetničkim predmetima luksuzne obrade na Jadranu između XI. i XIII. stoljeća

Radoslav Bužančić (Split): Andrija Buvina i Radovan. Poruka spasenja na portalima splitske i trogirске prvostolnice

Xavier Barall i Altet (Rennes): Potpisi, prikazi i organizacija rada, formula i društvena percepcija formula. Osvrt o obradi drva u kasnoj romaničkoj i ranoj gotici, u vezi vratnica splitske katedrale

Dino Milinović (Zagreb): Problemi srednjovjekovnih predložaka – primjer dva Kristološka ciklusa iz hrvatske spomeničke baštine

Daniela Matetić Poljak (Split): Ornamentika Buvininih vratnica – tradicija i inovacija

Franko Čorić (Zagreb): Buvinine vratnice – jedinstveno svjedočanstvo promjene teorijske paradigme zaštite spomenika

Žana Matulić Bilač (Split): Drvene romaničke vratnice splitske katedrale – konzervatorsko-restauratorski projekt 2014./2015.

Igor Fisković (Zagreb): Romanička skulptura iz dubrovačke katedrale

Pavuša Vežić (Zadar): Anatomija izgubljenog spomenika – Rekompozicija pročelja romaničke katedrale u Zadru

Gaetano Curzi (Pescara): Srednjovjekovna drvena vrata u središnjoj Italiji: ponovno razmatranje

Luca Mor (Udine): O drvenim skulpturama akvilejskog patrijarhata između XII. i XIII. stoljeća

Fulvio Cervini (Firenze): Scultura lignea e arti del metallo intorno al 1200: alcuni casi esemplari

ekologija i religija

Kršćanski doprinos EKOTEOLOGIJE

Pišu: SUZANA VULETIĆ I LUKA TOMAŠEVIĆ *

Kršćanstvo nas uči da je Bog stvorio svijet i čovjeka i da je sve stvoreno prepustio čovjekovoj upravi. Bog čovjeku nije dao nikakav radni *program*, nego razum i slobodu da sam pronalazi i slijedi zakone i oblike života. Čovjek je tako dio svijeta, u njemu se otkriva i razvija. Svijet postaje njegov ambijent, tj. kontekst njegove opstojnosti. Time je čovjek postao odgovoran za svoj svijet i za njegovo trajno poboljšanje i pozvan je da ga usavršuje i razvija.

Promjena klime, dezertifikacija zemlje, uništavanje okoliša zbog čovjekova nekontroliranog iskorištavanja, pojave novog i nekontroliranog razvoja, morale su izazvati teologe i teologiju da ponovno promisle i progovore o uređenju „kuće Božje“, tj. „svega stvorenoga“ na zemlji. U pitanje je najprije došao *princip autoriteta*, odnosno čovjekove supremacije nad svim stvorenim (antropocentrizam). Tu je i pojava nove revolucionarne koncepcije ambijenta zasnovane na biocentrizmu. Upravo pod tim idejama teologija se počela pitati o istinskom Božjem planu s čovjekom i prema svemu stvorenome.

Kroz teološka promišljanja, pojavila se *ekoteologija* kao nova grana praktične teologije stvaranja. Ekoteologija postaje dio konstruktivne teologije koja se usmjerava na međudonos religije i prirode, posebice na onaj dio koji se odnosi na istraživanje.

Govoreći općenito, ona polazi od pretpostavke da postoji odnos između religije ili duhovnog pogleda i degradacije

prirode. Stoga ona kao prvotni cilj ima interakciju između ekoloških vrijednosti, kao što je održivost i čovjekove dominacije nad prirodom.

Čovjekova odgovornost za sve stvoreno

Sv. Ignacije de Loyola u meditaciji o stvaranju svijeta govori o čovjekovoj odgovornosti za sve stvoreno te služiti se svim stvorenim dobrima i stvarima, toliko, koliko je razborito i potrebno, i u cjelini gledajući, korisno. Pierre Teilhard de Chardin, u cijelom svijetu glada božansko ozračje, stoga se prema prirodi treba ophoditi s udivljenjem i poštovanjem. Sv. Franjo Asiški, proglašen zaštitnikom ekologije, kršćanima je najbolji primjer pravog i punog poštivanja integriteta stvorenoga. „Prijatelj siromaha, obljubljen od Božjih stvorenja, sve ih je pozvao - životinje, biljke, prirodne sile, kao i brata sunce i brata mjesec - da časte i hvale Gospodina. Sve stvoreno ima u sebi svoju vrijednost i treba biti u suglasju sa stvorenim stvarima, imati srca za sve što živi. U svakom obliku postojanja ovozemaljske stvarnosti Franjo je promatrao djelo nevidljivoga Boga Stvoritelja, svako mu je stvorenje bilo stepenicom više na putu prema Bogu, objava Božjeg veličanstva, izvor hvalospjeva Bogu Ocu. Međutim, svijet za Franju nije jednostavno most do Boga. Svijet je mjesto na kojem slavimo Boga i kuća u kojoj susrećemo Boga“.

I socijalna doktrina Crkve je posvetila dosta svojih promišljanja ambijentalnoj bioetici. Papa Leon XIII. (1810. - 1903.)

naglašavao je da svi trebaju imati jednak pristup energetske dobrima, tj. da se i budućim generacijama mora ostaviti u zalag prirodna dobra.

Papa Pio XI. je smatrao da se trebamo diviti ljepoti Božjih stvorenja. Pio XII. izražava zabrinutost zbog rastuće tehnološke ekspanzije i nejednake raspodijeljenosti prirodnih dobara. U svojoj enciklici, *Mater et Magistra*, govori o mnogovrsnoj djelatnosti nad prirodom i

gospodarske i socijalne naravi.

Opasnosti iz ruku suvremenog čovjeka

Papa Ivan Pavao II. progovara o ekološkim temama u svojim enciklikama, *Redemptor hominis*, *Laborem excercenes*, *Sollicitudo rei socialis* i poruci za Svjetski dan mira, *Pace con Dio creatore. Pace con tutto il creato*, upozoravajući na opasnosti koje proizlaze iz ruku suvremenog čovjeka. U *Cristifideles laici*, naglašava da je Bog povjerio čovjeku sve stvoreno, no ne na iskorištavanje, već na odgovorno služenje. U enciklici *Redemptor hominis*, on veli: “Izgleda kao da čovjek često

uz velika industrijska postrojenja, tehnološka iznahašća i prevelike ekonomske interese, on upozorava na nedovoljnu moralnost tih odnosa, jer upravo to dovelo do gubitka odgovornosti prema stvorenom. Govoreći o ekološkom problemu papa upozorava: “U korijenu besmislena razaranja prirodnog okoliša počiva antropološka zabluda, nažalost vrlo raširena u naše doba. Čovjek koji otkriva svoju sposobnost da preobražava, i u izvjesnom smislu da stvara svijet vlastitim radom, zaboravlja da se to odvija uvijek na temelju prvog izvornog dara stvari od Boga. Čovjek misli da može samovoljno raspola-

stvorenio. U središtu poruke nalazi se pitanje stvorenoga, prirode, kozmosa ili planeta Zemlja. Papa naglašava da se mir može ostvariti preko obrane i očuvanja stvorenoga što je pitanje naše kolektivne, religiozne i laičke savjesti. Papa svoju poruku počinje biblijskom vizijom stvorenoga i jasno tvrdi: “Poštivanje stvorenoga od velike je važnosti, također, zato što je stvaranje = početak i temelj svih djela Božjih i njegovo očuvanje danas postaje bitno za mirni suživot čovječanstva, a sve stvoreno valja smatrati Božjim darom čovječanstvu. Čovječanstvo treba duboku kulturnu obnovu; treba ponovno otkriti one vrijednosti koje predstavljaju čvrsti temelj na kojemu graditi bolju budućnost za sve. Krizne situacije kroz koje ono prolazi u ovome trenutku - bilo da su one gospodarskog, prehrambenog, okolišnog ili društvenoga obilježja - u biti su također međusobno povezane moralne krize“. Upozorava da „sadašnji ritam iskorištavanja u ozbiljnu opasnost dovodi raspoloživost nekih prirodnih bogatstava ne samo za sadašnji naraštaj, nego nadasve za one buduće. Zato nije teško utvrditi da je uništavanje okoliša često rezultat nedostatka dugoročnih političkih projekata ili pak kratkovidnog slijeđenja ekonomskih interesa koji se nažalost pretvaraju u ozbiljnu prijetnju stvorenome. Crkva je svjesna svoje odgovornosti prema stvorenome te potiče odgoj za ekološku odgovornost koja bi očuvala istinsku “humanu ekologiju” u naglašavanju uzajamnosti: u brizi za stvoreno utvrđujemo da se Bog, preko stvorenoga, brine o nama.

„Tko nije prosvijetljen sjajem stvorenih stvari, slijep je; koga ne bude glasovi prirode, gluh je; tko zadivljen čudom prirode ne hvali Boga, taj je nijem; koga ovi signali u svijetu ne upućuju na Boga, glup je. Otvori stoga svoje oči, prikloni im svoje duhovno uho, razveži svoj jezik i otvori svoje srce da bi u svim stvorenjima otkrio svoga Boga, da bi ga čuo, hvalio i ljubio... da se ne bi čitav krug zemaljski podigao protiv tebe“

Sv. Bonaventura, XIII. st.

odgovornosti čovjeka. Katolička crkva je prvi put jasno progovorila o ekološkom problemu 1971. godine u Apostolskom pismu pape Pavla VI. *Octogesima adveniens*: “Nesmotrenim iskorištavanjem prirode čovjek bi je lako mogao razoriti, te i sam postati žrtvom njezina srozavanja”. Papa Pavao VI. prvi put u svojim nagovorima koristi riječ, ekologija, povezujući je s moralnom ekologijom, tj. odgovornošću za planetarnu degradaciju. Dok u jednom od temeljnih dokumenata katoličke društvene nauke, enciklici, *Populorum progressio*, postavlja pitanje značenja pojma napretka, izražava stav iz kojega je jasno da sukobi u svijetu nisu samo ideološke i političke, nego i

ne zamjećuje druga značenja svog prirodnog okoliša osim onih koja služe za neposrednu upotrebu i potrošnju. Međutim, Bog je htio da čovjek saobraća s prirodom kao ‘gospodar’ i ‘čuvar’, razuman i plemenit, a ne kao bezobrazni korisnik i rušitelj (...) Razvitak suvremene tehnike, odnosno razvitak civilizacije kojom gospodari tehnika, zahtijeva razmjerni razvitak moralnog života i etike. Međutim, izgleda da taj moralni i etički razvitak stalno zaostaje”. Papa ovdje ekološku krizu smješta na područje moralne odgovornosti, odnosno samog čovjeka stavlja u odnos prema prirodi kao odgovorno biće za njezino stanje. Svjestan da su uzroci ekološke krize vezani

gati zemljom podvrgavajući je bez pridržaja svojoj volji kao da ona ne bi imala vlastita oblika i prethodne namjene koju joj je dao Bog”. Ivan Pavao II. u svojoj poruci za dan mira naglašava da je ekološki problem bitno moralni problem i da je povezan s dubokom moralnom krizom suvremenog čovjeka. Prijetnja čovjekovoj opstojnosti i miru u svijetu jest i iskorištavanje prirode bez odgovornosti prema njoj.

Mir preko obrane i očuvanja stvorenog

I papa Benedikt XVI. je ekološkom problemu i etici posvetio je poruku za XLIII. dan mira 2010. godine pod naslovom, *Ako želiš njegovati mir, čuvaj*

** Redakcijski izbor iz teksta dvojice autora „Doprinosi ambijentalne bioetike i ekoteologije ekološkoj obnovi“. Tekst je, na XXV. Internacionalnoj konferenciji IPRA-e, održanoj u povodu 50. obljetnice IPRA-e kolovoza 2014 u Istanbulu, izložio Luka Tomašević kao pozvani predavač. Cijeli tekst objavljen je u Zborniku radova 'Peace and Ecology'.*

SVEUČILIŠTE U SPLITU

KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET RASPIJUJE

NATJEČAJ ZA IZBOR

jednog doktoranda u stručnom zvanju i na radnom mjestu stručnog suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, za znanstveno područje prirodnih znanosti, znanstveno polje kemije, na određeno vrijeme od dvije godine uz mogućnost produženja na još dvije godine na projektu Hrvatske zaklade za znanost, Research of natural product and flavours: chemical fingerprinting and unlocking the potential“

Pristupnici na natječaj osim općih uvjeta utvrđenih Zakonom o radu (N.N.93/14) moraju ispunjavati i posebne uvjete iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N.123/03; 198/03; 105/04; 174/04; 2/07. Odluka USRH; 76/07; 45/09; 63/11; 94/13. i 139/13) te kriterije Hrvatske zaklade za znanost.

Obvezni uvjeti: Završen diplomski studij kemije

Ukupan projekt ocjena koji osigurava upis na doktorski studij Kemij-

sko-tehnološkog fakulteta u Splitu, Kemija mediteranskog okoliša“

Dodatni kriteriji: Dosadašnja priznanja, nagrade i sl. za izvrsnost u studiranju i istraživački rad

Sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu, objavljeni radovi, osobna izlaganja na znanstvenim konferencijama.

Pristupnici uz prijavu trebaju priložiti životopis a pristupnici koji su strani državljanima dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje); presliku odgovarajuće diplome i prijepis ocjena s prosjekom te dokaze o ispunjavanju dodatnih kriterija.

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana objave u Narodnim novinama.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova (N.N. 116/03).

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se poštom na adresu Kemijsko-tehnološkog fakulteta, Teslina 10/V, 21000 Split.

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

RASPIJUJE

NATJEČAJ ZA IZBOR

tri suradnika u suradničko zvanje asistenta iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, znanstveno polje kemije u Zavodu za analitičku kemiju, bez zasnivanja radnog odnosa (naslovno zvanje)

jednog suradnika u suradničko zvanje asistenta iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, znanstveno polje kemije u Zavodu za organsku kemiju, bez zasnivanja radnog odnosa (naslovno zvanje)

dva suradnika u suradničko zvanje asistenta iz znanstvenog područja biotehničkih znanosti, znanstveno polje prehrambena tehnologija u Zavodu za prehrambenu tehnologiju i biotehnologiju, bez zasnivanja

radnog odnosa (naslovno zvanje).

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete predviđene Zakonom o radu (N.N.93/14) i Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N.123/03; 198/03; 105/04; 174/04; 2/07. Odluka USRH; 76/07; 45/09; 63/11; 94/13. i 139/13).

Pristupnici uz prijavu trebaju priložiti životopis a pristupnici koji su strani državljanima dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje); presliku odgovarajuće diplome i prijepis ocjena s prosjekom.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno članku 13. stavak 2. Zakona o ravnopravnosti spolova (N.N. 116/03).

Rok za prijavu je trideset (30) dana od objave u Narodnim novinama.

Prijave se podnose na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Teslina 10/V, 21000 Split

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

PIŠE
TONI PAŠTAR

Organizacijski odbor priredbe koja je od osnutka sebi postavila za cilj popularizaciju znanja, znanosti i izvrsnosti u alkarskom gradu, ponajprije među mladima, kojemu je na čelu dr. sc. Danica Ramljak, a u njegovu sastavu su Vlasta Bonačić-Koutecky, Anđela Paštar Krnčević i Stanka Vitić, još jednom je pogodio "u sridu". Kako i ne bi kad upravo ovaj festival nosi primat među sličnim priredbama u Hrvatskoj kada je riječ o izboru i odazivu znanstvenika koje ugošćuje. Ali i posjetu zainteresirane javnosti jer kroz svih pet dana trajanja velika dvorana Alkarskih dvora bila je prepuna. Isto kao i razredi obje gimnazije alkarskoga grada u kojima su znanstvenici svoja osvježena izlaganja s festivala reprizirali budućim studentima. Ovogodišnji festival otvorio je pokrovitelj predsjednik RH dr. sc. Ivo Josipović koji je održao i prvo izlaganje na temu "Znanost i obrazovanje: Temelj razvoja moderne Hrvatske".

Vodeći hrvatski znanstvenici iz zemlje i inozemstva

Profesor Igor Štagljar sa Sveučilišta u Torontu spada u najjužu skupinu najuspješnijih hrvatskih znanstvenika u svijetu. Štagljar je na festivalu govorio o temi "Geni, tumori i novi lijekovi – pogled iz Kanade". Ovom vrhunskom znanstveniku Kanadani su dali ponudu koja se ne odbija, ali ne kako bi bio profesor predavač, na kojim poslovima provede tek 20-ak sati godišnje, već da bi pronalazio nove lijekove za najteže bolesti. Štagljar je pred Sinjanima, govoreći o poslu koji radi s puno ljubavi, izrazio nadu da će tim kojemu je na čelu proizvesti lijek protiv karcinoma pluća. Za 20-ak godina, smatra profesor Štagljar, veliki dio malignih oboljenja liječit će se poput kroničnih bolesti danas.

Tomislav Domazet Lošo, znanstveni suradnik s Instituta Ruder Bošković i docent na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, po ocu Sinjanin koji je ove godine dobio nagradu Grada za razvoj znanosti, spada među najpotentnije hrvatske znanstvenike mlade generacije. On je u alkarskom gradu govorio o temi "Makroevolucija: Korijeni dobra i zla sežu daleko u prošlost".

Profesor Bojan Jerbić s Fakulteta strojarstva i brodogradnje iz Zagreba, na festival u Sinju doveo je robota Robija koji je djelomice demonstrirao Jerbićevo predavanje naslovljeno "Št roboti mogu i što bi sve mogli učiniti za nas?".

Od ove godine i društvene znanosti

I na ovogodišnjem festivalu briljirali su vodeći hrvatski znanstvenici koji se bave nanosvijetom. Na temu "Istraživanja naprednih materijala u Republici Hrvatskoj i njihova održivost" govorio je Mile Ivanda s Instituta Ruder Bošković. Splićanka Vlasta Bonačić-Koutecky, profesor emeritus na Humboldtovu sveučilištu u Berlinu, koja stečena znanja želi prenositi i na mlade znanstveni-

Mate Paštar, Stanka Vitić, Anđela Paštar Krnčević, Predsjednik RH Ivo Josipović, Danica Ramljak, Vlasta Bonačić-Koutecky

Festival znanosti u alkarskom gradu

Čarolije kemije – studenti Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru (Igor Akrap, Mate Paštar, Nikolina Crnjac, Ivona Raić i Vlatka Matković), njihova Prodekanica za znanost i međunarodnu suradnju FPMOZ-a Sveučilišta u Mostaru i znanstvenik Igor Štagljar

Najuspješniji festival do sada

Danica Ramljak, predsjednica Organizacijskog odbora: Ovogodišnji Festival bio je bez sumnje najuspješniji do sada. To nije samo moj dojam već ga najboljim atribuiraju učenici i njihovi roditelji, drugi građani Sinja kao i znanstvenici koje smo ugostili. Bio je pogodak što smo se otvorili društveno-humanističkim znanostima jer danas ni u jednoj znanstvenoj grani nema uspjeha bez interdisciplinarnog pristupa. Posebno se ponosim uspješnom tribinom za srednjoškolce. Dužna sam izraziti zahvalnost svim znanstvenicima koje smo ugostili, mojim suradnicima iz Organizacijskog odbora, Sveučilištu u Mostaru, Splitsko-dalmatinskoj županiji, gradovima Sinju i Splitu te posebno našem pokrovitelju predsjedniku RH dr. Ivi Josipoviću.

ke u gradu pod Marjanom, svoju temu naslovila je "Znanstvena otkrića: Izazov za nova otkrića na nano skali". Profesor Silvio Hrabar s Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu, koji radi četiri projekta za vjersku SAD-a, Sinjanima je govorio o temi "Metamaterijal ili kako je nastao čudesni svijet na raskrižju fizike i elektrotehnike".

U dosadašnja četiri izdanja sinjski festival preferirao je prirodne i tehničke znanosti. Ove godine otvorio je vrata i društveno-humanističkim znanostima i to kroz prizmu ekoteologije, bioetike i morala bez kojih su nezamisliva moderna istraživanja, naročito u biomedicini. Javnosti zanimljivo predavanje održao je i Nino Raspudić, docent sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta, koji je govorio o orijentalizmu, balkanizmu, Morlacima i Vlajima.

"Ekoteologija i ekologija mira" bio je naslov teme izvrsnog izlaganja fra Luke Tomaševića, redovitog profesora KBF-a Sveučilišta u Splitu. Kroz svoj razvoj čovjek se doveo u pozici-

ju da je postao objektom vlastite znanosti. Pritom se postavio mjerom svih stvari, a zapravo je jedini pravi predator. Ekoteologija je položaj i odnos čovjeka prema prirodi i Bogu, to je konstruktivna teologija koja proučava međudnos religije i prirode i promišlja kako pomiriti održivost i ljudsku dominaciju nad prirodom. Tonči Matulić, dekan zagrebačkog Katoličkog bogoslovnog fakulteta, govorio je o "Važnosti etike za znanstvena istraživanja", izlaganje mlade Sinjanke Jasne Čurković Ni-

Suradnja s Mostarom

Posebnost ovogodišnjeg Festivala je uspostava suradnje s Fakultetom prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru. Prodekanica toga fakulteta prof. Zora Pilić uspostavila je kontakte s organizatorima i velikim brojem znanstvenika čime su otvorena vrata moguće buduće suradnje. Studenti kemije i biologije toga fakulteta Igor Akrap, Nikolina Crnjac, Vlatka Matković, Mate Paštar i Ivona Raić svih pet dana proveli su u razredima sinjskih osnovnih i srednjih škola i s polaznicima dječjih vrtića demonstrirajući im kroz kemijske pokuse "znanstvene čarolije". Tako su mladima Sinja uz "znanstvene čarolije" iz fizike ove godine prvi put otkriven zanimljivi svijet kemije.

Tribina i kviz za srednjoškolce: Kamo nakon srednje škole?

mac s Instituta Ivo Pilar bilo je naslovljeno "Religija i moral: Jesu li religiozni ljudi moralniji od nereligioznih i bi li trebali biti?", dok je Križo Katinić, profesor na Medicinskom fakultetu u Osijeku i predstojnik Klinike za psihijatriju KBC-a "Sestre milosrdnice" u Zagrebu, svoje izlaganje naslovio "Gdje je intelektualac danas".

250 srednjoškolaca na tribini i kvizu

Održana su i tri zapažena okrugla stola. Prvi provoka-

tivno naslovljen "Poslije nas potop – znanost na taktičkim mjerama" na kojemu su sudjelovali Ivo Družić, predsjednik Nacionalnog vijeća za znanost, Dragan Poljak, prodekan FESB-a, Ivan Pejić, pomoćnik ministra za znanost, Tomislav Domazet Lošo i Zeljko Garača, dekan Ekonomskog fakulteta u Splitu. Ovaj okrugli stol moderirao je Žarko Puhovski koji je održao i predavanje o temi "Komu trebaju obrazovanje i znanost?". "Znanost i inovacije: Mogući temelj gospodarskog oporavka?" bio je naslov drugog okruglog stola na kojemu su sudjelovali Hrvoje Meštrić iz Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije i Mladen Kostić, direktor Tehnološkog parka Intera u Mostaru uz moderaciju Danice Ramljak. Posljednji, treći okrugli stol moderirala je profesorica Davorka Matić sa zagrebačkog Filozofskog fakulteta, a o temi "Kakvi znanstvenici i intelektualci trebaju Hrvatskoj?" govorili s fra Luka Tomašević, Slaven Letica i Danica Ramljak.

Na festivalu ni ove godine nije izostala tradicionalna tribina za srednjoškolce "Kamo nakon srednje škole?" Tribina i kviz okupili su gotovo 250 sinjskih srednjoškolaca kojima su uz moderiranje Mate Paštara, studenta završne godine diplomskog studija kemije i biologije s Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru, o izboru studija, učenju i studentskom životu te o svojim iskustvima govorili izvrsni studenti Vlatka Matković, studentica kemije i biologije, Ivan Budimir Bekan i Ana Turudić, studenti medicine, Jelena Čurković, studentica prava, Jelena Mihaljević, studentica prehrambeno-biotehničkog fakulteta i Tina Čarić koja je u rekordnom roku završila preddiplomski i diplomski studij na FESB-u. Uz konstataciju da Sinj inače ima top-uspješne studente, njihova zajednička poruka budućim studentima jest da fakultete ne završavaju izuzetno nadareni već vrijedni i uporni.

Festival jedri dalje

Zbog besmislenih neracionalnosti i metaforičkih utakmica bez igrača i navijača, prošle godine na Festivalu znanosti Sinj nisu sudjelovali Franjevačka klasična gimnazija ni njezini učenici. Za trajanja ovogodišnjeg festivala učionice te gimnazije širom su otvorile vrata najistaknutijim znanstvenicima, a učenici te vodeće sinjske srednje škole upijali su izlaganja znanstvenika i u kongresnoj dvorani Alkarskih dvora. To je još jedan veliki dobitak Sinja i njegova festivala. A najveći je dobitak da su odbijena zločesta podmetanja, kojih nije manjkalo ni ove godine i da Festival znanosti Sinj jedri dalje.

knjiga

Antoni Cetnarowicz:

'Narodni preporod u Istri (1860. - 1907.)' Srednja Europa, Zagreb, 2014.

PIŠE:
PROF. DR. SC.
**MARKO
TROGRLIĆ**

Hrvatska je historiografija knjigom prof. dr. Antonia Cetnarowicza dobila modernu, cjelovitu, zaokruženu sintezu, pravu 'Knjigu o Istri', točnije o Istri u drugoj polovini tzv. dugog, burnog 19. stoljeća, o narodnom preporodu u Istri

Antoni Cetnarowicz

Narodni preporod u Istri – slično kao i u Dalmaciji – započet kasnije nego u Banskoj Hrvatskoj, odigrao je značajnu ulogu u oblikovanju moderne hrvatske nacije i predstavlja integralni dio toga cijelog procesa, a ima bitan značaj za razvoj slovenskog nacionalnog pokreta. U širem kontekstu tema na koju se odnosi ova knjiga može se tretirati i kao prilog istraživanjima koje se odnose na nacionalno pitanje u Habsburškoj Monarhiji u drugoj polovini 19. stoljeća.

Ovdje je opisan isječak, dio jednog velikog procesa koji se odvijao u drugoj polovini 19. stoljeća među južnim Slavenima općenito, u ovom slučaju kod Hrvata i Slovenaca u Istri, a to je narodni preporod razumijevan kao proces oblikovanja moderne nacije: hrvatske i slovenske. U tom je procesu glavni sadržaj narodnog preporoda činila borba Hrvata i Slovenaca protiv talijanske manjine (građanstvo, zemljoposjednici, birokracija), koja je branila svoju društvenu i političku hegemoniju. Nadmoć, koja je proizlazila iz zauzimanje ekonomske i kulturne pozicije osiguravala je Talijanima, zahvaljujući važećem izbornom zakonu za Sabor i općinska vijeća, vlast u zemlji. Beč je također priznavao prvenstvo talijanskom jeziku, vodeći se pri tome prije svega tradicijom i praktičnim obzirima. Još jedan od glavnih, temeljnih elemenata narodnog preporoda Hrvata i Slovenaca u Istri bila je borba za jezičnu ravnopravnost u saboru, uredima i školstvu. Sve to kao i talijansko-hrvatsko-slovenske odnose u Istri i cijelom Primorju općenito, usko su povezani i valja ih promatrati u skladu s općim načelima austrijske politike na tom prostoru. U međunarodnom sukobu austrijska se vlada vodila nadređenim interesima države, majstorski primjenjujući pravilo *divide et impera*.

Novi naraštaj preporoditelja

Drugo važno pitanje koje je predmet ove knjige jest – također do sada nedovoljno istraženo – pitanje hrvatsko-slovenske suradnje u Istri u razdoblju Narodnog preporoda. Tako je ovdje, u ovoj monografiji opisan početak narodnog preporoda među Hrvatima i Slovencima

u Istri koji pripada na godinu 1860. i u svojoj prvoj fazi koja obuhvaća razdoblje 1860.-1882. godine, obilježeno osobom neospornog vođe preporoda u Istri, biskupa Jurja Dobrile. Na toj etapi borba Hrvata i Slovenaca za dobivanje utjecaja na javni život preko povećanja vlastite reprezentacije u tijelima lokalne vlasti, odnosno u Saboru i općinama, završila je neuspjehom. Također i na području borbe za jezičnu ravnopravnost Hrvati i Slovenci u svojoj politici doživljavaju poraz. To ih je prisililo na poduzimanje svojevrsnog „organskog rada” koji je za cilj imao podizanje nacionalne svijesti širih slojeva. Tome su trebale služiti narodne čitaonice te akcija koja je organizirana po uzoru na Slovence, okupljanje velikih skupina ljudi na otvorenom, tzv. tabora. Tako, nakon godine 1882. (godina smrti biskupa Dobrile) počinje nova etapa narodnog preporoda. Na pozornicu stupa novi naraštaj preporodnih aktivista/preporoditelja – Vjekoslav Spinčić, Mat-

ko Leginja, Matko Mandić, koji – za razliku od svojih prethodnika koji su odgojeni u duhu ilirizma, zagovarali jugoslavensku ideju – naglašavaju, pod utjecajem pravaških ideja, hrvatsku nacionalnu ideju. Njihov je glavni cilj kojem su težili postalo ujedinenje Istre s Hrvatskom, no za početak nastojali su „ponaroditi” javni život i osigurati prava hrvatskom i slovenskom jeziku. Od tog trenutka nacionalna borba u Istri poprima sve oštriji karakter. Prvi uspjesi nacionalnog pokreta bila je pobjeda na općinskim izborima 1887. godine u dvjema najvećim općinama, tj. u Pazinu i Buzetu, te povećanje slavenske reprezentacije u Saboru.

Sve bitno o temi na jednom mjestu

Autor kroz sedam temeljnih poglavlja u ovoj knjizi prati i razrađuje ovu problematiku. On u obzir uzima do sada napisano, ali to nadopunjuje spoznajama stečenim arhivska istraživanja te analizama hrvatskog

Prof. dr. sc. Antoni Cetnarowicz, biografija

Prof. dr. sc. Antoni Cetnarowicz (Krakov, 11. veljače 1944.), poljski povjesničar, profesor je Jagelonskog sveučilišta u Krakovu i predstojnik Katedre opće povijesti novog vijeka na Povijesnom odsjeku tog sveučilišta. Predaje kolegije o povijesti Hrvatske i jugoistočne Europe u 19. stoljeću na studiju povijesti, mediteranistike i slavistike na Jagelonskom sveučilištu. Od polovine devedesetih prof. dr. Cetnarowicz fokus svojih znanstvenih interesa usmjerio je prema proučavanju narodnog preporoda u Dalmaciji i Istri te je o toj problematici napisao niz članaka u poljskim, austrijskim, njemačkim i hrvatskim znanstvenim časopisima i zbornicima, primjerice u *Historijskom zborniku*, *Zborniku Nikše Stančića* i dr. Sudjelovao je i na brojnim znanstvenim skupovima u Poljskoj, Hrvatskoj, Austriji, Italiji i drugim zemljama izlažući o temama hrvatske devetnaestostoljetne povijesti. Autor je i dviju zapaženih znanstvenih monografija: *Odrodzenie narodowe w Dalmacji* (hrv. prijevod *Narodni preporod u Dalmaciji*, Zagreb 2006; recenzenti: akad. Nikša Stančić i prof. dr. Marko Trogrlić; knjiga je prevedena i na njemački jezik) i *Narodni preporod u Istri* (Zagreb 2014; recenzenti prof. dr. Nevio Šetić i prof. dr. Marko

Trogrlić). Te su knjige nastale kao rezultat znanstveno-istraživačkih projekata koje je prof. dr. Cetnarowicz provodio u sklopu znanstvenih istraživanja što ih financiraju poljski znanstveni fondovi, Zaklada Lankorońskich u Rimu te Švicarska nacionalna zaklada za znanost. Dio istraživanja obavio je i zahvaljujući međusveučilišnom sporazumu o suradnji između Sveučilišta u Zagrebu i Jagelonskog sveučilišta u Krakovu. Prof. dr. Antoni Cetnarowicz obavio je brojna arhivska istraživanja u Zagrebu, Zadru, Rijeci, Pazinu, Ljubljani, Beču, Trstu, Rimu i dr. Njegovi su članci i knjige utemeljeni na često dosad posve nepoznatoj arhivskoj građi. Prof. dr. Antoni Cetnarowicz predavao je u nekoliko navrata i studentima diplomskog i doktorskog studija Filozofskog fakulteta kao gostujući profesor, a nekoliko je puta našim studentima držao predavanja tijekom njihovih stručnih putovanja u Poljsku. Njegove su knjige predstavljane u Zagrebu, Splitu, Zadru i Puli. Prof. dr. Antoni Cetnarowicz član je Srednjoeuropske komisije Poljske akademije umjetnosti u Krakovu. Bio je član međunarodnog uredničkog vijeća *Časopisa za suvremenu povijest*, koji izdaje Hrvatski institut za povijest u Zagrebu.

i slovenskog tiska. Tako stječemo izoštriju i objektivniju sliku njihova međusobnog odnosa. Tako nas autor provodi kroz zahtjevne faze preporodnog pokreta u Istri: najprije daje *Uvodna razmatranja o Istri u prvoj polovini 19. stoljeća*, nakon toga opisuje *Nacionalni pokret Hrvata i Slovenaca na početku ustavne ere*, zatim *Nacionalni pokret u razdoblju rata 1866. i ustavnih promjena*, potom *Sedamdesete godine 19. stoljeća i organiziranje narodnog pokreta te Istru osamdesetih i devedesetih godina 19. stoljeća s osvrtom na prolaznu krizu preporodnog pokreta te Istru početkom 20. stoljeća*. Sve je bitno tu došlo do izražaja i do riječi: i izbori i sabor, i hrvatsko-slovenski-talijanski odnosi, i uloga i značenje važnih protagonista sa svih ovih triju strana, i pitanje jezika, i tabori i novinstvo i pitanje iredente, osnivanje škola, i vanjskopolićki odjeci stanja u Istri i lokalni separatizmi itd. Ovdje imamo pravi kompendij za ovu razdoblje,

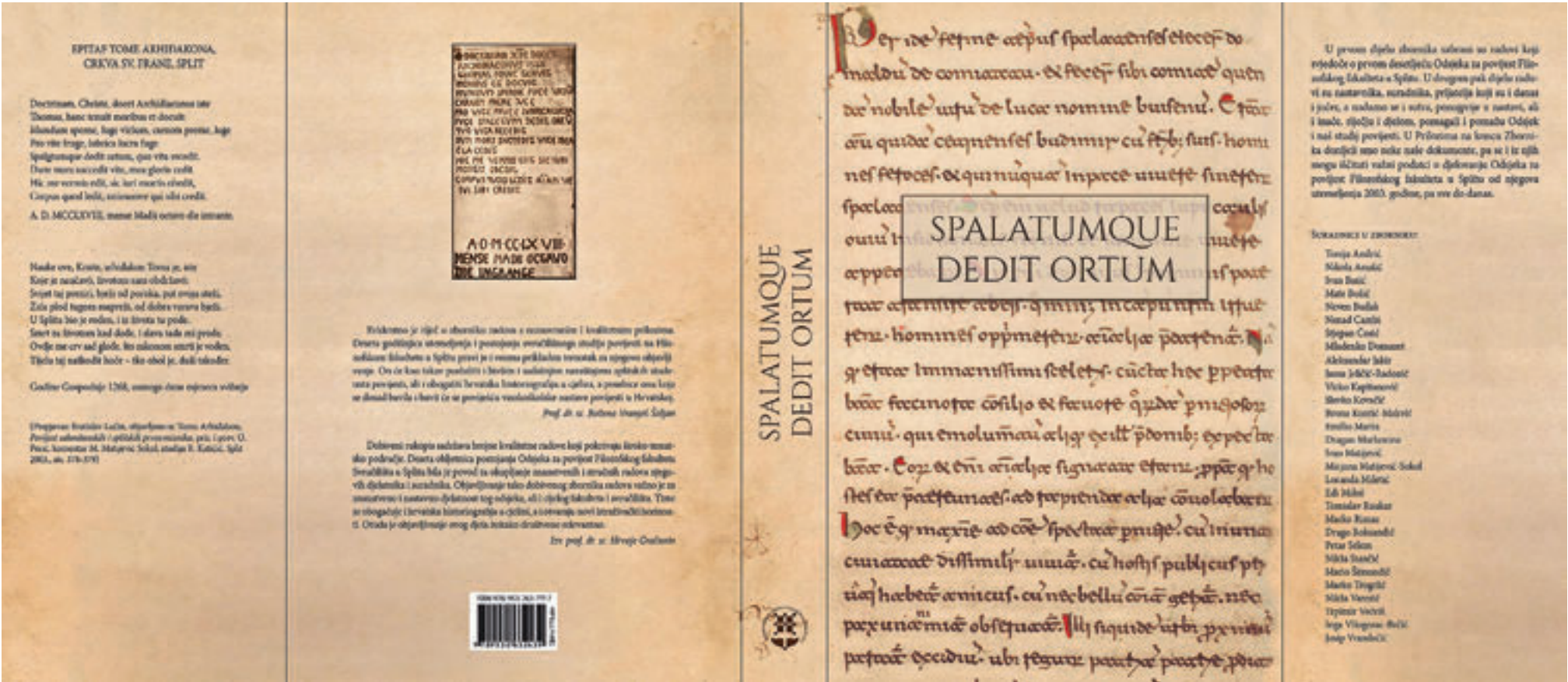
kakva do sada nismo imali. To je *vadecum* za ovu materiju unutar kolegija *hrvatska povijest 19. stoljeća*, za povijest Istre napose. Hrvatska historiografija treba odati zahvalnost ovom našem dragom i marljivom starijem poljskom kolegi profesor. Nakon knjige o *Narodnom preporodu u Dalmaciji* (Srednja Europa, Zagreb, 2006.) sada joj je on podario i knjigu o *Narodnom preporodu u Istri*. Ono što smo željno očekivali, posebice mi profesori na studijima Povijesti sada evo imamo, na jednom mjestu, zaokruženo, cjelovito, jasno...

Vrijedan doprinos historiografiji

Djelo je namijenjeno svima onima koji se historiografski znanstveno-stručno bave temama iz hrvatske povijesti 19. stoljeća, ali i svima onima koji se na širem kulturnom i društvenom planu bave hrvatskom modernom poviješću. Na poseban način, rekao bih – primarno - djelo će biti od velike kori-

sti studentima na preddiplomskom, diplomskom pa čak i poslijediplomskom studiju povijesti, kao relevantna studijska literatura na kolegijima koji se tiču hrvatske povijesti 19. stoljeća.

Ponovit ću ono što sam napisao i u recenziji ove knjige: S obzirom na činjenicu da do sada nismo imali djelo u kojemu bi se monografski i na jednom mjestu obradila tema *Narodnog preporoda u Istri*, nema nikakve dvojbe o njegovoj važnosti. Ova monografija na sintetski način, oslonjena na nove podatke iz arhivskih vrela iz domaćih i stranih arhiva, kao i na drugu relevantnu građu daje zaokružen, minuciozan i uvjerljiv prikaz složene problematike preporodnog pokreta u Istri te je njezin znanstveni doprinos hrvatskoj historiografiji, kao i, uopće, historiografiji nacionalno-preporoditeljskih pokreta kod slavenskih naroda u nekadašnjoj Habsburškoj monarhiji originalan, vrijedan i u svakom smislu dobrodošao.

ZBORNIK POVIJESTI

DESETA OBLJETNICA

splitskoga Studija povijesti

PIŠE: DR. SC. MARKO RIMAC

Ove akademske godine obilježava se deseta obljetnica postojanja studija i Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu: akademska godina 2003./04. – akademska godina 2013./14. Tim povodom članovi tog odsjeka odlučili su usredotočiti snage na izradu zbornika radova kojim bi se to dostojno obilježilo.

Njihovi radovi su s radovima nekadašnjih i sadašnjih vanjskih suradnika objedinjeni u zbornik pod naslovom *Spalatumque dedit ortum*, posuđenim iz nadgrobnog natpisa najpoznatijega splitskog povjesničara Tome Arhidakona. Taj latinski natpis u značenju *U Splitu bio je rođen* krilatica je kojom se splitski povjesničari žele predstaviti znanstvenjima, sveučilišnoj, ali i široj javnosti, domaćoj i međunarodnoj, kao čimbenik intelektualnih nastojanja ove sredine prema hrvatskim i europskim historiografskim i drugim obzorjima.

Osamostaljivanje i vlastiti studij

Riječ je o opsežnom zborniku tiskanom na čak 616 stranica, koji obuhvaća 31 rad, uz tri priloga na koncu (popis izdanja Odsjeka, popis izrađenih i obranjenih diplomskih radova na Odsjeku te shematski prikaz studija).

Zbornik je podijeljen u dvije cjeline: Prvi dio pod naslovom *Deset godina poslije – O počecima i djelovanju Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu* obuhvaća

Zbornik radova ‘Spalatumque dedit ortum’, izdan u povodu jubileja Odsjeka za povijest, ostaje kao trajni spomen desetogodišnjeg postojanja i djelovanja ovoga mladog dijela splitske sveučilišne zajednice

osam priloga u kojima se daju osvrti na postanak i rad ovog studija povijesti, njegove studijske programe i iskustva rada i studiranja na njemu. S načinom i uvjetima nastanka Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu kao dislociranog studija Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, čitatelje upoznaje Nikša Stanić.

Zagrebački su povjesničari isprva izvodili većinu nastave, da bi se odobrenjem splitskoga studijskog plana i programa preddiplomskog i diplomskog studija te zapošljavanjem novih nastavnika i znanstvenih novaka na splitskom Filozofskom fakultetu, počevši od akademske godine 2008./2009. stvorili uvjeti za osamostaljivanje Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i njegova vlastita Studija povijesti.

Dirljiv i neposredan uvid u svoje iskustvo držanja gostujuće nastave splitskim studentima, kroz proteklih punih deset godina, prenosi Tomislav Raukar, koji je i sam odrastao u Splitu, da bi plodnu znanstvenu i nastavnu karijeru ostvario u Zagrebu.

Jadransko-mediteranska usmjerenost

O razvoju, perspektivama i nastojanjima studija povijesti pišu sadašnji i bivši pro-

čelnici splitskog Odsjeka za povijest Marko Trogrlić i Josip Vrandečić. Na skromne materijalne uvjete u kojima je počela nastava studija povijesti u Splitu podsjetio je Petar Selem.

Na ozbiljnost pristupa stvaranju nastavnog kurikulumu novog studija povijesti, s osobitom osvrtom na nastavu Stare povijesti na ovom našem studiju, ukazala je Bruna Kuntić-Makvić sa zagrebačkog odsjeka.

O plodnoj suradnji Odsjeka za povijest s Agencijom za odgoj i obrazovanje, konkretno uobičajenoj već tri godine zaredom u zajednički organiziranim Studijskim skupovima za nastavnike povijesti naših četiriju dalmatinskih županija (broj sudionika se uvijek kretao oko 180!) piše Loranda Miletić.

Dva završna priloga u ovoj cjelini dolaze iz ruku splitskih studenata povijesti, Mate Božića i Marija Šimunčića, koji prenose svoja iskustva studiranja, sazrijevanja i organizacije studentskog života i rada između ostalog i osnivanjem Udruge studenata povijesti „Toma Arhidakon“.

Iz ovih se priloga vide sve teškoće, ali i prednosti s kojima se susreće jedan studij u nastajanju, u procesu oblikovanja, osamostaljenja i realizacije svoga vlastitog nastavnog plana i programa,

koji mora biti istodobno i izvediv i prepoznatljiv u odnosu na ostale slične studije u zemlji i inozemstvu.

A oznaka te prepoznatljivosti je njegova jadransko-mediteranska usmjerenost. Osim toga bio je potreban i veliki angažman oko procesa popunjavanja osoblja na odsjeku koji je tek djelomično gotov.

Naime, dobar dio odsječkog kadra čine znanstveni novaci – asistenti s doktoratom znanosti ili upravo pred stjecanjem istoga, svi oni snažno angažirani u nastavnom procesu na odsjeku.

Tek nakon njihova napredovanja u znanstveno-nastavna zvanja moći će se kazati da su potrebe studija upotpunjene na praktično svim potrebnim poljima, te će se vanjska suradnja nastavnika s drugih ustanova svesti upravo na simbolički minimum.

Istraživački doprinos splitskoga kruga

Drugi dio ovog zbornika pod naslovom *Rasprave i prilazi profesora, suradnika, prijatelja* donosi 20 znanstvenih, preglednih i stručnih radova sadašnjih i nekadašnjih članova našeg odsjeka te naših vanjskih suradnika kao i prikaze triju najnovijih knjiga u izdanju splitskog Odsjeka za povijest.

Ovi radovi su razvrstani prema kronološkom redoslijedu s podjednakom zastupljenošću radova o antici, srednjem vijeku, novom vijeku i modernom dobu.

Upravo tim redom ovdje donosimo imena njihovih autora: Jasna Jeličić Radonić, Ivan Matijević, Inga Vilogorac Brčić, Nenad Cambi, Ivan Basić, Trpimir Vedriš, Mirjana Matijević Sokol, Tonija Andrić, Neven Budak, Stjepan Čosić, Vicko Kapić, Stjepan Čosić, Vicko Kapić, Edil Miloš, Slavko Kovačić, Aleksandar Jakir, Nikola Anušić, Drago Roksandić, Mladenko Domazet, Dragan Markovina, Emilio Marin i Nikša Vrandečić.

Unutar dakle vremen-skog raspona od antike, preko srednjeg i novog vijeka pa sve do modernog doba podjednako su zastupljeni i iskusni i mladi povjesničari, koji su obradili niz tema iz društvene, ekonomske, religijske, krajobrazne, demografske, nacionalne, ruralne i urbane historije usredotočenih upravo na južnohrvatski prostor.

Ovi radovi sažimaju rezultate trenutnih istraživačkih napora ovog našeg splitskog kruga hrvatske historiografije, koji uz nekoliko priloga povjesničara zagrebačkog kruga otvaraju nove perspektive i, uvjereni smo, jamče daljnji napredak

ove humanističke discipline u Hrvatskoj te njezinu promociju i daljnju afirmaciju u širom europskim razmjerima. „Latinski stih“ u naslovu Zbornika te u naslovima pojedinih njegovih dijelova ima za svrhu uputiti čitateljsku refleksiju upravo na višemilenijsku bogatu europsku humanističku baštinu koji neodvojiv, trajan i konstitutivan dio čini i naša hrvatska.

Urednici najmlađi članovi Odsjeka

Ovaj Zbornik radova ostaje kao trajni spomen desetogodišnjeg postojanja i djelovanja ovog mladog dijela splitske sveučilišne zajednice.

U tom smislu nije, na koncu, naodmet spomenuti da su zbornik uredili upravo ponajmlađi članovi Odsjeka viši asistenti – postdoktoranti dr. sc. Ivan Basić i dr. sc. Marko Rimac (ujedno i potpisnik ovih redaka), uz iskrenu nadu i želju svih nas da će i buduće djelovanje ovog našeg odsjeka biti plodno i konstruktivno – na korist naše fakultetske i sveučilišne, akademske ali i druge, uže i šire društvene zajednice, napose naših bivših, sadašnjih i budućih studenata.

U tim je okvirima, nadamo se, naš studij i naš Odsjek tijekom proteklih deset godina, ipak uspio izboriti se za svoje vlastito i svima prepoznatljivo mjesto.

**Znanstveni novak – postdoktorant na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu*

polemika

Prof. Matko Marušić: Nacionalna i internaci važnost znan

Premda u polemikama nikad nije lako sačuvati usredotočenost na ključne motive, ciljeve i probleme, polemike su i u svojoj neizbježnoj nesavršenosti dobrodošle. Pogotovo kada smjeraju na javno dobro, a protiv parcijalnih interesa, kao što je to slučaj u ovoj polemici oko načela vrednovanja rezultata znanstvenog rada u humanističkim znanostima. Stoga je raspru započetu još u ožujku ove godine vrijedno nastaviti već iz tih najapstraktnijih razloga intelektualne odgovornosti. Universitas ima i dodatne motive - potrebu širenja nastave hrvatskoga jezika u našem nacionalnom visokoškolskom obrazovanju, posebice na Sveučilištu u Splitu na kojem je novoizabrano sveučilišno rukovodstvo tu obavezu stavilo u svoje prioritete.

uredništvo

Dana 28. travnja 2014. *Universitas* je tiskao reakciju prof. dr. sc. J. Božanića i g. J. Pavičića na moj tekst „Osam malih pravila za jednu veliku nesreću“, objavljen u ožujskom broju *Universitasa*. Gospoda Božanić i Pavičić prigovaraju mi zbog ustrajanja na istini o hrvatskoj povijesti: g. Božanić kaže da ne postoje hrvatske istine, nego samo univerzalne, a g. Pavičić da hrvatska istina nije istina, jer ja, iako nisam glup („imam stanovitu umnu sposobnost“), o hrvatskoj istini nisam sposoban kvalitetno razmišljati.

Obojica su u krivu, jer ja sam govorio o znanstvenoj istini, koja se zasniva na provjerenim podacima i koja se objavljuje u međunarodnim časopisima – dostupnim i čitljivim svim znanstvenicima svijeta.

Znanost je prije svega internacionalna; ljudsko znanje proistječe iz znanstveno-istraživačkoga rada, a u javnost dolazi kroz znanstvena izvješća (članke) koja se – nakon recenzije (ocjene) – objavljuju u znanstvenim časopisima. Time znanje postaje vlasništvo cijeloga čovječanstva i slobodno se rabi i preko tehnologije dolazi u svagdanji život, koji poboljšava. Znanost zato treba jedan, zajednički, jezik i to je postao – engleski jezik. To su prihvatile i velike i s pravom tašte nacije, poput Francuske i Njemačke. Proistječe da je sasvim neshvatljivo zašto bi netko znanost svijetu nudio na (malom) nacionalnom jeziku i u časopisima koji nisu međunarodno vidljivi i čitljivi.

Nacionalna važnost znanosti

Znanost je izravno povezana s domoljubljem, iako to mnogi ne znaju, bilo zato što ne znaju znanost, ili ne osjećaju domoljublje. Štoviše, u suzbijanju naci-

onalnih osjećaja, upravo se znanost često rabi kao primjer ljudske aktivnosti koja pokazuje da među ljudima ne smiju postojati granice i ograničenja koja bi se odnosila na ista nego na vrsnoću i rada i vrijednost istraživačkoga produkta. To je točno, ali čini samo dio istine, jer nacionalna znanost ima golemu nacionalnu važnost, koja nije u kontradikciji s njezinim internacionalnim značajem.

Znanost ima barem četiri temeljne vrijednosti: 1) znanstveno-istraživački je rad izvor stvarnoga znanja (otkrića) za čovječanstvo, 2) znanost je ključna sastavnica obrazovnoga sustava, 3) dio je uljudbe (kulture) nekoga naroda ili sredine i 4) pridonosi općoj dobrobiti i sigurnosti u svagdanjemu životu. Kao manje bogati i manje razvijeni u vlastita otkrića ne bismo trebali ulagati prevelike nade, a zbog istih razloga svagdanji nam život poboljšavaju tuđe tehnologije. Proistječe da su za Hrvatsku i druge manje razvijene zemlje najvažnije obrazovna i kulturna funkcija znanosti.

Obrazovna funkcija znanosti sadržana je u činjenici da upravo aktivni znanstvenici najbolje mogu primiti znanje od razvijenijih i mogu ga kritički prenijeti mladima. Budući da se vrijednost i količina znanstvenih proizvoda automatski i jasno *mjeri na međunarodnoj razini*, znanost sama po sebi uspostavlja i učvršćuje moral i poštenje. Bez teškoga rada nema rezultata (međunarodno vidljivih publikacija), pa stvarna znanstvena aktivnost pojačava radne navike, urednost, točnost i druge vrline bez kojih nema ni osobnoga ni nacionalnoga napretka.

U procesu objavljivanja, znanstveni članak biva podvrgnut strogoj i objektivnoj prosudbi, a kada prođe sve provjere i

bude stavljen na raspolaganje javnosti, analiziraju ga i provjeravaju znanstvenici cijeloga svijeta. Tu autor više nema načina da prikrije nedostatke svojega djela. Oni koji izdrže izazove toga procesa, nauče koliko su vrijedni, originalni i marljivi, ali razviju i sposobnost prihvatanja argumentirane kritike i tuđega mišljenja.

Koliko god bio težak, a kadšto i bolan, taj put u znanstvenika razvija poštenje i skromnost: poštenje jer mu sustav onemogućuje varanje, a skromnost jer mu drugi otkrivaju pogreške i nesavršenosti koje nije uočio i jer lako spozna da ima mnogo znanstvenika objektivno boljih od njega.

Promicanje nacionalne znanosti nije nacionalizam

Samo se znanstvenom aktivnošću mogu izgraditi dobri učitelji. Znanost stvara učitelje koji studente ne zasipaju dogmama i praznim frazama, metafizikom, mistikom i krilatima. Učitelj znanstvenik znađe domet i valjanost onoga što podučava, znađe odbaciti prevladano i staro i može ocijeniti kada treba prihvatiti i primijeniti novo.

Sveučilišni nastavnik mora biti znanstvenik zato što se pretpostavlja da je on međunarodno priznat stručnjak i stoga najbolji mogući učitelj. Stvarno znanje učitelj treba pratiti i crpjeti s međunarodne razine, a istraživač svoje novostvoreno stvarno znanje treba dati cijelom čovječanstvu; oboje se odvija na razini međunarodno vidljivih i prepoznatih znanstvenih časopisa.

U kulturu pripada sve duhovno i tvarno što je čovjek stvorio, a znanost bitno pridonosi i jednome i drugome. Čudim se g. Pavičiću, koji nije shvatio da nisam zagovarao nacionalizam nego kulturu!

On se zacijelo raduje i ponosi kada koje hrvatsko kazalište izvede viđenu predstavu u Parizu, ili kad se u Velikoj Britaniji prevede koji hrvatski roman, a ljuti se što ja ustrajem da jednako tako hrvatsku kulturu treba predstaviti svijetu i kroz povijest, jezik, filozofiju... sa znanstvenom obradom i argumentima.

Čudim se i ako se ljutio što sam rekao da su hrvatska povijest, kultura i jezik u svijetu slabo predstavljani ili, još gore, namjerno predstavljeni lažno i nepo-

voljno, kao u primjeru Lituchy s početka ovoga teksta. Zar u Hrvatskoj danas postoji i jedan intelektualac njegova ranga koji to ne zna i kojeg to ne boli?

Opet o važnosti humanističkih znanosti

Poznajem mnogo hrvatskih poslenika koji rade u humanističkim znanostima, i divim se znanju većine njih. Upravo zbog toga divljenja uputio sam im u momu članku „Osam malih pravila za jednu veliku nesreću“ vapaj, poruku i zapravo kompliment – o njihovoj obvezi, znanstveničkoj, nacionalnoj i intelektualnoj da hrvatske humanističke vrijednosti (jezik, povijest, umjetnost, filozofiju i druge), priopće čovječanstvu, jer, doista, neprijatelji Hrvatske i naroda hrvatskoga, a međunarodnoj razini već dugo, dugo prljaju, izvitoperuju i krivotvore sliku o nama i našoj Domovini.

A tu sliku nema tko ispraviti nego hrvatski znanstvenici koji su stručni za ta znanstvena područja. Priče da svijet ne zanima hrvatske (humanističke) specifičnosti kreću se od neznanja onih koji sa svijetom nikad nisu komunicirali, preko laži onih koji su pokušali svoje radove ponuditi svijetu, ali svijet (objektivni međunarodni recenzenti) im je rekao da njihovi radovi nisu dovoljno dobri, do subverzije onih kojima nije u interesu da svijet dozna istinu o Hrvatskoj.

Ne postoji ni jedna mrvice ljudskoga znanja koja bi svijetu bila suvišna, a za svaku granu znanosti postoje međunarodni časopisi, otvoreni znanstvenicima cijeloga svijeta. Navest ću jedan primjer, vjerujem jako poučan: u razdoblju od 1991. do negdje 1996., moji kolege i ja potaknuli smo hrvatske liječnike s bojišnica i pomogli im da na međunarodnoj razini objave 360 članaka o ratnoj medicini. Naše iskustvo iz toga doba govori da hrvatska znanstvena produkcija svijetu nije nezanimljiva i da hrvatski znanstvenici nisu diskriminirani.

Međunarodna vidljivost rezultata hrvatskih humanističkih znanosti

Prava bi analiza tražila previše prostora i bila bi previše bolna, pa ću samo navesti tek dva poučna primjera. Prvi je svjetsko arheološko otkriće čistača strigila (u nas vjerojat-

no krivo prozvanog apoksiomenom), koji je iz mora kraj Lošinja izvađen 1999. Kada Wikipedija govori o tom „našem“ apoksiomenu citira stranca, što me jako žalosti. Koliko sam se ja mogao informirati, naši stručnjaci jesu pisali o tom nalazu, ali pretežno na hrvatskom i (ili) u nedovoljno „vidljivim“ publikacijama.

Drugi primjer potječe iz „Slobodne Dalmacije“. U jednom članku (razgovoru) od 16. ožujka 2014., profesorica sociologije Filozofskoga fakulteta u Splitu, gđa Anči Leburić predstavljena je kao znanstvenica koja je uvjete za prjelazak u više zvanje premašila petorostruko (plus je „objavila trideset knjiga“). Analiza Sveučilišta u Splitu iz 2012., napravljena prema bazi podataka *Web of Science* za sve njegove nastavnike, otkriva da profesorica

šeni ako se radi o dva znanstvena rada, a znanstveni se članci ne mogu brojiti nego u cijelim brojevima?

Licemjerje tu ne stanuje

Najčešći izgovor i znanstvenika i političara (pa i laika) za slabo stanje znanosti u nekoj (vlastitoj) zemlji jest nedostatak novca. Naravno da je za znanstveni rad dobro da ga se podupire sa što više novca, napose stoga što je veliki broj istraživanja doista skup. Važno je i to da znanstvenici imaju razmjerno dobre plaće, zbog samopoštovanja, osiguranja života u kojemu će većinu svojih napora i vremena posvetiti znanosti, a ne honorarnim poslovima, te naposljetku zbog lakšega novačenja najboljih mladih ljudi u znanstveni rad.

No, nedostatak novca nije glavna prepreka razvoju znanosti. U svakoj grani znanosti mogu se naći pitanja i odabrati ili otvoriti područja istraživanja koja nisu skupa. (Primjerice, po prirodi stvari, istraživanja u humanistici nisu skupa.) Za malu je zemlju manje važno koja znanstvena pitanja znanstvenici rješavaju, a jako je važno da to rade dobro i tako stječu prepoznatljivost na međunarodnoj razini. Vrijednost znanstvenika ne određuje područje znanosti kojom se on bavi, nego vrsnoća rezultata koje stvara.

Drugi nespornost u odnosu hrvatsku znanost je to da se znanstvenicima proglašavaju i odgovarajuću ugled nose ljudi koji imaju titule i pozicije, ali zapravo nisu znanstvenici. (Na žalost, u svojoj biti to zagovara „Osam načela“!) Jedini kriterij stvarne vrsnoće i stvarne znanstvene vrijednosti jest činjenica da znanstvenik objavljuje svoje znanstveno-istraživačke rezultate na međunarodnoj razini. Tko god nema članaka objavljenih u časopisima koji omogućuju dužnu međunarodnu vidljivost, nije znanstvenik, bez obzira na to koju titulu nosio i kojim se ugledom dičio. To vrijedi za sve struke i sve zemlje i pojedinice.

Ni jedna domoljubna politika to ne smije zaboraviti.

Istina je istina, da je kupus listina

Universitas je 28. travnja 2014. objavio reakciju prof. dr. sc. J. Božanića i g. J. Pavičića na moj tekst „Osam malih pravila za

“
Da su hrvatski
povjesničari
znanstveno
obradili i svijetu
objavili stvarne
žrtve Jasenovca,
to ne bi ispralo
krivnju i sramotu
ustaškog režima, ali
bi argumentirano
pobilo strašne
laži Instituta
za istraživanje
Jasenovca. I drugih
sličnih, a i na drukčije
teme

jest jedan od najproduktivnijih nastavnika na svojem fakultetu, s tim da je tada imala dva međunarodno vidljiva rada i ukupno tri citata, s H-indeksom 1 (broj znanstvenih radova s toliko citata). Baza znanstvenih podataka *Web of Science* ima 17.001 časopis, od toga 54 koji se izdaju u Hrvatskoj. Ni od kojeg znanstvenika ne bih tražio da svi njegovi radovi budu na engleskom jeziku i u indeksiranim (međunarodnim) časopisima, ali navedeno je ipak premalo za izazov javnoga divljenja. Kako uvjeti za izbor u zvanje profesora mogu biti pet puta nadma-

onalna losti

jednu veliku nesreću“, a istoga dana popodne, pri povratku s posla, pred kućom me dočeka susjed g. N. H., i rekao da je razumio i moj tekst i reakcije Božanić-Pavičić, pa mi želi nešto svjedočiti. Donio mi je ispis s mrežne stranice Instituta za istraživanje Jasenovca (Jasenovac Research Institute, <https://vh1.nethosting.com/~lituchy/index.php>) iz New Yorka, s imenima žrtava iz Nerežišća navodno ubijenih u tom logoru. Pokazao mi je jedno ime i rekao:

– Ovo je moja sestra. Ona nije umrla u Jasenovcu. Ona nikad nije ni čula za Jasenovac. Nitko od ljudi iz Nerežišća na ovom popisu nije ubijen u Jasenovcu.

Na stranici toga instituta naveden je Barry M. Lituchy, koji je sudjelovao u ovogodišnjem suđenju g.

“
Znanost je izravno povezana s domoljubljem, iako to mnogi ne znaju, bilo zato što ne znaju znanost, ili ne osjećaju domoljublje

Josipa Šimunića i u srpskoj protutužbi na suđenju u Haagu zbog genocida, a prije toga u obrani Slobodana Miloševića u Haagu.

U odgovoru na kritike gospode Božanića i Pavičića više ništa ne bih trebao napisati, jer rečeni događaj potvrđuje moje navode od 24. ožujka: tu je humanistička znanost – povijest, zatim neprijatelj – Lituchy, New York kao istaknuta međunarodna scena i – neistine o kojima nitko ne može bolje svjedočiti nego ostarjeli brat pokojne sestre, za koju je neprijatelj na engleskom jeziku – jeziku znanosti, napisao da je ubijena u Jasenovcu, a ona je umrla u Nerežišću na Braču.

Da su hrvatski povjesničari znanstveno obradili i svijetu objavili stvarne žrtve Jasenovca, to bi potvrdilo krivnju i sramotu ustaškog režima, ali ujedno i argumentirano pobilo strašne laži Instituta za istraživanje Jasenovca. I drugih sličnih, a i na drugacije teme.

Centar za komparativno-historijske i interkulture studije i Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko društvo pisaca i Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“ u suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, *Desničine susrete 2014.*, posvećene temi Vladan Desnica i Split (1920. – 1945.), održali su 19. i 20. rujna u Splitu - Centar *Studia Mediterranea* Filozofskog fakulteta na Peristilu - te 21. rujna u Kuli Stojana Jankovića u Islamu Grčkom.

Možda i nije dovoljno poznato da je Vladan Desnica od 1920. do 1942. godine živio u Splitu. Silom ratnih prilika, od 1942. do 1945. godine, našao se izvan svojega splitskog doma (Tomića Stine 1 na Matejuški), neprestano se brinući za sve što je za sobom ostavio u gradu. Poznavateljima je neupitno da je na različite načine ostao povezan sa Splitom cijeli svoj kasniji život.

Vladimir Rismondo – jedan od rijetkih ljudi izvan obiteljskog kruga koje je Desnica od svoje rane mladosti do kraja života doživljavao vrlo bliskim – napisao je 1967. godine, nakon pišćeve smrti: „Smrcu Vladana Desnice nestao je jedan od posljednjih živih iz čitavoga jednog skupa mladih ljudi koji su se bili našli u Splitu između dva rata, i koji su, gonjeni svaki na svoj način stvaralačkom željom, nastojali da što dublje prodru u misaona područja u kojima će konačno moći u potpunosti pronaći i izraziti sebe. I vrlo je teško, noseći u sebi utisnutu sliku čovjeka kojega su tragični udarci sudbine i okrutna bolest bili potpuno razorili, ponovno se saživjeti s likom mladića koji je već onda pokazivao stigmatu na jednoj od najranijeg djetinjstva izranjava-

Vladan Desnica i Split (1920. – 1945.)

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
CENTAR ZA KOMPARATIVNOHISTORIJSKE
I INTERKULTURNE STUDIJE
FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U SPLITU

noj puti, ali čija se mladost u isto vrijeme ukazivala sposobnom da te stigmatu prima i da ih na jednom višem duhovnom planu postupno pretvara u živuće i raskošne cvjetove umjetnosti.“ Cilj je *Desničinih susreta 2014.: Vladan Desnica i Split (1920. – 1945.)* bio istražiti, kritički propitati i raspraviti, s jedne strane, otvorena pitanja u vezi s obiteljskim, profesionalnim (pravničkim) te, nadasve, generacijskim umjetničkim sazrijevanjem Vladana Desnice u Splitu, zatim u vezi s časopisom *Magazin Sjeverne Dalmacije* i Desničinih shvaćanjima umjetničkog stvaralaštva i političkog angažmana u njegovim splitskim godinama.

S druge strane, raspraviti otvorena pitanja u vezi s kulturnom, društvenom i političkom situacijom Splita u kojoj je Desnica odrastao i sazrio kao stvaralac. I sâm je nekoliko puta napomenuo da je na *Proljećima Ivana Galeba* počeo raditi u Splitu kasnih 1930-ih, pa čak i da je sve važnije – što je kao pisac naučio – naučio u Splitu. Na taj način *Desničini susreti 2014.* predstavljali su bitan iskorak u proučavanju obiteljske prošlosti Vladana Desnice, njegova formativnog razdoblja, ali i međuratne povijesti grada Splita, kojoj se u posljednje vrijeme posvećuje sve više istraživačke pozornosti.

IZ KATALOŠKOG PREGOVORA

Desničini susreti 19./ 20. rujna 2014. - PROGRAM

PETAK, 19. RUJNA

I. sjednica, predsjedatelj: Tonko Maroević i Stanislava Barać
Aleksandar Jakir, Filozofski fakultet, Split: Split u međuratnom razdoblju
Dragan Markovina, Filozofski fakultet, Split: Međuratni Split kao paradigma jugoslavenskih suprotnosti
Tomislav Brandolica, Zagreb: Društvene strukture u međuratnom Splitu: jedna povijest odozdo

II. sjednica, predsjedatelj: Branka Prpa i Dragan Markovina
Stanko Piplović, Split: Splitsko prostorno okruženje Vladana Desnice
Vladimir Rismondo ml., Odjel za kulturologiju Sveučilišta u Osijeku: Vladan Desnica u izvorima iz obiteljskog arhiva prof. Vladimira Rismonda st. iz Splita
Bojan Đorđević, Filološki fakultet, Beograd: Činovnik i pisac – govor književnog lika i govor dokumenata
Acija Alfrević, Split/Zagreb: Euterpin sirenski zov

III. sjednica, predsjedatelj: Stjepan Matković i Vladimir Rismondo ml.
Tonko Maroević, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb: Splitski „kročanci“
Svetlana Šeatović Dimitrijević, Institut za književnost i umetnost, Beograd: Dalmatinski mediteranizam Vladana Desnice
Tonči Šitin, Split: Desnica u tjesnacima zanosa i duhovne obmane međuratne Dalmacije
Vladan Bajčeta, Institut za književnost i umetnost, Beograd: Slijepac na žalu – Poezija Vladana Desnice
Veljko Stanić, Balkanološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd: U radionici istorije: Boško Desnica (1886.-1945.) i istraživanje prošlosti severne Dalmacije
Vladimir Gvozden, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu: Vladan Desnica i Marko Car
Večernji program: Desničina šetnja splitskim kantunima, voditelj dr. sc. Stanko Piplović

SUBOTA, 20. RUJNA

IV. sjednica: predsjedatelj: Šime Pilić i Svetlana Šeatović Dimitrijević
Branka Prpa, Srpsko-dalmatinski magazin (1836. – 1873.) i Magazin sjeverne Dalmacije (1934. – 1935.) u komparativnohistorijskoj perspektivi
Stanislava Barać: Institut za književnost i umetnost, Beograd, Implicitni čitalac Magazina sjeverne Dalmacije: pokušaj rekonstrukcije
Drago Roksandić, Filozofski fakultet, Zagreb: Zašto je prestao izlaziti Magazin sjeverne Dalmacije?
10.00 – 11.00 Rasprava o temama IV. sjednice
Sveučilišna knjižnica u Splitu: **Otvaranje izložbe posvećene Vladanu Desnici i Desničinih susretima**
Zbornik radova međunarodnog skupa Desničini susreti 2013., uredili Drago Roksandić i Ivana Cvijović Javorina Intelktualac danas; Filozofski fakultet Zagreb i Plejada d.o.o., 2014.

V. sjednica, predsjedatelj: Ivan Basić i Veljko Stanić
Dragan Bakić, Balkanološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti, Beograd, Uroš Desnica: politička karijera u vremenu iskušenja (1919. - 1941.)
Šime Pilić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, O agrarnom pitanju u Dalmaciji s osobitim obzirom na radove dr. Uroša Desnice
Marijan Buljan, doktorand humanističkih znanosti, Sveučilište u Splitu: Uroš Desnica i Narodna radikalna stranka u Splitu 1920-ih
Stjepan Matković, Hrvatski institut za povijest, Zagreb: Senatori iz Splita: suočavanje s krizom Jugoslavije i jugoslavenstva

ZAVRŠNI OKRUGLI STOL
Intelktualac i grad.- Što još ne znamo o Vladanu Desnici u Splitu između 1920. i 1945. godine?
Predsjedavaju: **Aleksandar Jakir i Drago Roksandić**

bioetika

Osim odgovora, treba naučiti prodavati i prava pitanja

Vjerojatni razlog popularnosti bioetike jest eksplozija znanstvenog znanja s kojim se treba oprezno postupati. Naime, mi ne znamo što ćemo sa svim novim spoznajama tako da trebamo sve više rasprava u koje trebamo uključiti sve više ljudi

RAZGOVARALA:
ANA JELIČIĆ

Tridesetak godina vlada lo je uvjerenje da je američki biokemičar Van Rensselaer Potter prvi upotrijebio riječ *bioetika* razmišljajući o ideji povezivanja prirodoslovnih i humanističkih znanosti, točnije biologije i etike, u jednu novu disciplinu u kojoj se ocrtao most prema budućnosti. Godine 2007. Hans Martin Sass, ugledni profesor filozofije u Njemačkoj i SAD-u, otkrio je članak teologa i pastora Fritza Jahra koji je isti taj termin *Bio-Ethik* objavio u znanstvenom časopisu "Kosmos" davne 1927. godine. Za njega je bioetika označavala ljubav prema svim oblicima života.

Ove godine Medicinski fakultet u Rijeci, u čast svog dugogodišnjeg nositelja Katedre društvenih znanosti, nedavno preminulog prof. Segote, bio je domaćin Međunarodnom društvu za kliničku bioetiku (ISCB) koje se okupilo na tradicionalnom godišnjem simpoziju. Ovogodišnje teme bile su „*Global and Deep Bioethics*“ i „*From New Medical Ethics to the Integrative Bioethics*“. Plenarno izlaganje održao je bioetičar svjetskoga glasa prof. Hans Martin Sass, s kojim smopislije imali čast razgovarati za *Universitas*.

Koje je precizno značenje integrativne bioetike?

Bioetika je etika *biosa*, svih oblika života koji integrativno čine ono što zovemo „život na Zemlji“. Integrativna bioetika nije samo novi termin nego je integrativnost odrednica bioetike koja je takva u sebi. Krivo je poistovjećivati medicinsku etiku i bioetiku. Bioetika obuhvaća cjelokupni život, okoliš, zdravlje, životinje, biljke, ali i društveni život, kulturu. Ona se stoga mora promišljati dublje i na integrativni način. Što to znači? Ako želimo da društvo i pojedinac budu sretniji, zdraviji, da žive u skladu i miru, moramo integrirati različita područja, prirodni i društveni prostor. Naše zdravlje ovisi o ravnoteži u prehrani, fizičkoj aktivnosti i relaksaciji. Funkcioniramo samo kada se sve uskladi. Mi smo, dakle, integrativna bića, a takva je i priroda koja nas okružuje. Koncept integrativne bioetike koji je razvijen ovdje u Hrvatskoj je odličan i najbolje odgovora

ra bioetici.

Kako i kada ste se vi zaljubili u bioetiku?

Otišao sam na Sveučilište Georgetown koje je tražilo profesora filozofije. Bilo je to privatno isusovačko sveučilište koje je tražilo profesora koji bi predavao europsku kontinentalnu filozofsku tradiciju. Odazvao sam se pozivu. Tamo sam upoznao s radom Kennedy Institute of Ethics 1975. godine. On je započeo s programom bioetike u koji sam se želio uključiti prije krize srednjih godina koju sam naslućivao. Mislio sam da se radi o odnosu politike i etike, a svidjelo mi se kada sam vidio da je ona puno više od toga. Tada sam se zaljubio u nju i odveo sam je sa sobom u Njemačku ali sam i njemačke stručnjake, posebno ljude iz medija, poslao na tečajeve iz bioetike na Kennedy Institute da crpe nova znanja na samom izvoru.

Je li bioetika tada već mijenjala stanje u društvu i u znanosti i na koji način?

Studenti koji pohađaju i koji su tada pohađali bioetiku su jedini koji mogu nešto promijeniti. To mogu učiniti i novinari koji su upoznati s bioetikom i društveni idoli koji se, na primjer, bore protiv AIDS-a ili gladi. Ljudi iz javnog života koji prigrle bioetiku mogu nešto promijeniti brže i lakše od profesora bioetike.

Osim teorije i prakse, je li potrebno učenike i studente učiti (zaboravljenim) vrijednostima?

Trebalo bi, a to je najteže. Mi najbolje možemo poučavati geometriju i gramatiku, ali ne možemo naučiti studente osjećati. Mogu od studenta tražiti da svaki ponedjeljak ide u bolnicu na onkologiju i možda tamonešto nauči, a možda i ne. Kako bilo, preko katedre ja mogu samo pričati priču o tome kako ljudi pate i umiru, koliko su gladni u Africi ili kako se muči one u arapskim zemljama, ali im ne mogu probuditi suosjećanje.

Može li nas etika, odnosno bioetika, poučiti vrijednostima?

Svakako preko njih mogu učiti studente moralnim principima. Na početku se bioetika studirala usvajajući principe. Poznati svjetski bioetičar prof. Pellegrino i ja nastojali smo nadvladati taj principijelizam želeći preko bioetike isticati vrijednosti i kreposti. Da se razumijemo, puno je lakše davati lekcije o principi-

Hans Martin Sass

Fritz Jahr

ma i takve lekcije puno bolje prolaze u multikulturalnim sredinama. Već sedamdesetih godina prošlog stoljeća Amerikanci su rekli da neće temeljiti medicinsku etiku na kršćanstvu, već na svom Ustavu koji se temelji na ideji slobode. Tako temeljni princip postaje sloboda, autonomnost, a dodaju mu se još neškodljivost, pravdnost i dobročinstvo. Childress i Beauchamp su potom objavili te bioetičke principe koji su studentima postala obavezna literatura iz bioetike. Ja preferiram etiku kreposti, premda ni ona ne može naučiti nekoga krepostima. Može tek ojačati postojeće. Drugim riječima, može učiniti nekoga boljim, ali ne i dobrim. U čemu je zapravo razlika? Ako voziš, moraš poznavati pravila u prometu i to je principijelizam, a po tim pravilima možeš voziti i ne moraš. Tko krši pravila, dobije neku sankciju, kaznu, a dobar čovjek uz to i grižnju savjesti, ako se uopće usudi voziti suprotno pravilima.

Mislite li da je danas etika postala popularna? Ako je, što mislite zašto?

Popularna je, slažem se! Tko zna, možda joj je ostavljeno dovoljno novca za istraživačke projekte, pa su znanstvenici nasrnuli

na etiku. Pazite, to nije cinična opaska jer svagdje gdje ima novca bolje se radi sa studentima i bolje se taj rad promovira. Vjerojatniji razlog popularnosti (bio)etike je eksplozija znanstvenog znanja s kojim se treba oprezno postupati. Naime, mi ne znamo što ćemo sa svim novim spoznajama tako da trebamo sve više rasprava u koje trebamo uključiti sve više ljudi. A to vam je, ukratko, integrativna bioetika. Shvatili smo da imamo jako puno instrumenata! Dobro, što ćemo s njima? Na koji način da se s njima služimo? U koju svrhu? Vidite, puno je pitanja na koja treba odgovoriti, a odgovornost je prevelika za pojedinca, pa su se ljudi počeli udruživati. Možemo zato danas govoriti o korporacijskoj etici odnosno društvenoj odgovornosti.

U promociji neke ideje svako mogu pomoći i mediji! Jesu li oni otvoreni za bioetičke teme?

Otvoreni su ako vide u njima senzaciju, na primjer netko u laboratoriju ide spojiti miša i slona. Ali ako ozbiljno govoriš o životu i smrti, a o tome govori bioetika, onda je teže doći do medijskog prostora. Jahr je na početku stoljeća govorio znanstvenicima da trebaju znati prodati znanje. Ja bi rekao da osim odgovora trebamo naučiti prodavati i pitanja, s ciljem da izazovemo što više ljudi da traže odgovore. Vjerujem da bi ti odgovori bili veoma zanimljivi s obzirom na različita porijekla, kulture, znanja i interese pojedinaca. U svakom slučaju mislim da pitanja moraju biti lako probavljiva, postavljena lakim jezikom i na zabavan način, inače ih ljudi preskaču. Ja rado zamišljam zasebni program s bioetičkim

temama na nekoj televiziji, ali zabavnog predznaka. Bilo bi korisno da se u jednoj takvoj emisiji ugosti čovjek koji bi s radošću posvjedočio o svom zdravom, dobrom životu nakon, na primjer, transplantacije bubrega, ili primjerice žena koja je odlučila roditi dijete unatoč lošim prenatalnim dijagnozama.

Više puta ste spomenuli Fritza Jahra. Napravili ste pravu revoluciju otkrivši njegov članak u kojem on spominje riječ bioetika (Bio-Ethik). Time ste dokazali europske korijene bioetike. Što vam je to osobno predstavljalo?

Lijepo je otkriti nešto novo u znanosti što mijenja tok svijesti, povijesti i smjer kojim će se stvari odvijati u budućnosti. Osobno mislim da bi prof. Čović s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, prof. Tomašević s Katoličko bogoslovnog fakulteta u Splitu, akademik Cifrić, došli do ideje integrativne bioetike i da bi je s ovakvim istim žarom prigrlili i da nisu upoznati s Jahrovim bioetičkim imperativom. Integrativna bioetika uistinu je etički bisser, novo etičko razmišljanje neophodno za današnje vrijeme.

Je li svojim konceptom integrativne bioetike hrvatska znanost pridonijela svjetskoj bioetičkoj baštini?

Hrvatska je na svom bioetičkom putu, uistinu jedinstvenom, učinila velik posao. Samo nedostaju vaši radovi na engleskom jeziku, na internetu, da se i drugi mogu u to uvjeriti. Imate ih, ali trebate ih imati još više. Ne bojte se oživiti taj koncept u društvu, obitelji, prirodi, na poslu, u domu i školi. U svijetu smo svi zajedno i trebamo skupljati znanja i otkrića do kojih dođemo da

se možemo zaštititi navrijeme, da nešto navrijeme spriječimo. Ne treba se bojati pogrešaka niti krivih koraka. Nekada se i loše pokaže dobrim i nužnim za dobro.

U bioetici se puno i često govori o kvaliteti života a ljudi obično misle da im tu kvalitetu osiguravaju novac, ugled, moć, sreća, zdravlje. Koliko su daleko, ili blizu istini?

Svatko određuje kvalitetu vlastitog života na svoj način i to je za očekivati, ono što me zgraža jest što te kriterije nameću drugim ljudima, što je nedopustivo. Govor o kvaliteti života i njegovo definiranje i te kako je opasan u medicini. Zdravi ljudi misle obično da oni u kolicima, s nekim hendikepom, s mentalnim oštećenjem i drugim oboljenjima nemaju kvalitetan život, stoga je on podvrgnut manipulacijama. Tko smo mi da o tome prosuđujemo? Neki su zadovoljni svojim životom ako imaju dovoljno novca, neki ako imaju ispunjen duhovni život, za neke je uvijek dobrog, kvalitetnog života dobar brak. Važno je imati na umu da univerzalni kriteriji po kojima određujemo kvalitetu ljudskog života nadilaze osobno poimanje „dobrog života“.

Kakva je budućnost bioetike? Kako vidite bioetiku u budućnosti?

U životu postoje dva načina kako učimo, preko razmišljanja i preko patnje. Ponekad razmišljanje ne vodi nikamo i moramo poći težim putem. Nadam se da bioetika neće morati njime proći. Za početak ne smijesi dopustiti da nazaduje, a tek onda treba da gleda kako ići naprijed. Ljudi koji se bave bioetikom moraju se držati zajedno, moraju surađivati. Suradnja vodi u budućnost.

Što rade filozofi?

Piše: **ZORAN KOJČIĆ**

U Beogradu je od 15. do 18. kolovoza 2014. održana trinaesta Međunarodna konferencija filozofske prakse, koju su organizirali Institut za filozofiju i društvenu teoriju i Fakultet za medije i komunikacije iz Beograda. Konferencija je ove godine slavila jubilarni dvadeseti rođendan, a prvi put je održana 1994. godine u Kanadi, u organizaciji filozofa i autora Loua Marinoffa i Rana Lahava, koji su i ove godine nastupili na konferenciji uz još stotinjak sudionika i izlagača. Osim autora ovog teksta, na konferenciji su iz Hrvatske sudjelovali filozofi Bruno Ćurko i Ivana Zagorac, a zanimljivo je da je broj izlagača iz Srbije, zemlje domaćina, bio gotovo jednako malen. Razlog tome je što je polje filozofske prakse u nas još novo, neistraženo i čak u nekim akademskim krugovima i neprihvaćeno, iako se filozofska praksa u svijetu sve više promovira i prakticira u posljednjih tridesetak godina.

Razvoj filozofske prakse

Nakon nekoliko stoljeća razvoja akademske filozofije, početkom osamdesetih godina prošloga stoljeća nekolicina njemačkih i nizozemskih filozofa postaje nezadovoljna akademijom, te filozofske metode počinje primjenjivati prvo u privatnoj praksi, potom u formalnim i neformalnim udruženjima, na ulicama i u kafićima, te na kraju i u vlastitim tvrtkama. Od početka osamdesetih do danas tako su se razvile različite prakse i škole, a filozofskom se praksom smatraju one aktivnosti koje podrazumijevaju prakticiranje filozofskog dijaloga ili rasprave, individualno ili grupno, koji se odvijaju u neakademskom prostoru.

Široko prihvaćene filozofske prakse

Tako su se razvili filozofsko savjetovanje, filozofija za djecu, filozofija u zatvoru, filozofski cafe, filozofija za umirovljenike, filozofija u tvrtkama, radionice sokratskog dijaloga i još mnoge druge. Konferencija koja okuplja filozofe praktičare svake godine ima drugog domaćina te smo ove godine doista imali sreću da je konferencija održana tako blizu, s obzirom da je do sada šetala globalno od Kanade do Južne Koreje. Iako je program ove godine bio iznimno bogat i zanimljiv, bilo je fizički nemoguće prisustvovati svim izlaganjima. Međutim, ona izlaganja koja sam pohodio poslužiti će kao osnova za razvoj filozofske prakse u Hrvatskoj, ali i kao osnova za suradnju s kolegama širom svijeta. Za razliku od dosadašnjih konferencija na kojima sam sudjelovao, na kojima je moguće samo slušati izlaganja sudionika, filozofi praktičari imaju zanimljivija izlaganja i radionice u kojima publika aktivno sudjeluje. Izlagači su ove godine ponudili veliki broj prezentacija i radionica, ali i tzv. *masterclass*e na kojima su najiskusniji stručnjaci, poput Loua Marinoffa, Oscara

Filozofsko savjetovanje, filozofija za djecu, filozofija u zatvoru, filozofski cafe, filozofija za umirovljenike, filozofija u tvrtkama, neki su od oblika filozofske prakse, koja podrazumijeva prakticiranje filozofskog dijaloga ili rasprave u neakademskom prostoru

Brenifiera i još mnogih drugih, demonstrirali različite vještine filozofske prakse.

Zanimljiv i poučan bio je i neformalni dio konferencije, na kojem se obično znanja i vještine prodube. Ono što je mene isprva privuklo filozofskoj praksi jest doslovna praktična primjena filozofije u društvu. Tada sam čitao o filozofima koji zalaze po zatvorima i vode sokratski dijalog sa zatvorenicima, ili onima koji imaju privatnu praksu filozofskog savjetovanja, a u Beogradu sam imao priliku i upoznati gotovo sve ljude o kojima sam čitao u teoriji i doznati što oni zapravo rade. Vaughna Feary iz SAD-a se među prvim počela baviti filozofijom u zatvorima i filozofskim savjetovanjem te je bilo vrlo zanimljivo čuti njezina iskustva u radu sa zatvorenicima i kako oni prihvaćaju rasprave o Platonu ili o nekom osobnom filozofskom problemu. Feary od samih početaka surađuje s Marinoffom, a na konferenciji je bila i njihova

filozofije koji je doktorat stekao u polju filozofske prakse, ali se hvali time da se kod njih filozofska praksa shvaća ozbiljno i u akademskim krugovima. On je, s nekolicinom kolega, započeo prakticirati *filozofsko vino*, praksu sličnu filozofskom cafeu, a sada je već mentor za tri nova doktorata iz polja filozofske prakse. U Španjolskoj i Portugalu se nedavno pojavila praksa da banke angažiraju filozofe kako bi im pomogli da prebrode krizu – kao savjetnici bankarima ili klijentima banaka filozofi rade na etičkim ili egzistencijalnim problemima. Slični se trendovi javljaju u Italiji i Rusiji. Jedno od moskovskih sveučilišta već ove jeseni otvara diplomski studij filozofske prakse, budući da su prepoznali kako sve više domaćih i međunarodnih tvrtki traži filozofe kao savjetnike.

Na tom će studiju predavati i francuski filozof Oscar Brenifier, jedan od najpoznatijih filozofskih savjetnika, koji je i autor

go u Grčkoj te se snažna drevna tradicija danas miješa s novim metodama koje dolaze sa zapada. Filozofski cafe i filozofsko savjetovanje su danas česte prakse u Južnoj Koreji i Kini, gdje filozofi pokušavaju pomiriti dvije filozofske tradicije.

Budućnost filozofske prakse u Hrvatskoj

U Hrvatskoj se, nažalost, neki akademici još uvijek smiju na spomen filozofije za djecu ili nekog drugog oblika filozofske prakse, zaboravljajući da su Sokrat i Platon najviše razgovarali s ljudima na ulici i samim dijalogom prakticirali filozofiju. Da bi se filozofija prakticirala, nije potrebna diploma ni titula, nije potrebno predznanje iz teorije filozofije, dovoljno je samo znati misliti svojom glavom, postaviti tvrdnje onakvima kakve vjerujemo ili znamo da jesu te ih valjano i argumentirano obraniti, propitati ili napustiti ako uvidimo da nam netko drugi pruža bolje argumente. Iz mog iskustva bavljenja filozofskom praksom, ljudi imaju određen odklon od filozofa jer misle da moraju biti posebno pametni ili obrazovani da bi se upustili u raspravu s filozofom – što je daleko od istine bar u filozofskoj praksi – ona se bavi našim vlastitim doživljajima i interpretacijama svijeta. Zato su filozofski cafei, na primjer, popularan oblik prakse jer u njima mogu sudjelovati svi, izraziti vlastito mišljenje, biti u prilici braniti ga ili napustiti te održavati dijalog na civiliziranoj razini razmjene ideja. Filozofska praksa ima široku lepezu tema i mnoštvo primjena u različitim segmentima društva. Ona na zanimljiv način spaja neke nama do sada nespojive prilike i omogućuje osnovu filozofiranja – a to je živi dijalog. Neki od spomenutih praksi, poput filozofije za djecu, filozofskog cafea, filozofskog savjetovanja, filozofije za umirovljenike, već postoje u Hrvatskoj i provode se doista uspješno od Slavonije do Dalmacije, od najmlađih do najstarijih, i vjerujem da je to dobra osnova za dalji razvoj filozofske prakse, uvođenje novih metoda, novih oblika rada te suradnju na nekim novim razinama. Uz sveprisutnu krizu humanističkih znanosti unutar akademije, filozofska praksa omogućuje filozofiranje svima koji nisu pripadnici akademskih krugova te im omogućuje da budu tvorci vlastitih zamisli i ideja, a ne da se samo bave onime što su pisali Platon ili Kant. Nakon inspirativne konferencije i nakon što sam upoznao mnoštvo filozofa koji već godinama omogućuju filozofiranje dostupnim širim masama, nadam se da će se otvoriti prostor za još nekolicinu oblika filozofske prakse u Hrvatskoj i regiji te da će od sada veći broj ljudi uživati u filozofiranju i razmjeni ideja.

**Filozof, filozofski savjetnik, predsjednik Hrvatskog društva za filozofsku praksu*

Zoran Kojčić

va kolegica iz Floride koju kao filozofa zapošljava lokalno sveučilište za koje radi kao *teren-ski filozof*, držeći grupne radionice ili individualna filozofska savjetovanja. U nama bližoj Nizozemskoj, Minke Tromp je već nekoliko godina vlasnica *biroa za primijenjenu filozofiju*, kako sama naziva vlastitu tvrtku. Ona drži radionice i radi grupni sokratski dijalog s drugim tvrtkama, kojima pomaže u rješavanju problema u poslovanju ili međuljudskim odnosima. Kao i u svakom poslu, kaže Minke, bilo je teško na početku, ali nakon nekoliko godina mora odbijati klijente jer fizički ne stigne zadovoljiti veliku potražnju za njezinim uslugama. Osim nje, u Rotterdamu djeluje i Peter Harteloh, liječnik i filozof, koji prakticira posebnu metodu filozofskog savjetovanja te najčešće radi filozofske šetnje. Skupina filozofa iz Švicarske razvija praksu filozofskih ekskurzija ili putovanja.

Jose Barrientos iz Španjolske jedan je od rijetkih doktora

više od dvadeset knjiga, uglavnom filozofije za djecu. Brenifierov Institut za filozofsku praksu svake godine organizira ljetni seminar filozofske prakse koji traje tjedan dana, koji okuplja filozofe, ali i psihologe, odvjetnike, liječnike, sve ljude koji su zainteresirani za filozofsku praksu, kako bi razmijenili praktična iskustva i ideje.

Studij filozofske prakse

Na Brenifierovu su seminaru do sada iz Hrvatske sudjelovali samo Bruno Ćurko, Ivana Kragić, Tina Marasović i autor ovog teksta. Izvan Europe, filozofsko savjetovanje je najčešća praksa u Kanadi i Izraelu, dok se u Bocvani koristi kao terapija kod žrtava ratnih stradanja. U Japanu su počeli kombinirati radionice na kojima sudjeluju i djeca i umirovljenici i za sad su zadovoljni rezultatima – dječju radoznalost upotpunjuje životna mudrost umirovljenika koji su puno iskusniji u umijeću življenja. Naravno, na istoku se filozofija prakticirala i prije ne-

SVEUČILIŠTE U SPLITU Sveučilišni odjel za stručne studije, raspisuje

NATJEČAJ

I. za izbore u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta

1. jednog nastavnika u nastavno zvanje predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija
2. jednog nastavnika u nastavno zvanje predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području prirodnih znanosti, za polje matematika
3. jednog nastavnika u nastavno zvanje viši predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području prirodnih znanosti, za polje matematika
4. jednog nastavnika u suradničkom zvanju asistent i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija (50 punog radnog vremena)
5. jednog nastavnika u suradničkom zvanju asistent i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija na određeno vrijeme do povratka privremeno nanazočne djelatnice sa porodičnog dopusta (50 punog radnog vremena)
6. jednog nastavnika u suradničko zvanje asistent u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu računarstvo na određeno vrijeme do povratka privremeno nanazočne djelatnice sa porodičnog dopusta (50 punog radnog vremena)
7. dva nastavnika u naslovno nastavno zvanje viši predavač u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje računarstvo
8. jednog nastavnika u nastavno zvanje profesor visoke škole i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana računarstvo

II. za radno mjesto

9. jednog stručnog suradnika za javnu nabavu u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje pravo, za granu upravno pravo i uprava (na određeno vrijeme do povratka privremeno nanazočne djelatnice sa porodičnog dopusta)
10. jednog stručnog suradnika za informacijske tehnologije u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje računarstvo, za granu računalne mreže (na određeno vrijeme do povratka privremeno nanazočne djelatnice sa porodičnog dopusta)
11. čistač-ica, jedan izvršitelj (na određeno vrijeme do povratka privremeno nanazočne djelatnice s bolovanja)

Točke 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11 i 94/13) i Odlukom o nužnim uvjetima Rektorskog zbora za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012). Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz stručne i nastavne djelatnosti, popis radova i radove relevantne za izbor (u elektronskom obliku).

a) Pristupnici pod točkom 9. trebaju ispunjavati slijedeće uvjete:

- mag. iur. ili dipl. iur.
- poznavanje javne nabave utvrditi će se u intervjuu s kandidatima
- korištenje računalnih alata (uredske aplikacije, internet)
- aktivno znanje engleskog jezika i španjolskog jezika u govoru i pismu
- Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, dokaze o ispunjavanju ostalih traženih uvjeta.
- Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.
- Prijave s prilozima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Livnjska 5/III kat, u roku od 8 (osam) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.
- Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati

b) Pristupnici pod točkom 10. trebaju ispunjavati slijedeće uvjete:

- specijalistički diplomski stručni studij računarstva ili sveučilišni diplomski studij računarstva
- napredno poznavanje CMS sustava Joomla i Drupal
- napredno poznavanje PHP-a, CSS-a, HTML-a
- napredno poznavanje sustava Moodle
- poznavanje rada i konfiguracije Linux poslužitelja
- poznavanje rada i konfiguracije aktivne mrežne opreme
- napredno poznavanje GIMP/Photoshop programa za uređivanje slika
- napredno poznavanje Microsoft Windows operativnog sustava i paketa Microsoft Office
- napredno poznavanje programa za izradu rasporeda (npr. aSc, Open Course Timetabler)
- servisiranje računala i računalne opreme
- napredno korištenje DSLR fotoaparata
- iskustvo u dizajniranju letaka i plakata
- najmanje šest mjeseci radnog iskustva u struci
- poznavanje engleskog jezika
- Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, dokaze o ispunjavanju ostalih traženih uvjeta.
- Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.
- Prijave s prilozima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Livnjska 5/III kat, u roku od 8 (osam) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.
- Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

c) Pristupnici pod točkom 11. trebaju ispunjavati slijedeće uvjete

- KV stručnu spremu.
- Prijave s dokazom o ispunjavanju uvjeta podnose se u roku od 8 dana od objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilišni odjel za stručne studije, Split, Livnjska 5/III kat.
- Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati

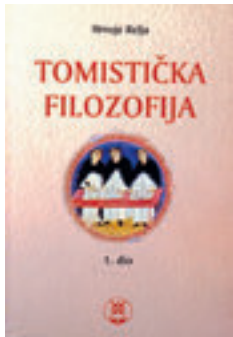
izdavaštvo

Publikacije Filozofskog fakulteta u Splitu 2010.-2014.

Jedan od glavnih pokazatelja do-sega nekog sveučilišta jest širina i kvaliteta njegove publicistike. Universitas će iz broja u broj su-stavno prikazivati izdavačku produk-ciju sastavnica, odnosno Sveučilišta u Splitu. Cilj je ne samo prikazati cjelinu splitskog akademskog izdavaštva, ne-go i potaknuti kritičku raspravu o svim njegovim dimenzijama – znanstvenoj i pedagoškoj kvaliteti, skrupuloznosti recenzija, organizaciji rada, autorskim honorarima, promidžbi, cijeni izdanja... Pritom se zauzimamo za ustanovljenje jedinstvene sveučilišne naklade i kao najracionalnijeg oblika organiziranja, i kao oslonca ujednačavanju i sustavnom podizanju njegove kvalitete. U ovom broju donosimo pregled novijih izdanja Filozofskog fakulteta u Splitu, a prema primjernom katalogu što su ga priredili voditeljica knjižnice FF-a Snježana Dim-zov i prof Marko Trogrić. Dostupan na http://www.ffst.hr/images/50013810/Katalog%20izdanja%20FFST_04.pdf, Katalog će uskoro biti i tiskan. U ovom smo prikazu dio kataloških podataka reducirali po mjeri Universitas.

HRVOJE RELJA, Tomistička filozofija 1. dio

Udžbenik Sveučilišta u Splitu, Odsjek za filozofiju FF; Split, 2013.

Udžbenik predstav-lja prvi dio pro-jekta da se na sveučilišnoj razini sustav-no iznese cjelovita tomistička filozofija. U ovom svesku obra-đuje se gradivo uvoda u filozofiju, filozofije spoznaje i metafizike. Gradivo je izloženo po točkama koje su ras-poređene u cjeline, a svaka cjelina zaokru-žuje određenu filozofsku problematiku. Pore-dak je točaka takav da svaka točka pretpostav-lja samo pretfilozofska znanja ili ona iz pret-hodnih točaka, a ne neka druga prethodna filozofska znanja. U prilogu su dva teksta: pr-vi, autorov, pod naslovom "Razlika Aristotelov-ih i Akvinčevih metafizičkih počela" koji po-kazuje povijesnu metafizičku novost filozofije Tome Akvinskog, i drugi, profesora Miljenka Belića, naslovljen "Biti ili ne-biti" – u svjetlu analogije bića koji, svojim bogatim sadržajem i prekrasnim stilom, iznosi temeljne pozicije filozofije Tome Akvinskog iz koje se izaraju i svi ostali njezini aspekti.

KULTOVI, MITOVI I VJEROVANJA U ZAGORI

ZBORNİK RADOVA sa znanstvenog skupa održanog 14. prosinca 2012. u Unešiću, priredio Vicko Kapitanović, Kulturni sabor Zagore – Odsjek za povijest FF – Veleučilište u Šibeniku, Izdanja Veleučilišta; Split, 2013.

Upoznavanje reli-gioznosti nekog društva vodi potpunijem poznavanju toga istog društva. Religi-ozne spoznaje pomažu boljem shvaćanju oko-line. Pomažu shvatiti kako je čovječanstvo i misaono odrastalo; kako se duhovno i kulturno razvijalo; koje je i kakve prepreke pro-živjelo kroz stoljeća;

što nosimo kao duhovni usud, baštinu, teret ili olakšanje. Omalovažavanje i zanemarivanje tih spoznaja vodi duhovnom sakaćenju druš-tva i otežava razumu prirodan razvoj misli, što ponekad vodi i političkim suprotstavljanjima. Ovaj zbornik radova – plod znanstvenih istra-živanja zanesenjaka koji su u nj utkali ljubav, trud i vrijeme – pokazuje kako su vjera i vjero-vanja od starine pratili misaoni, kulturni, pa i gospodarski razvoj društva.

HICELA IVON, Lutka u dječjem vrtiću

Priručnik za odgojitelje, udžbenik Sveučilišta u Splitu, Odsjek za predškolski odgoj FF; Split, 2013.

Lutka je bolje po-vezala nas odgoji-teljice s djecom i nji-hovim roditeljima, omogućila nam je da promatrajući komuni-kaciju djece u igrama lutkom bolje razumi-jemo potrebe i moguć-nosti svakog djeteta, dala nam prilike da preko lutaka neizrav-no promičemo surad-nju među djecom, upo-znamo načine kako se koristiti lutkom u radu s djecom te kako neizravno potaknuti igru i, konačno, kako planirati daljnji rad s djecom." Odgojiteljice iz Dječjeg vrtića "Radost", Split.

DALMACIJA KAO EUROPSKI KULTURNI PROSTOR,

ZBORNİK RADOVA s međunarodnih znanstvenih skupova "Dalmacija kao prostor europske kulturne sinteze" i "Urbana kultura u Dalmaciji. Razvoj europskih kulturnih prostora"; priredili Wilfried Potthoff, Aleksandar Jakir, Marko Trogrić, Nikolaos Trunte, Odsjek za povijest FF; 2010.

Zbornik radova oku-plja trideset radova iz Hrvatske, Njemač-ke, Italije i Mađar-ske koji su izloženi na dva međunarod-na znanstvena sim-pozija: Dalmatien als Raum europäischer Kultursynthese, odr-žanom u Bonnu od 6. do 10. listopada 2003., i Staedtische Kultur in Dalmatien. Die Gene-se eines europäische Kulturraums, održanom u Bonnu od 9. do 13. listopada 2006. godine, na temu kulturne povijesti Dalmacije.

ANKA DOŠEN-DOBUD, Slike iz povijesti predškolskog odgoja:

Doprinosi povijesti institucijskog predškolskog odgoja; uredio Branimir Mendeš, Odsjek za predškolski odgoj FF, Split – Učiteljski fakultet; Rijeka, 2013.

Iz bogatog bibliograf-iskog opusa Anke Došen-Dobud za ovu su knjigu odabrani tekstovi koji razma-traju povijesni razvoj i reformska kretanja u predškolskom odgoju. Dio priloga već je bio objavljen u različitim časopisima i zbornici-ma, a dio se objavlju-je prvi put. Ovom će knjigom čitatelji do-biti uvid u složeni ra-zvoj predškolske djelatnosti, a studenti ranog i predškolskog odgoja i pedagogije korisnu se-minarsku literaturu.

DANIEL BUČAN, Uvod u arapsku filozofiju,

Odsjek za filozofiju FF; Split, 2013.

Knjiga je posveće-na uvodu u filo-zofiju koja je nastala na arapskome jeziku, i koja se prvenstveno razvijala na grčkoj filozofijskoj tradiciji. Svrha joj je da čitate-lja upozna s nekoliko glavnih tema i pita-nja kojima se bavila arapska filozofija.

VICKO KAPITANOVIĆ, Povijesna vrela i pomoćne znanosti,

Udžbenik Sveučilišta u Splitu, Odsjek za povijest FF; Split, 2012.

Ova knjiga, popra-ćena mnogobroj-nim ilustracijama te opskrbljena osnov-nom literaturom i dodatkom podataka praktične naravi, za-mišljena je kao pripo-moć u razumijevanju povijesnih vrela. Na-mijenjena je povje-sničarima, istraži-vačima i studentima kao pomagalo u pro-fesionalnom povjesničarskom radu.

MASSIMILIANO VALENTE, Papinska diplomacija i Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca (1918-1929)

Odsjek za povijest FF; Split, 2012.

Knjiga Diplomazia Pontificia e Regno dei Serbi Croati e Sloveni (1918-1929) (Papinska diplomaci-ja i Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca – 1918-1929) Massimi-lijana Valentea s Eu-ropskog sveučilišta u Rimu (Universita Eu-ropea di Roma) nudi prikaz složenih odno-sa između države i Cr-kve u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. S gledišta Vatikana sagledavaju se i objašnjava-ju događaji, prilike i protagonisti kraljevine Karadordevića.

SNJEŽANA DOBROTA, Uvod u suvremenu glazbenu pedagogiju

Udžbenik Sveučilišta u Splitu, Odsjek za učiteljski studij FF; Split, 2012.

Sveučilišni udžbe-nik nastao je kao plod dugogodišnjeg rada na kolegiju Meto-dika nastave glazbe-ne kulture na Odsje-ku za učiteljski studij Filozofskoga fakul-teta u Splitu. Cilj je udžbenika pripremi-ti studente za realiza-ciju glazbene nasta-ve u nižim razredima osnovne škole. Udž-benik je podijeljen u tri poglavlja: Metodika glazbene kulture kao specijalna didaktika, Osnove psihologije glazbe i Interkulturalno glazbeno obrazovanje.

90. OBLJETNICA DJEČJEG VRTIĆA U HVARU,

ZBORNİK RADOVA sa znanstvenog skupa s međunarodnom suradnjom: Od baštine za baštinu, održanog u rujnu 2012. u Hvaru; uredile Hicela Ivon i Sanja Ćurin, Filozofski fakultet u Splitu – Dječji vrtić "Vandela Božićković"; Hvar, 2012

Devedeset godina postojanja orga-niziranoga predškol-skog odgoja u gradu Hvaru obilježeno je 9. danima otočnih dječ-jih vrtića Splitsko-dalmatinske i Dubro-vačko-neretvanske županije u rujnu 2012. u Hvaru i ovim Zbor-nikom radova. Knjiga nudi povijesni prikaz razvoja dječjeg vrtića i obiluje starim slikama Hvara, te sjećanjima polaznika vrtića iz tog vremena s tadašnjim brojalicama, pjesmicama i igrama.

MARINA MARASOVIĆ-ALUJEVIĆ, Imena Splitsana od postanka grada do kraja XVIII. stoljeća,

Odsjek za talijanski jezik i književnost FF; Split, 2012.

Autorica se bavi Anomastičkim istraživanjima Splita i njegove uže okolice od nastanka grada sredinom VII. stoljeća do 1797. godine. Knjiga je podijeljena u dvije cje-line i to: Imena u sred-njovjekovnome Splitu od početka života gra-da sredinom VII. stolje-ća do mletačkog osvoja-nja 1420. godine i Imena u Splitu u razdoblju mle-tačke uprave od 1420. do 1797. godine.

KANADSKA POVIJEST, PROSTOR I POLITIČKE INSTITUCIJE

ZBORNİK RADOVA: priredila Biljana Kostadinov; Hrvatsko-kanadsko akademsko društvo Zagreb – Filozofski fakultet, Split, 2013.

Zbornik rado-va Canadian hi-story, space and po-litical institutions = L'histoire, l'espace et les institutions poli-tiques du Canada o kanadskoj kultur-noj povijesti s osam radova, tri na francu-skom i pet na engle-skom jeziku.

DALMACIJA ZA FRANCUSKE UPRAVE (1806.-1813.)

ZBORNİK RADOVA s međunarodnog znanstvenog skupa održanog u rujnu 2006. u Splitu

Priredili Marko Tro-grić i Josip Vrande-čić; Književni krug Split – Odsjek za po-vijest FF; Split, 2011.

Zbornik rado-va Dalmacija za francuske uprave (1806.-1813.) zbir je radova predstavlje-nih na međunarod-nom znanstvenom skupu održanom u

Splitu u rujnu 2006. godine, u sklopu obilježavanja dvjestogodišnjice francuske uprave u Dalmaciji i uspostave Ilirskih provincija. Zbornik upoznaje čitatelje s utjecajem francuske vlasti na području Dalmacije u razdoblju od 1806. do 1813. godine.

MLADEN DOMAZET, Stari Grad na Hvaru – otočni grad na razmeđu 19. i 20. stoljeća

Muzej Staroga Grada, Stari Grad – Odsjek za povijest FF; 2011.

Na temelju izvorne arhivske građe autor obrađuje povijest Staroga Grada od 1887. do 1914. godine. Opisuje kraj gospodarskog prosperiteta zasnovanog na vinogradarstvu i trgovini vinom, soljenom ribom i žitaricama vlastitim jedrenjacima na Jadranu i Sredozemlju, kao i urbanistički polet i razvoj uslužnih djelatnosti. Devedesetih godina 19. st. započinje dugotrajna gospodarska kriza koja je potaknula Starogradane na iseljavanje u prekomorske zemlje.

ANTE MILOŠEVIĆ, Predromanički zvonici u Dalmaciji i ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj

Omega engineering Dubrovnik - Centar Studia mediterranea FF; Split, 2011.

U knjizi se raspravlja problematika pojave zvonika u crkvenoj arhitekturi ranoga srednjega vijeka u Dalmaciji i Hrvatskoj. Na temelju više iznesenih primjera nastoji se dokazati da je glavni poticaj za takvu gradnju došao iz Rima, te da u nastanku te forme u ranosrednjovjekovnoj arhitekturi Hrvatske imaju utjecaja graditeljske tradicije koje su preuzete iz kasne antike.

DIGITALNE TEHNOLOGIJE I NOVI OBlici UČENJA

ZBORNİK RADOVA priredio Josip Milat; Filozofski fakultet - University "G. d'Annunzio" Chieti-Pescara; Split, 2011.

Zbornik radova s međunarodnog stručno-znanstvenog skupa Digitalne tehnologije i novi oblici učenja, održanog u Splitu u listopadu 2010. u organizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta "G. d'Annunzio", Chieti, Pescara, sadrži 24 rada. Radovi se bave učincima promjena u školi i učenju uvjetovanih primjenom digitalnih tehnologija, rezultatima istraživanja provedenih u školi i slobodnom vremenu, primjenom digitalne tehnologije u učenju konkretnih sadržaja i digitalnom tehnologijom kao alatom za programiranje i učenje.

DUŠKO KEČKEMET, Likovna umjetnost u Splitu: 1900.-1941.

Književni krug Split – Centar Studia Mediterranea FF; 2011.

Istaknuta uloga Splita u kulturnoj i umjetničkoj povijesti prikazana je kroz umjetnike s naglašenim mediteranskim, regionalnim i lokalnim splitskim obilježjem. U knjizi su obrađeni splitski slikari, kipari i obrtnici čija djelatnost donekle spada u područje likovne umjetnosti, kao i hrvatski i inozemni umjetnici koji su dio života proveli u Splitu. Poseban dio knjige odnosi se na biografije umjetnika s popisom samostalnih izložaba umjetnika i opširnom bibliografijom.

METODOLOŠKI VODIČ - PROJEKT ERATO: prihvatiti raznolikost u dječjim vrtićima (0 - 6 godina) – analizirati, evaluirati, inovirati

Florence Pirard... et al.: Golden marketing – Tehnička knjiga Zagreb; Filozofski fakultet u Splitu; Split, 2011.

Projekt ERATO provodio se od 2007. do 2009. godine u sklopu Fondacije Bernard van Leer, čiji je cilj razvijanje i podržavanje inicijativa koje svoj djeci od 0 do 8 godina jamče životnu sredinu koja potiče njihov razvoj. U projekt, koji je rezultirao ovim vodičem, bilo je uključeno pet ekipa istraživača iz Belgije, Hrvatske, Francuske, Grčke i Italije. Vodič je organiziran kao oruđe za multidimenzionalnu analizu pedagoške prakse u raznolikosti odgojnih situacija.

DIGITALNE TEHNOLOGIJE I NOVI OBlici UČENJA

ZBORNİK SAŽETAKA priredio Josip Milat

Filozofski fakultet u Splitu; Split, 2010.

Zbornik sažetaka sastavljen je od trideset sažetaka radova koje je priredilo pedeset i troje autora i koautora, a koji su predstavljeni na međunarodnom stručno-znanstvenom skupu Digitalne tehnologije i novi oblici učenja održanom na Filozofskom fakultetu u Splitu 28. i 29. 10. 2010. u organizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta "G. d'Annunzio", Chieti, Pescara.

JOSIP VRANDEČIĆ, Borba za Jadran u ranom novom vijeku:

Mletačko-osmanski ratovi u venecijanskoj nuncijaturi, Odsjek za povijest FF; Split, 2013.

Knjiga je nastala na temelju spisa dalmatinskog franjevca fra Danijela Zeca koji su pohranjeni u Državnom arhivu u Zadru. Te je spise autor uspio dobiti s izvornim tekstovima iz Tajnog vatikanskog arhiva i na temelju toga ispričao priču o Dalmaciji pod mletačkom vlašću.

PRVIH DESET GODINA STUDIJA ENGLESKOG U SPLITU

ANTOLOGIJA RADOVA priredili Sanja Čurković Kalebić i Brian Willems; Odsjek za engleski jezik i književnost FF, Split, 2011.

Antologija radova sadašnjih i bivših nastavnika Odsjeka za engleski jezik i književnost utemeljenog 2001. godine, a od 2005. godine u sastavu Filozofskog fakulteta u Splitu, predstavljena je kroz četiri nastavna i istraživačka područja: lingvistika, književnost, učenje i poučavanje stranih jezika.

LJERKA ŠIMUNKOVIĆ, MARIJANA ALUJEVIĆ JUKIĆ, Romanizmi u djelima Ive Tijardovića:

Književni krug Split – Odsjek za talijanski jezik i književnost FF; Split, 2011.

Autorice proučavaju utjecaj romanskih jezika na leksik i sintaksu splitskog dijalekta na temelju literarnih dijela Ive Tijardovića Mala Floramye i Splitski akvarel te autorova prijevoda i scenske adaptacije Goldonijevih Ribarskih svađa. U knjizi su popisane posuđenice venecijanskog, tršćanskog, talijanskog, dalmatskog i francuskog podrijetla.

DRUŠTVENE I KULTURNE IMPLIKACIJE MULTIKULTURALIZMA

ZBORNİK RADOVA priredili Gordan Matas, Biljana Kostadinov;

Hrvatsko-kanadsko akademsko društvo - Filozofski fakultet u Splitu; Zagreb - Split, 2011.

Zbornik radova Social and cultural implications of multiculturalism = Implications sociales et culturelles du multiculturalisme obrađuje temu socijalnih i kulturalnih implikacija multikulturalizma iz kanadsko-hrvatske perspektive u deset radova, četiri na francuskom i šest na engleskom jeziku.

ZBORNİK STIJEPA OBADA:

Uredili Marko Trogrlić, Josip Vrandečić, Ante Bralić, Mislav Elvis Luksić Sveučilište u Zadru, Odjel za povijest – Zavod za povijesne znanosti HAZU – Odsjek za povijest FF Split – Hrvatski državni arhiv u Zagrebu; Split, 2010.

Zbornik radova u povodu 80. godišnjice života prof. dr. Stjepa Obada, umirovljenog redovitog sveučilišnog profesora, čini predgovor Josipa Vrandečića, 13 radova posvećenih profesor Obadu pod naslovom Profesor, znanstvenik, promicatelj hrvatske baštine, skupina od 22 znanstvena rada objedinje-

na pod naslovom Novovjekovni prinosi, te opširna bibliografija profesora Obada. Sadržaj zaključuju kratki životopisi suradnika, te kazalo osobnih imena i zemljopisnih pojmova.

ŽELJKO PEKOVIĆ,

Crkva sv. Petra Velikoga: dubrovačka predromanička katedrala i njezina skulptura, Omega engineering, Dubrovnik – Centar Studia mediterranea FF, Split, 2010.

Knjiga na temelju pisanih povijesnih vrela, rezultata dosadašnjih iskopavanja i istraživanja, dostupne građe i spoznaja iz novije literature predstavlja crkvu sv. Petra Velikoga, najznačajniju dubrovačku ranosrednjovjekovnu građevinu. Spoznaje o umjetnosti predromaničkog i ranoromaničkog razdoblja u Dubrovniku obogaćene su starijim, nepubliciranim istraživanjima i analizama.

PREMA KVALITETNOJ ŠKOLI: PROJEKTI, ISKUSTVA IZ PRAKSE S RAZLIČITIH MOTRIŠTA

ZBORNİK RADOVA sa 7. dana Osnovne škole, Split, siječnja 2010:

Uredili: Hicela Ivon, Jadranka Nemeth-Jajić, Branimir Mendeš, Pavao Mijić Hrvatski pedagoško-književni zbor; Filozofski fakultet, Split 2010.

Zbornik radova pod nazivom Prema kvalitetnoj školi donosi brojne stručne radove vezane za djelotvornost pristupa učenicima, roditeljima i svim sudionicima obrazovnog procesa i na taj način pridonosi obogaćivanju stručno-pedagoških spoznaja i kvaliteti nastavne i školske prakse.

MARINA MARASOVIĆ-ALUJEVIĆ, SREČKO JURIŠIĆ, Uvod u fonologiju i morfologiju talijanskog jezika Split, 2010.

Sveučilišni udžbenik Introduzione alla fonologia e alla morfologia della lingua italiana namijenjen je studentima talijanistike. Podijeljen je u tri poglavlja: Fonetica, Fonologia i Morfologia, kojima prethodi predgovor, a slijedi bibliografija.

MIGRACIJA, GLOBALIZACIJA, HIBRIDNOST: KANADSKA I HRVATSKA ISKUSTVA

ZBORNİK RADOVA s 3. međunarodne Konferencije Kanadskih studija svibnja 2010. u Zagrebu; Priredili Gordan Matas, Biljana Kostadinov; Hrvatsko-kanadsko akademsko društvo Zagreb – Filozofski fakultet, Split.

Zbornik radova Migration, globalization, hybridity: Canadian and Croatian experiences = Migration, globalisation, hybridité: expériences canadiennes et croates obrađuje temu globalizacije, migracija i hibridnosti u 11 radova, 3 na francuskom i 8 na engleskom.

sportski uspjesi

Vinko Ursić Glavanović viceprvak svijeta u karateu na Svjetskom studentskom prvenstvu

RAZGOVARALA:

MAJA PEJKOVIĆ-KAČANSKI

Vinko Ursić Glavanović, student Ekonomskog fakulteta, odličan student i dobitnik Rektorove nagrade, ovog se ljeta okitio srebrnom medaljom na Svjetskom studentskom prvenstvu u karateu, u prestižnoj, teškoj kategoriji, preko 84 kilograma. Viceprvakom svijeta postao je u lipnju, na natjecanju održanom u Baru u Crnoj Gori na kojem su nastupili predstavnici čak 42 države.

U sportu je od malena, od prvog razreda osnovne škole. Sedam godina stariji mu brat Petar trenirao je karate. Kad je otac poveo Vinka da pogleda brata, počeo je i on trenirati. I tako punih sesnaest godina tijekom kojih niže uspjehe.

Počeci na Gripama, u Karate klubu "Sokol" u kojem sam i sada, bili su teški. Prva trenerica bila mi je Andrijana Majić. Nisam bio talentirano dijete. Imam VHS kasetu iz 1998., s polaganja žutog pojasa. Motorički nikakav, samom sebi zapinjao sam noge... No, s vremenom, s puno rada i upornosti uspio sam - kazuje Vinko Ursić Glavanović. Osim iznimne potpore roditelja, ne zaboravlja spomenuti razumijevanje profesora i ravnatelja OŠ "Lučac" i IV. gimnazije Marka Marulića u kojima je bio odličaš. Sad ima potporu i veliku pomoć profesora Ekonomskog fakulteta. Od sedme godine trenira svaki dan, od Gimnazije dvaput dnevno. Vikendom su turniri. Godišnje "odradi" prosječno tridesetak natjecanja vikendima.

Organizacija vremena i upornost

-Bili smo prva generacija koje je polagala državnu maturu, a izbio sam i mjesto u seniorskoj karate reprezentaciji. Te 2010. trebalo je ići na Europsko prvenstvo u Atenu, samo tje dan prije mature. Dvojio sam. Profesori su mi ranije zaključili ocjene, otišao sam na Prvenstvo, ekipno smo osvojili peto mjesto, ali prije povratka kući morao sam u Čakovec, na Državno prvenstvo u geografiji.

Najboljim muškim sportskim rezultatom Splitskog sveučilišta Vinko Ursić Glavanović dodatno je podigao Splitsko sveučilište na svjetskoj mapi studentskog sporta

Mjesec dana nije me bilo u školi. Ali, otišao sam, vratio se trkom u Split i bio prvi na listi na Ekonomiji - prisjeća se Vinko. Karate ga je naučio disciplini. Nerijetko se dogodi da ode na pripreme u Zagreb ujutro avionom, uvečer oko 22 sata vrati se u Split, sljedeće jutro ima kolo kvij i oko podne u Zagrebu je na pripremama.

Ništa mu nije teško. Svake godine ispite položi do polovice lipnja, a onda slijedi ljetno "opuštanje" u Selcima na Braču koje je naprosto obožava. Svaki dan trči, u selačkoj teretani odraduje bazične pripreme i održava fizičku spremu. Na upit o tome koja je tajna njegova akademskog i sportskog uspjeha, Vinko kratko odgovara: "U dobroj organizaciji vremena i upornosti. Mojim prijateljima je poznato da kad nešto zagrizem, da će biti tako makar morao glavom kroza zid. Karate me naučio do broj procjeni. Naučio me da nemam tremuni strah od neuspjeha. Tako se puno lakše probijati kroz život. Idem na sva predava-

nja na fakultetu, sve je prilagođeno studiju. Bolonja je odlična, tjera te da si stalno u ritmu."

Na mapi svjetskih sveučilišta

Prema Vinkovim tvrdnjama Ekonomija je bila njegov prvi izbor, planira karijeru u poduzetništvu. Karateu će dati još nekoliko natjecateljskih godina, a potom će pomagati djeci sportašima. Ostatak će u Karate klubu "Sokol". Puno duguje direktoru i predsjedniku Kluba Slavenu Mikeliću i prof.dr. sc. Nevenu Šeriću, kao i svojim trenerima Hrvatini Došenu i Luki Karanu, te izborniku Zdenku Horvatu. Zanimljivo je da je Vinko Ursić Glavanović jedini seniorski reprezentativac iz Dalmacije. Sve što se događa u našem sportu, primjećuje, događa se u Zagrebu. Od deset članova reprezentacije 7 je iz Zagreba, 2 iz Rijeke i samo on iz Splita. Gotovo da nije otišao na Svjetsko studentsko prvenstvo u karateu na kojem je postigao najbolji muški sportski rezul-

tat na Splitskom sveučilištu!

- U Hrvatskoj je sustav studentskog sporta takav da nas nitko nije želio financirati. Preko Karate saveza poručeno nam je da se sami snademo. Jer Sveučilište u Splitu nije bilo prijavljeno za karate na Svjetskom studentskom prvenstvu. Obratio sam se profesorima Šeriću, Garači i Pervanu. Sve suriješili doslovce u pet minuta. Imao sam veliku sreću i njihovo razumijevanje. Beskrajno sam im zahvalan. Mislim da sam im se odužio kako sam najbolje mogao. Ipak ja predstavljam Ekonomski fakultet, Sveučilište u Splitu, Hrvatsku. Sad smo na mapi svjetskih sveučilišta, natjecanje na kojem sam postao viceprvak u organizaciji je svjetske studentske organizacije - ističe Vinko.

Jako je ponosan na seniorsku ekipnu broncu koju je s

kolegama osvojio u Zuerichu 2011. Ta ga je bronca, veli, učinila sportašem prve kategorije prema kvalifikacijama Olimpijskog odbora i svrstala u elitu hrvatskog sporta. Planira diplomirati na proljeće iduće godine, a potom na Ekonomskom fakultetu upisati i doktorat. Proteklih je godina imao puno teških trenutaka, ali uvijek je uz njega bila obitelj i profesori. I kroz srednju školu osvajao je brojne europske i svjetske medalje kojima je zahvalan za samoaktualizaciju. Puno je postigao u karateu, a u budućnosti se vidi u poduzetništvu.

Studentski sport u Hrvatskoj marginaliziran

'Studentski sport kod nas je marginaliziran' - poručuje. I otkriva kako su na Svjetsko studentsko prvenstvo na

kojem je postao viceprvak s natjecateljima studentima Kine, Japana, Brazila i mnogih drugih država došli i predstavnici njihovih sveučilišta, treneri, fizioterapeuti... Brojne i brojne ekipe. A, on "zamalo" da nije oputovao! Potrebno je unapređivati sustav akademskog sporta u Hrvatskoj. Imamo izvrsne mlade talente. Na Gripama je, naglašava Vinko, fantastična sportska dvorana u kojoj može trenirati istovremeno tridesetak ljudi. I tere tana im je na raspolaganju, i naravno, vrhunski treneri. Kad to prepoznaju i profesori na fakultetima kao što su na Ekonomiji prepoznali Vinka, onda je uspjeh zajamčen! Poželit ćemo mu sreću i na Svjetskom seniorskom prvenstvu koje se u studenom održava u Bremenu.

Sport djeci treba dovesti u njihove kvartove

Prof.dr.sci Neven Šerić, član Katedre za marketing i predavač na Studiju turizma Ekonomskog fakulteta, predsjednik je splitskog i županijskog karate Saveza te obnaša dužnost predsjednika Karate kluba "Sokol". Ponikao iz borilačkih sportova, majstor je karatea drugi dan, ali i vrsni podvodni ribolovac. Prof. Šerić, nositelj crnog pojasa, ekspresno je prepoznao potencijal kako akademski, tako i sportski Vinka Ursića Glavanovića.

Zanimljivo je da Sveučilište nije bilo prijavljeno za karate na Svjetskom studentskom prvenstvu, a vjerovali smo da Vinko može osvojiti medalju, jer je vrhunski sportaš. U Županiji i Gradu bili su skloni ideji da i on nastupi. U posljednji trenutak Sveučilište se uspjelo prijaviti kao punopravni član za kategoriju karatea pa je Vinko ostvario

pravo nastupa. Na sreću, sve je unutar naše akademske zajednice dobro funkcioniralo. Ekonomski fakultet platio je kotizaciju, Vinko je nastupio za Sveučilište i osvojio srebro! Dao je lekciju dalekoistočnim zemljama, veli Šerić i ističe da svi moramo doprinijeti "borbi" za djecu u karateu.

-Dvorana na Gripama je puna. Treba doći djeci u njihove kvartove, to je naša koncepcija. Ima puno mladih koji zaslužuju trenirati, a nemaju mogućnost. Najbolji primjer su dalekoistočne zemlje. Borilački sport je u odgojnoobrazovnom programu, taekwondo u Koreji, karate u Japanu, određeni stilovi u Kini. Dakle, idemo u njihove škole! Najvrijednije što možemo dati je da damo našoj djeci, zaključuje prof. Šerić.

Prof.dr.sc. Neven Šerić i Vinko Ursić Glavanović